

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM 24. SZÁM

SZERKESZTI PAPP JENŐ

A M. N. MUZEUM
HÍRLAPOSZTÁLY

BUDAPEST, 1939. AUG. 20.

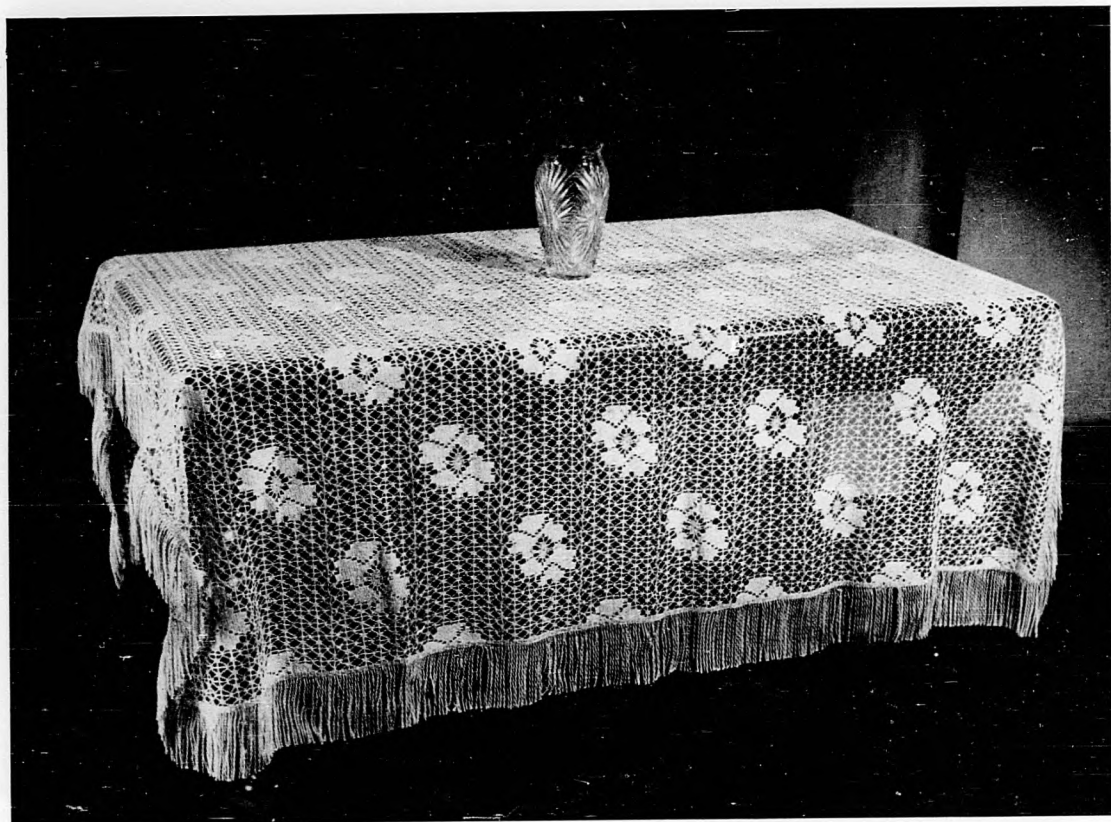

FOTÓ: ANGELO, IV., VÁCI-UTCA 24

SZENT GELLÉRT SZOBRA

A MUL Kézimunkaboltjának rendkívüli kedvezményes asztalterítő akciója

(E terítő zongoraterítőnek is használható)

A fenti ábrán bemutatott asztalterítőre felhívjuk lapunk mélyen tisztelt Előfizetőinek figyelmét. Ez a divatos terítő finom, tartós, ekrűszínű klöpicsipkeanyagból készül. A szélét 10 cm széles azonosszínű rojt díszíti. Az asztalterítő mérete, a rojtot is beleszámítva: 160×160 cm. A fenti ábra ne tévesszen meg senkit, mert a terítő téglalakú asztalon van s ezért látszik egyik oldalon kisebb oldalrész, mint a másik oldalon. Pl. egy 120×120 cm átmérőjű asztalra terítve, minden oldalon egyenlően 20 cm széles anyag lóg le. A terítő nemcsak négyszögletű, hanem ovális vagy kerek asztalra is használható, úgyszintén zongoraterítőnek is. E terítő akár lapunk útján, akár a MUL kézimunkaboltjában (Budapest, VI., Teréz-körút 6) ELŐLEGES RÉSZLETEKBEN VALÓ FIZETÉSSEL P 19.—ért beszerezhető. Ebben az összegben benne van a postán való hazaszállítás díja, szállítólevél, illetve teljes portómentesség. A terítő P 19.— beszerzési ára 2—3—4—5-pengős részletekben is fizethető, vagy készpénzért megvásárolható. Az utolsó előleges részlet kiegyenlítése után a terítőt bérmentesen küldi meg lapunk előfizetőinek a MUL kézimunkaboltja. A terítő praktikusságánál fogva nélkülözhetetlen minden otthonban és mint kelengyedarab, vagy mint menyasszonyi ajándék, igen értékes és nagyon ajánlható. A teljesen kész terítő megtekinthető a MUL kézimunkaboltjában, vagy kívánatra budapesti előfizetőinknek h á z h o z is kiküldjük bemutatás céljából.

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM 24. SZÁM

BUDAPEST, 1939 AUG. 20

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor 1 én, 10-én és 20-án. Postakártyapénzárú csekk száma: 20.334. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P, félévre 12 P, negyedévre 6 P. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt 30 P, félévre 15 P, negyedévre 7.50 P.

S Z E R K E S Z T I
PAPP JENŐ

Szlovákiában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt: 180 Ks., félévre 90 Ks., negyedévre 50 Ks. Romániában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 900 lei, félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 40 pengő, félévre 20 pengő. Egyes szám ára 80 fillér. Előfizetési ára az ingyenes gyermekrozmelléklettel együtt évi 24 pengő.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 18—73—42

PAPP JENŐ

A MI FŐVÁROSUNK

Minden fellobogózott Dunahídnál és minden csillagontó tűzijátéknál becsesebb nekünk Budapest növekvő vidéki népszerűsége. Szent Istvánkor nem villanyfényvel festjük meg Budapest fölött az eget. A szívek ragyognak itt. Attól olyan fényes az ég fölöttünk. Felnéz az ország az ő parádés fővárosára és ebből a sugárzásból születik meg Budapest glóriája. Felutaznak a falvak, fölöltözik a Gyöngyösbokréta, jönnek a vidéki városok, atyafiak, sógorok, komák és mind mosolyt hoznak magukkal. Minden vendégünknek csodálkozó szeretet ég a szemében, mikor belép Budapest falai közé. Ez az igazi kivilágítás. A mi villanykörteink valóban ragyognak. Csillog a Dunapart, fénylenek a szobraink és parkjaink és senki se tagadhatja le, hogy tündöklő pompát tudunk kifejteni a történelmi körmenetben. Amit pedig színházban, szellemben és szépségben felmutatunk, az bámulatra készíti a külföldieket is. Ha az országzserző Árpádok Szent Istvánkor felébrednének: ők is büszkékké lennének erre a fővárosra.

Ami még e gazdag külszínen felül forrón felmelegíti itt Budapest lelkét, az a mi külön nemzeti titkunk. Elhiszük, hogy Párizsért is lelkesednek a francia vidékek s Berlin is megdobogtatja a birodalom minden távoli polgárában a szívet. Lehet szeretni Londont is, angol módra, szenttelenül és szótalannul s a trópusi gyarmatokon is kínozhatja a britek szívet a honvágy, ha jár is nekik oda a Times és ha whisky mellett eredeti angol rövid pipából szívják is az illatosított dohányt. Budapest varázsa nem ilyen hallgatag sóvárgás, amely már egészen a szenvedésig tud fokozódni. Nem hasonlít a németek fegyelmezett kitörésére sem, amellyel ma Berlinért milliós tömegekben tudnának egyetlen intésre csatasorba állni. Az olaszok tűzvészt csinálnak, mikor Róma nagyságát és multját ünneplik. Párizsért szakadatlan szalmaláng lobog a könnyen hevülő franciák szívében. Nekik Párizs mindig a könnyelműséget, a fényt, pénzt, szerelmet és a fölényes romantikát juttatja eszükbe.

Budapestre úgy gondolunk mi, magyarok, mint a világ okvetlenül elérendő fénypontjára. Egy távoli tanyáról ma még nagyon nehéz megközelíteni ezt a fénypontot. A falvak sincsenek közel hozzá, ha a távolság nem is nagy a két egymásért élő pont között. A legtöbb városunk is olyan messze esik tőle, hogy az angol állampolgár a trópusokon sem érezheti magát távolabb imádott londoni klubjától. Nálunk álom eljutni Budapestre. Egy van belőle és az ember sohase bizonyos felőle, hogy legyőzte-e ezt a várost, úrrá lett-e fölötte és kielégítette-e hát végre a vágását, amely esztendőnkön át emésztette. Ezért lépi át mindenki

szívdobogással Budapest küszöbét. Lehet, hogy nyer, lehet, hogy minden illúziót elveszít. Nincs több világvárosunk, s így az esélyek igen csekélyek. Ez az egyetlen versenypályánk, ahol a csillagok is lehet emelkedni és el lehet bukni a porban. A becsvágy előtt tehát Budapest óriásira nő, félelmetesen nagygyá. Budapestre tiszta szívvel és hamvas ideálokkal érkeznek a startolók. Az ország bármely pontjáról is indulnak ide: nem elmerülni akarnak, hanem a magasba törni, kiemelkedni, szárnyra kapni és ez a láthatatlan láng csapdos itt magasra, ez teszi olyan ragyogóvá Budapest arcát, ez süt reánk az utasok és megérkezők szeméből. A reménység fűti őket és olthatatlan szerelmet titkolnak el előttünk, szerelmet, amellyel az első perctől kezdve Budapestre gondoltak.

A rajongók mindig szerelmesek. S a szerelmesek tele vannak hittel és áldozatkészséggel. Nem is titkoljuk, hogy részben ebből a feléje áradó fényes rajongásból él Budapest. És akkor érezzük magunkat méltóknak erre a nagy szerelemre, mikor egyes kivételes alkalmaikkor hasonlóval tudjuk viszonzani. Rajta vagyunk, hogy Szent Istvánkor senkit családós ne érjen és a város minden szerelmesének Budapest is megmutathassa a maga örvendező és igaz arcát.

Asszonyok az államférfiak életében

Deák Ferenc, akinek Inkey Szidónia kosarat akasztott a szekérére

— Csitt, az öreg úr alszik, — mondták a rátóti kastély vendégei és halkán visszalopóztak a kert homokos útjain.

Az „öreg úr”, — akit nemcsak országszerte hívtak így, hanem még Bécsben, az udvarnál is így emlegettek, — félignyílt szemhéjai mögül a távozók után pillantott, s mikor már az utolsó lépések is elcsönnesedtek, fölegyenesedett, egy virágzó hársfagallyat magához húzott, elnézte hosszan, aztán visszaengedte:

— Talán az utolsó tavasz, — mondta halkán, mintha a virágzó hársfákhoz beszélne, amelyek hosszú évek óta árnyékot és pihenő helyet nyújtottak neki a fővárosban töltött munkásnapok után. A fagyal bokrok közt madár csattogott s ő azon tünődött, miért nem hívta vissza a vendégeket, hiszen nem aludt. De valahogy fáradt volt, nagyon fáradt, jobb szeretett egyedül üldögelni. Annyi ember vette körül, amíg Pesten tartózkodott, az „Angol királynő” szállodabeli lakásán egymás kezébe adták a kilincset a barátok, ismerősök, még az idegenek is könnyen bejuthattak hozzá — de most, itt, nem akart már embereket maga körül. Pihenni, pihenni...

Bezzeg másként volt még Pusztazentlászlon, amikor néjnjénél, Kláránál töltötte a nyarakat. Naposított lányok és asszonyok fecsegték körülötte s nem unta meg kedves hangjukat, évodított velük. Már akkor is „öreg úr” volt a neve, de akkor még tudott örülni a női mosolyoknak s apró kis kacérkodásoknak, amelyek, jól tudta, nem őt illették, csak a híret. Nem neki, az embernek szóltak, hanem annak az államférfinak, aki az uralkodót kibékítette a nemzetével, aki Erzsébet királynóval meghittenszokott társalogni s akit nemcsak Pesten, de vidéken is „sikk” volt ismerni, hogy a csodálkozó ismerősöknek oda-mondhassák:

— Ott megy az „öreg úr”...

— Kicsoda?

— Mi az, te nem ismered Deák Ferencet, a „haza bölcsét”? — válaszolták a tudatlanok felé lenézően.

Jól tudta ő, hogy így beszélnek róla, hogy a nemzet hálás neki, hogy szeretik, hiszen ő is szeret mindenkit, — de az a szeretet, amely egyedül a szívet illeti, amely ment minden külső befolyástól és máztól, az a szeretet őt messze elkerülte. Egyetlen asszony sem ajándékozta neki a szerelmét. Pedig milyen bizakodón tudott szeretni, milyen erősen, milyen nagyon, sokszor majd szétfeszítette a mellét. És olyan kevés ember értette meg. Az atyja gyűlölte, látni sem akarta, mert születése az anyja életébe került. Csak néjje, Klára állt mellette, az nevelte, apja, anyja, barátja volt mindenki helyett. S mikor asszony lett, felesége a derék Oszterhuber Józsefnek, akkor a legszebb nyarakat is ő ajándékozta neki, amikor Pusztazentlászlon megpihenhetett. Most Széll Kálmánné, Vörösmarty Ilona, a gyámleánya pótolja azokat a drága felejthetetlen nyarakat, kedves figyelmével és gondoskodásával, — ez a két asszony nagyon szerette és mellette álltak minden időkhöz, de olyan, aki szerelmet is adt volna...

Még az állatok is fölfogják, megérik a feljük áradó szeretetet, csak az emberi szív marad süket és közönyös...

Jól emlékszik, amikor beadták a városba kosztos diáknak, a népes család, amelyik elvállalta, csak a sublód-fiókban tudott alvóhelyet készíteni neki. De még ezt a helyet is megosztotta a ház macskájával, amelyik bizakodón hozzáfurakodott minden éjszaka. Még a kicsinyeit is ott szülte meg, s mikor a háziasszony nagy haraggal kitelepítette egy szakajtóba a kis család, akkor a cicamama minden éjszaka szájába fogva egyenkint kis cseméit, visszahurcolkodott a kis Ferkó mellé, aki olyan kicsire húzta össze magát a sublód-fiókba, amelyenre csak tudta, hogy helyet adhasson barátaiknak.

Néhány napon keresztül folyt ez az ide-oda telepítés, amíg végre megkérte háziasszonyát: — Kedves néni, hagyja nálam a kis cicákat, ha már csak hozzáim van bizodalomuk, megférünk mi szépen a sublód-fiókban mindannyian.

Csak az asszonyi szívek nem érezték meg a feljük áradó vágyát...

Az első család olyan kemény volt, hogy azt hitte, soha többé nem fog szeretni. Akkor még nagyon fiatal volt, nem sokkal túl a vizsgákon és iskolapadon. Inkeyékhez járogatott a többi fiatalemberrel együtt, Szidónia tetszett neki, de nem udvarolt, nem mondott bököket, nem hozott virágokat tél idején vattába csomagolva egyenesen Olaszországból, mint a Hertelendy- és Bogay-füki, éjjeli zenét sem adott, csak egyszerűen eljött, hallgatta a lány könnyed nevetését és szótlannul nézte, nézte... S mikor azt hitte már, hogy a leány olvasott az ő komoly, melegtökintetű szeméből, akkor zsinóros magyar ruhába öltözve eljött leánykérőbe. Inkey Szidónia azonban meglepetésében kitérően felelt:

— Majd máskor... majd holnap...

De amikor a kocsis visszafordult az Inkey-kúriától, akkor a kocsis hátlóján egy kis fűzavesszőből font kosár himbálózott.

Túlságos erős ütés volt a büszkeségének.

Sokáig nem hegedt be az a seb.

Férfikora delén megegyszer hitte egy asszonyszemnek, amely figyelmesen és komolyan hallgatta, de a melegség csak saját szívéből áradt arra az asszonyra, az asszony arcán föltűnő ragyogás csak az ő érzéseinek a visszfénye volt, Csányi Elekné nem akarta övegyi sorsát elcsereľni a zalai földbirtokosnival.

Azután már csak egy nevet tartott maga elé pajzsul, védőül, egy nevet, amelybe egész életét céljait helyezettette: a *Hazát*. És ez a haza, el nem mülő halálján kívül még egy kedves, halvány fényugarat is vont a magányos ember homloka köré: Erzsébet királyné barátságát. A „*der Alte*” és a ragyogóan fiatal császári hitves, okos és tiszta jószágával

összekapcsolta a nemzet és uralkodó egymástól elszakadt kezét. Gödöllőn kint, igen, tölgyek voltak, széleslombú tölgyek főlöttük, amikor a királynóval megpihentek egy padon. Sokat sétáltak és beszélgettek már előzőleg s a nap égőn szórta sugarait a park útjaira. Meg akarta törölni homlokát, de elfelejtette zsebébe tenni a kendőjét s akkor a királyné nyújtotta oda az övét és mosolyogva pillantott rá:

— Már sokszor meg akartam kérdezni, hogy valójában miért nem házasodott meg? Az arca elborult és kemény üstét érzett a szívében. Erzsébet észrevette:

— Ha fájdalmat okoztam vele, bocsisson meg.

— Nem, dehogya, — mondta szagatottan egy belső, különös érzésre figyelve, — olyan egyszerű az egész, akiket én szerettem, azok nem érdekeltek, s akik engem... azok, azok nem érdekeltek, mert két ember sorsát csak akkor lehet összekapcsolni, ha kétfelőlről egyformán árad az érzés. Hát ezért...

Erzsébet rátette könnyű kezét a férfiára: — Óh, mennyire megérdemelt volna egy hűséges szívet!...

A tölgyek sötéten bökoltak és ő ezzel a furcsa fájdalommal még sohasem volt ilyen boldog...

Aztán rohantak az évek. Munka és munka. A szív megerhelve és kihagyóan vert. Már Rátótra se mehetett gyámleányához, a hársak nélküle fakadtak virágba, Pesten, az egyetemterti lakásában üldöglött éjjel-nappal a karosszékében. Barátai körülvették, Festetics Mária is gyakran meglátogatta, hogy hirt vigyen Erzsébet királynőnek róla. Egyszer az Istenhit is szóba került; s mikor tőle kérdezték, azt felelt:

— Ha az értelmet kérdezem és okosodom, akkor azt mondom: nem. De én a szívetem kérdzem, ez azt mondja: igen és ez nekem megadja a nyugalmat.

Igen, ő a szívet is megkérdezte mindig és ezért lett emberi nagysága, ragyogó szellemi képessége mellett, utólréhatetlen.

Erzsébet királyné könyveket küldött neki és virágot és kérdezte, hogy mikor látogathatná meg? De csak a ravatalán látta viszont. Az egyszerű, magányos ember korporsója mellett egy királyné sirt és imádkozott. Az egész ország gyászolta, mindenki könnyezett, de ezek a könnyek Deák Ferencnek szóltak, a „haza bölcsének” és nem az embernek, akiért egyetlen asszony sem öltött fekete ruhát.

NAGY MÉDA

Bókay János

BOLDOGNAK LENNI

A legelőkelőbb, a legfőnyesebb érzés a világon: boldognak lenni. Mert a boldogság diadalt, beteljesedést, célbajutást jelent, diadalt önmagunkon, diadalt azon a már-már végzetszerűnek látszó emberi pesszimizmuson, amely önként: cseppenti a maga keserűségét, mint valami fanyar ízelítőt, a legharmonikusabb érzésekbe.

Nem igaz, hogy az ember nem lehet boldog!

Igen, igen, mondhatná valaki, boldognak lenni jó, a szerencsés emberek kiváltsága, kegye a sorsnak és nem érdem: hiszen mindenki boldogságra törekszik. Hát nem: az emberek általában nem törekszenek boldogságra, vagyis önkéntelenül megkontreminálják, elgáncsolják a maguk boldogságát, talán azért, hogy panaszkodhassanak. Mert — nem tudom, mi okból, — azt hiszik, az én meggyőződésemmel ellentétben, hogy boldogtalannak látszani előkelő; hogy a boldogtalanság, a csalódottság látszata valamilyen érdekességet, rejtelmességet ad az embernek, hogy kifinomult lelkiségre, bonyolult idegrendszerre, mondhatnám, kultúrára mutat. Szóval: az emberek boldogtalannak, mert nem akarnak boldogok lenni, mert felvették a boldogtalanság korszerű pózát. S a póz idővel megszokássá, majd valósággá változik.

Pedig, ha van emberi dac, önérzet, szemérem, a boldogtalanságot titkolni kellene. Mert kudarcot, csődöt, gyengeséget, balszerencsét jelent. Az akarások, az illúziók bukását. Csalódást önmagunkban. Amit a leglealázóbb bevallani!

Igen, a boldogtalanság bizonyíték, hogy megbuktál magad előtt, hogy meghasonlottál magaddal; hogy tudomásul kellett vened, hogy mégsem vagy olyan nagy fiú, mint amelyennek valamikor, a megindulásnál hitted; hogy alulmaradtál.

És ha sikerülne eltitkolni a boldogtalanságot, ha mosolygni tudnánk tépelt lélekkel is — talán már nem is volnánk boldogtalannak.

Mert, ha tudom is, hogy a boldogság nem csupán szubjektív kellékeken épül, s a rajtunk kívülálló események, körülmények, sorsunk végzetszerű alakulása erősen befolyásolják beteljesülését, mégis vallom, hogy az a magunk akaratán is múlik. Senki sem lehet boldog, aki nem akar boldog lenni. Minden érzés a világon autoszugesztio, a lélek erejéből táplálkozik: a boldogság érzése is.

Bocsánat a közhelyért, de szükségem van rá annak bizonyítására, hogy mennyire szubjektív érzés a boldogság: a boldogok és boldogtalannak arányszáma (egy a százhoz, sajnós!) nagyjából egyformán alakul gazdagok és szegények között.

Persze a boldogságot nem adják ingyen: nagyobb lelki kvalitások kelljenek hozzá, mint az érvényesüléshez, mint a hírszerzéshez, mint a meggazdagodáshoz: szeretet, jóság, öntudatosság és önbizalom s valami rajongó, szinte ájtatos sóvárgás harmónia után. Valami felülemelkedés az apró hitványságokon, megbecsülése a kevésnek, meglátása a szépnek, mosolygó, megbocsátó bölcsesség másokkal szemben és még valami: szerető pajtásosság önmagunkkal.

Nem önimádatot értek ezalatt — Isten ments! — semmitől sem irtózom jobban, mint ettől. Korlátoltság, kuvaszság biztos ismerve. És ráadásul: előbb-utóbb meghasonlásra, boldogtalanságra vezet ellenállhatatlanul. Amiről én beszélek, az egy igen ártatlan, szerény, mosolygós érzés önmagunkkal szemben, nyoma sincs benne az önteltségnek. Egyszerűen ennyi: hogy szeressük magunkat megbocsátó bölcsként, minden kis hibánkkal, nyegleségünkkel, hóbortnunkkal együtt, hogy tudjunk mosolygni magunkon, hogy tudjuk szórakoztatni magunkat, hogy, ismerve mindazt, ami tökéletlen bennünk, s noha egyáltalán nem vagyunk elragadtatva magunktól, mégis valahogy így tudjunk szólni magunkhoz: öregem, nem találtad fel a spanyolviaszkot, de mulatságos, derék fiú vagy, kicsit bolond, kicsit fantaszta, kicsit túlságosan lágy szívű, kicsit túlságosan idealista, szóval nem vagy éppen ügyes és nagy-

stílű, — nem baj, látod, én éppen ezért szeretlek, a kistíűs, huncut mosolyodért, amit a férfiellet viszontagságai, bosszúságai, küzdelmei, megaláztatásai közben meg tudtál őrizni magadon.

Nem, nem szabad elveszíteni magunkat, nem szabad elveszíteni azt a gyengéd barátságot, amit a bölcsőben kötöttünk magunkkal, nem szabad önmagunkkal haragot tartani. Értetek egy kissé?

Egy szimbólikus képpel: ott állsz reggel a tükör előtt és borotválkozol s egyszerre csak összekapcsolódik szemed a szemeddel és összerosolyogtok a tükörben ti ketten, mint két megértő, szívbéli jóbarát, hamiskás mosollyal, ami gyerekes báját lopbarázdás, csúf férfiarcotokba, kedélyesen bólogattok és köszöntitek egymást: jó reggelt, testvér.

Ez a legisztább harmónia, ez a harmónia maga, ez az, ami nélkül hitem szerint boldogság, sőt igaz értelemben vett emberi élet nincs, ami nélkül nincs jóság, nincs megértés, nincs megbocsátás, nincs áhitat, nincs művészet, nincs erő és becsület sincs, ez az, ami nélkül nem tudsz hinni semmiben, nem tudsz örülni semminek, nem tudsz mosolyogni semmin, ami nélkül el kell buknod, meg kell keseredned, gonosszá kell lenned: — az egyetértés önmagaddal.

Milyen bizalmat kelt bennem a mosoly, emberi arcok drága ékszere s milyen gyanakodva nézem a komor, mogorva, keserűvé dermedt emberi arcokat: gyanakodva és szánakozva. Ne titkoljuk (mennyien teszük!) a jókedvet komolykodó nagyképűséggel. A jókedv nem gyerekeség, a komorság nem érettség jele. A legremekebb ember, az igazi életművész: az életvidám ember. A jókedv bölcsesség, fölény, egensúly és jótétemény, isteni adomány, büszke hírnöke az életküzdelemben aratott sikernek, harmóniának, a boldogságnak. És nem a boldogságot kell szégyelni, hanem a boldogtalanságot.

Paul Morand írja egyik remek szatirikus novellájában: «Ami a legjobban megdöbbenett új Oroszországban, hogy senki sem nevet...» A könyv megremegett kezemben. Egy szó koválygott bennem: halál. Mert az élet a jókedv, a nevetés — az élet: a boldogság. Annak kell lennie!

Megjött a „menázi”...

1916 májusát hirdette a naptár. A legcsodálatosabb hónap ez otthon, Magyarországon is, ahol ilyenkor virágzik a gyöngyvírág, az orgona, menyegzői díszbe öltöznek a bokrok, a fák, madárdaltól hangos az erdő, a rét, de mi ez mind ahhoz az itteni illat és színorgához képest, ami Déltirolban táruul hirtelen elénk. Eddig is fölítegetett az erdők haragos zöldje, az őrtállól ciprusok feketés lombja, arra a Sugana völgyén elterülő ezüst mirtusok hatalmas foltjai, hogy még jobban fájjon a szívünk, itt fõnn a morénás kõpokolban, de azt, ami egyik napról a másikra kibontakozott a szemünk elõtt, azt még lefesteni is bajos volna, de leírni meg egyenesen lehetetlen.

És most, annyi végtelennek tetszõ hét, hónap után megmozdult egész szélességében a front is. Valahol fölünk jobbra vagy balra sikerült egy-egy áttörés, s mi, itt a Sette Pomuni-nak nevezett hét fensõkon is elõbujhattunk a föld alól, a kavernák nedves levegõjébõl az lsten ragogó napsugara alá. Nem tudja ezt az örömet megérteni soha senki, aki végig nem csinálta, aki nem élt vakondok módjára a föld alatt, honnan csak akkor bujhatott elõ, ha verekedni kellett.

Megjött az utánpótlás. Kiosztottuk a löszert, a tartalékadagokat, kiegészítettük a földszereleést, egyszerre olyan hangulat uralkodott el az emberek között, mintha csak búcsúra, vagy lakodalomba indulnának. Senki sem sajnálta itthagyni a biztonságos állásokat, nem, még a kényelmes ágyakat sem, melyeket úgy hordtunk fel a környezõ házakból, meg kastélyokból.

Majd megtalálják a gazdáik, ha egyszer vége lesz a háborúnak, csak fel kell sétálniuk ide, még csak kapaszkodni se kell nagyon, olyan pompás utakat csináltak a hosszú idõ alatt. Nem lesz itt híja semminek, csak legfeljebb ki kell válogatni majd, hogy mi kié volt, aztán már viheti is ki-ki a magáét.

A szemközti olasz állásokból, (lehetett vagy 80 méternyire elõttünk), már a késõ délutáni órákban megkezdték a költözködést. Szigorú parancs jött: «Kerülni minden fölösleges összetûzést, minden hiábavaló vérontást»...

Ágaskodott a fiúkban a virtus, de a parancs, parancs! Aztán meg alpinikkel álltunk szemben, s azok sem ismerik a tréfát, azután meg jóformán mesterlõvõ valamennyi, hát nem sok értelme lett volna az oktan próbálkozásoknak.

Azután jött az újabb parancs: «Az állás egész legénysége mint elõvéd kövesse az olasz utóvédeket, harcba ne bocsátkozzék, hacsak az nem elkerülhetetlen, de minden parancsnok külön-külön és egyetemlegesen felelõs a rábizott emberekért és felszerelésért. Az összekötõ csapatok még az est leszálta elõtt fölzárkóznak. Biztosítás és összeköttetés úgy oldalt, mint hátrafelé minden körülmények között fenntartandó!...»

Elõkerültek a térképek. Beraizoltuk a várható útirányt, az pedig délnek mutat Asiago és Arsiero irányába. Rövid megbeszélés, pár szavas utasítások, azután mindenki elfoglalja kijelölt helyét, úgy, hogy mire az elsõ összeköttetés hátulról beérkezik, már indulhassunk is. A vacsora kiosztva, a kulacsok megtöltve, az emberek legszívesebben indulnának is. Csuda rossz az ilyen várakozás, azok meg elõttünk úgy elszelelnek, hogy bottal üthetjük a nyomukat.

Végrel! Csodálatos csillagvilágos éjszaka borult fölénk, mikor megindultunk. Itt senki se fáradt, mindenki jókedvû, szinte táncos lábakkal rójuk egyik kilométert a másik után. Rövidebbre fogjuk a lépést, nagyon nekiindultunk, s elõttünk ott imbolyog az utóvédek árnyéka. Hja, visszafelé mindenkor nehezebb a tempó, mint elõre, ezt már mi is megtapasztaltuk alaposan.

Dohányozni ugyan nem szabad, de a pipacsutóra ott lóg mindenkinek az agyarán, hogy legalább az ízét érezze, hahogy már másképpen nem lehet.

Erdõparcellák, apró majzorok, imítt-amott egy-egy házcsoport, égre mutatató campanille váltják egymást. Egy-egy erdõparcellánál rövidebb-hosszabb pihenõ. A tempót itt

is a visszavonuló csapat szabja meg. Mire bíbor vitorláját kibontotta a hajnal, már ugyancsak számottevõ távolságokat hagytunk magunk mögött.

Az egyik hajnalon azután csodálatos látvány tárul ki elõttünk. Ude zölden, ezüst szalagoktól átszõve int felénk a venetói (velencei) síkság s a láthatár szélén, mint valami hatalmas, ragogó tükör, a tenger! Felejthetetlen, örökre a szívbe, az elmébe vésõdõ látomány. Mindenki türelmetlen, ideges, mindenki rohanni szeretne, szinte érezzük a tenger sós lehelletét — és — most még lassúbb a tempó. Most már tudjuk, hogy a Campalongo páncélerõ a mi kezünkön van, Casaratti páncélvédõmûvei szintén, azután elesik Asiago és Arsiero is. Ez utóbbinál kerültünk bele a tãncba mi is. A város nyugati részén rövid, egy-két órás harc, inkább bemelegítõ, mint komoly ütközet.

Estére az egyik nagyobb erdõparcellában álltunk. Hátulról jön az értesítés: a konyhakocsi elõrejõn, hoz friss kenyeret, jó feketét és megtöltik a kulacsokat is.

Egyszeribe elszállott a fáradtság a már-már lankadó tagokból. Megteltek a csajkák a párolgó feketével, a friss, még szinte meleg komiszkenyér se kellett, hogy kellesse magát, megteltek a kulacsok is, sõt, ha ráadás kellett valakinek, hát az is futotta bőven. Csak az egyik öreg népfõlkelõ nem jelentkezett az osztogatásnál. Az egyik hatalmas fa tövében úgy elszundikált, mintha csak otthon, a paplanos ágyban érte volna el a jótekonny álom.

Felémbresztettem.

— Mi az? ... Má mögyünk? ... — riadt föl az öreg.

— Dehogy is! De megjött a menázi. Ott, annál a baloldali fánál osztogatják. Jó fekete kávé, friss kenyér, meg rumital. Siessen, hogy ki ne maradjon, öreg.

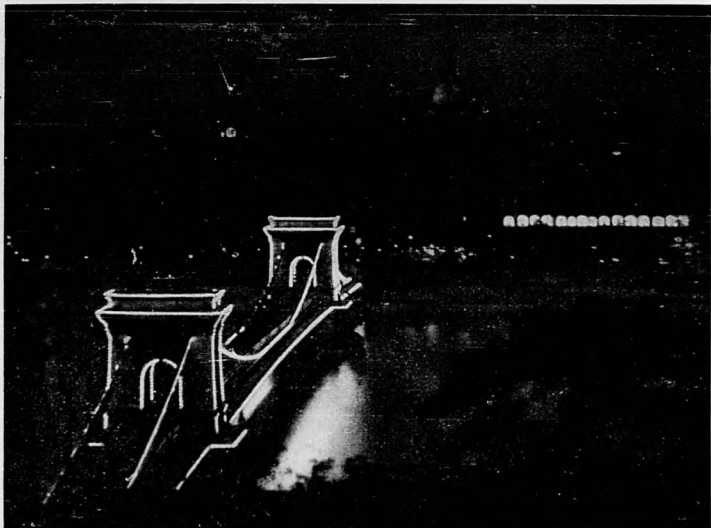
— Mögyök mán, mögyök! — És elindult a csajkával meg a kulaccsal a mondott irányba. De billeg is hamarosan vissza nagy indignálódva, hogy — Fõhadnagy úr, meldige horsám, nekem rizsát adtak! — És már nyujtja is felém a színültig rizzsel megtöltött csajkát. amit még valami sajtall is megszenteltek. Oszt se kávé, se komisz, se nyakolaj! ...

— Hát hol járt maga, öreg?

— Ott la! — mutat a háta mögõ.

Odakúsunk, hát vagy húsz lépéssel arrébb mérük ám a jófajta rizst az olaszoknak. Odatévedt félálomban az öreg. Kipótoltuk a vendégkosztra tévedt atyafi kompetenciáját, de el is zártuk az utat, nehogy meglepetés érjen bennünket.

Támás-Thoméé József

A Lánchíd ünnepesti kivilágítása

MEZŐSSY MÁRIA

BANKÓI LEVÉL

Itt trónolok Kassa felett az erdő szélén egy levágott fatörzsön és elhatároztam, hogy mindent leírok, amit látok, mert igazán szép az, amit itt lát az ember. Mindig mondom, hogy a kassaiak nem is tudják, milyen szép a Bankó. A kassaiak sokáig túlnéztek rajta a Tátra gyönyörű erdőire és csúcsaira. Túlnéztek rajta és nem értékelték eléggé azt, ami közvetlenül a közelükben van. A fenyőkön mókusok jickádoznak itt is. A lomha levegő illatokat kever. Vadgalamb turbékol és milliányi bogárnesz hallatszik. Tarka madarak surrannak s kerget pillangók cikáznak össze-vissza. Köröskörül gyönyörű hajlatok. Kassa kék pára alatt villózik a napban, ide látom. Most mintha színes kövekből lenne összerakva. Még a kormos kémények is aranylanak. És este megint gyönyörű látvány. Millió sziporkázó csillag. Mintha a Dóm kék neonkeresztjének szolgálna foglalaival. Az erdőben mély magány, néha egy-egy fenyőtoboz koppan. Hosszú árnyunk elfekszik a fényvel öntözött füveken. Zaját nem halljuk, csak tündöklök a város, mint a csillagos föld. Szinte naponta idekíváncsozunk nézni... Őszig minden zug foglalt. Kicsinek bizonyult a szálló. Már a személyzet szobáit is elfoglalták az Alföldről érkező vendégek és mennyien kiszorultak a régi nyaralók közül... Nem zúgolódnak, így van jól. Az alföldiek nélkülöztek a hegyvidéket. Most, hála Istennek, jöhetnek szabadon s az itteniek boldogan mennek a Balatonra. Feltűnően megváltozott az izlés és a divat a Bankón. Eltűntek a hanyagul leeresztett, buggyos nadrágok, a Bata és Nehera irányította divat, a szalmasárga hidrogénezett haj és a szabadosan hancúrozó ifjú nemzedék. Sok meghatottsággal nézem a finom, elegáns — az évek mulásával szépülő — urat és asszonyt. A családokat, akik felváltották a «magányosokat». Elkalandozik tekintetem ezeken a családokon. Milyen szépek a jellegzetes vonások az együvé tartozók arcán. Egyikén halványan, halkan, a másikén ércsedve, erőteljesebben: ugyanaz. Mennyivel szebb a fiatal lány az ősz nagymama közelében! Így elgyönyörködöm bennük a csepp hajtságig. Átfogom bennük a multat és a jövőt. Bankón mindenki jól érzi magát és szeretne tovább maradni, de most nem lehet. Néhány évvel ezelőtt csendet és nyugalmat tanácsolt az orvos. Mit tesz ilyenkor a szegény ember? Nyűtt asztalán megszámlálja gyér forintjait s a kassai felköltözik a Bankóra. Hat kilométer mindössze s legalább az útiköltséget megtakarítja. Gondoltam, két hétig kibírom s addig elég lesz a magányból és a csendből is. Nem így történt. Kilenc hétig maradtam, noha akkor igen nemzetközi társaság volt együtt. De a Bankónak különös varázsa, hogy egészen önmagának élhet az ember. És leng valami dajkáló édes magány a városadta lehetőségek között. A mai idegzetű embernek pedig ez kell. Add Uram-Teremtőm, de most mindjárt! Ha a magány kell, a magányt és a csendet, de ha éppen ezt nem bírom, akkor a kávéházat, az ujságokat, a strandot, a mozikat és a zenés szórakozó helyeket. A bankói üdülő téri fordul s egyszerre csak eltűnik. Hívja a város. Máskor megint napokig csak az erdőt bujja és kitér a többi nyaraló elöl. Az átmenetek egészen zökkenő nélkül történhetnek, hiszen csak egy szép erdei séta a villanyosig. Szembe velem a kis erdei kápolna. A nyári élet új tiszta köntösében áll a hegyen és hiszem, hogy jól érzi magát, mint a kis gyermek az új ruhában, amit édesanyja varrt. Eltűntek faláról a régi sötét rovások és a mult idők jezsuvai. A tisztáson a kispisti Deák Ferenc-reálgimnázium Mária kongregációjának cserkészeti játszanak. Ide hallom az egyik cérnaszál hangú kis cserkész kiáltását: «Nagytó tessék rúgni, főtisztelendő úr!» És a főtisztelendő úr nyilván nagyot rúg valóban a labdán, mert hangosan megéljenzik a kis cserkész-footballisták. Belátok a tábor konyhájára is. Leng a gyönyörű zászló a magasban, lobog a száraz fenyőgallyakkal élesített tűz s étvágygerjesztő szagokat csap orromhoz a szél. Legjobban szeretnék velük ebédelni. Egy idegenvezető új vendégekkel ismerteti a vidéket. Hallom, hogy a patak mellett, ahol eddig csak nefelejcset szedtünk, próba-fúrást végeztek s már

két méterre bő vizet találtak. Hamarosan nagy medencét építenek és mindent megtalál a bankói nyaraló. Itt annyi a fény, hogy nyomban szertefoszlik benne egy kis sötétség. Nagy örömet találok a kézimunkákban. Már amiket a nyaraló asszonyok varrnak. Azt csak mi tudjuk, akik itt éltünk, hogy milyen boldogság írásos varrottásokat látni! A Bankón! Még hozzá nyíltan és nyugodtan varrhatják a fák alatt! Ilyesmit azelőtt csak szobában mertünk. A kismagyarok is képviselve vannak szép számmal. Úgy látom, alakították: egy külön cserkészcsoportot. A tűző hegyi nap egészen más színűre barnítja őket, mint az otthoni. Üres dobozokat vernek s szálldos a dal kis madár-ajkukon: «Fel, fel cserkész pajtás, fel, fel cserkész pajtás, fel a magas hegyre!» Ha egy mókus moccan, hirtelen megállnak s összebújva lesik. A szülők mosolygósan utánuk nézgelnek. Nem, igazán nem zavarnak senkit! A gyermek itt közös tulajdon s finom idős asszonyok és urak kézenfogva vezetik a kismagyarokat zsendicétt inni a «havasi gyopár»-ba. Kedves kis napozó telep alig néhány lépésre a Bankó alatt. Mit írjak még? A Lujza-forrás tiszta, mint a kristály és úgy hűsít, hogy szinte ujjászületik az ember néhány cseppjétől. Este szabadon búsong, vagy kacag a drága magyar dal. Van akinek «Hazudnak a gyöngybetűk a hófém papíron!» Van aki esdekel, hogy «írja azt, hogy engem szeret, egyedül csak engem». Tízszor is felhangzik a «Szárnya, szárnya, kaszárnya teteje!»

De egeelőre itt trónolok Kassa felett az erdő szélén egy levágott fatörzsön és elhatároztam, hogy mindent leírok, amit látok, s ebben a káprázatos napban, erdei hangulatban, madárcsicsergésben elhalad előttem egy asszony, görnyedt hátán nagy köteg száraz galy, nyögdiéssel, s a lábszára vérzik, felhasogatta a bozót. Az életnek árny- és fényoldala van. Az árny nélkül minden sűrűn egybefolyna. Kicsit alázatosabb lettem és megelégedettebb.

A PÉNZESPOSTÁS

1.

Aludt, mint ellustult tigris a ketrecében. Pedig már tizenegy óra volt. Az éjjeliszékényen hidegen várakozott a szerencsenképű kakaó és a rozsdáshajú vajaszömlye.

Arra ébredt, hogy valaki a vállát rázza. Mátyás Feri dünyögve nyomogatta az álmat szeméből és szuszogva ült föl a párna meghitt horpadásai közül.

— Jó reggelt fiatalúr! — hajolt felé egy hasas ősz bajusz és a hozzávaló ismerős arc, a pénzespostás kerek ábrázata.

Feri egyszerre felvillanyozódott. Megjött a pénz hazulról.

— Már megint itt vagyok — mondta a pénzespostás és Feri elé terítette a rózsaszín utalványt —, pedig mult héten is hoztam kétszáz pengőt. Fiatalúr kezélből gyorsan pucol a pénz...

Feri tekintete az összegre szaladt, nem hallotta azt a kis szemrehányást, amely a pénzespostás hangjából kizört. Háromszáz pengőt kapott. Megkapta, amit kért. Rendben van. A pénzespostás ezalatt előlapozta türcájából a szilvaszínű huszasokat, tizennégy darabot, a többi kopottzöld tizesben és ezüstben fizette. Amint a fiatalember elé rendezte a pénzt, csendes rosszallással megjegyezte:

— A fiatalurat még sosem láttam felöltözve. Valahányszor jövök, mindig ágyban találok. Pedig gyakran járok erre...

Feri nevetett. Sejtette, miért a barátkozó beszéd. A pénzespostás két pengőt szokott tőle kapni minden küldeményből. Persze, így beszélgetve könnyebben el lehet intézni ezt a kis üzleti ügyet.

A pénzespostás könnyű szalutálással eltette a kerek ezüstöt, de nem mozdult. Kicsit zavartan nézett a lustálkodó fiatalemberre, aztán bátoritanul megszólalt:

— A fiatalúrnak gazdagok a kedves szülei?...

— Igen, — felelt a pénzt rakogatva a lusta tigris.

Varrott csipkével díszített stór. Leírása kézimunkarovatunkban

— Mert, hogy igen sok pénzt küldenek — folytatta a pénzespostás, de hirtelen elhallgatott a bizalmaskodás miatt. Viszont továbbra is ott maradt az ajtóban, mint aki szeretne még beszélni.

A két ember meglehetősen zavartan nézegette egymást.

Végre a pénzespostás minden szóval külön küzdelmet víva, megkérdezte:

— Meg tetszik engedni, hogy mondjak valamit?

— Tessék...

— De nem tetszik megharagudni?

— Nem...

— Hát megmondom őszintén — kezdett neki a pénzespostás és bőrtáskáját simogatta —, hogy nem szívesen jövök ide. Pedig fiatalúr a leggavallérabb az egész körzetben és jól is jönnek azok a két pengő. De tetszik tudni, igen rosszul esik nekem, hogy olyan gyakran hozom a két-háromszáz pengőket egy ilyen erős, egészséges fiatalembernek. Meg aztán mindig itt találok az ágyban, ez is. Tessék megbocsátani, de a fiatalúr nagyon könnyelmű életet él...

Feri meglepve hallgatta a pénzespostást, akinek arcáról eltűnt a barátságos mosoly és mélyesen komolyan nézett rá. A fiatalember arra gondolt, hogy négy nappal ezelőtt százötven pengőt vesztett kártyán és napok óta nem volt az egyetemen. És bár teljesen közömbös volt számára a pénzespostás hivatlan aggodalmaskodása, mégis akaratlanul védekezni kezdett:

— Sokba kerül az egyetem... — mondta — a sok drága könyv, a tandíj... meg minden.

A pénzespostás hangja megremegett, amikor újra megszólalt:

— Tetszik tudni, nekem is van egy fiam, — és felcsillant a szemében valami puha fény —, az is egyetemista, mint a fiatalúr. De nem itt Pesten jár egyetemre, hanem Szegeden. Én csak ötven pengőt küldök neki havonta, mégis elég neki. Tanítványai vannak. Pénzt keres. Nem szenved semmi hiányt... Tudom én, hogy nem olyan drága az egyetem. Nem arra kell a fiatalúrnak az a tömérdek pénz...

Ferit már idegesítette az öreg. Véget akart vetni a tárgyalásnak. A pénzespostás azonban észrevette, hogy a fiatalember türelmetlenkedik. Már le is nyomta a kilincset. — Bocsánatot kérek a tolokodásért — mondta csöndesen —, tetszik tudni, fiatalúr... az édesapjára gondoltam... mi öregek együtt érzünk... Alászolgálja...

A pénzespostás elment, Feri nem értette pontosan, mit érthetett a pénzespostás az alatt, hogy ők öregek együtt éreznek, de ezek a szavak még sokáig ott hangzottak a fülében.

2.

De azért, amikor hajnalig tartó murik után hazafelé bandukolt Mátyás Feri, fölfélt elötte a pénzespostás kopott egyenruhájában, szemrehányó tekintetével. Persze nem sokat törődött vele. Csak akkor kezdett nyugtalanlankodni, mikor néhány nap múlva egy rosszul sikerült kártyacsatán elvesztette minden pénzét. (Pedig a házbér esedékes ezen a héten. A vendéglőben a főpincérnek is fizetni kell.)

Azonnal hozzálátott és expresszlevélben sürgősen pénzt kért apjától. Újabb rendkívüli kiadásokról írt. Külföldről beszerezhető könyvekről, stb. Csak, mikor az összeghez ért, be kell ismerni, zavarba jött. Úgy érezte, hogy a pénzespostás a háta mögött áll és macacsul várja, milyen öszszegyet ír be a levélbe. Az ördög vigye el azt az átkozott pénzespostást! Csak nem fogja befolyásolni hagyni magát! Mégis, mennyit kérjen? Háromszázat? Izé, az le-

hetelenség... a... a... pénzespósta miatt. Elvetemült gazembernek tartaná. Kétszázat? Nem, nem, azt is sokallaná. Csak ne nézne az emberre olyan szomorúan! Az apák együtt érznek! Legalább az apját ne említette volna... Hiszen igaza van, rengeteget költ, szórja a pénzt, de hát van miből. Ostobaság, ő is tanítványokat vállaljon, mint a pósta fia? Százötven pengő elég lesz mégis. Ez csak nem sok? Azzal igazán nem törődhet, hogy a pénzespósta fiának elég ötven pengő havonta.

Mátyás Feri ebben a levélben — száz pengőt kért hazulról.

3.

Határozottan kíváncsi volt, mit fog szólni a pénzespósta a „javuláshoz“. Aznap, mikor a pénznek érkeznie kellett, kilenc órakerült és kicsit izgatottan várakozott.

A pénzespósta tizenegykor megjelent. Amikor Ferit felöltözve látta meg végre, olyan simogató lett a nézése, mint a májusi napugárnak.

Leszámolta a pénzt, átvette a két pengőt, aztán ennyit mondott Ferinek:

— Ez is sok fiatalúr... most aztán jó darabig ne kérjen pénzt...

Mátyás Feri már nem haragudott a pénzespósta. Csak az fájt neki, hogy a korai fölkelésért nem kapott dícséretet.

4.

Kiadásait alaposan csökkentette. Az utalványokon egyre apadtak a számok. A pénzespósta alaposan beleavatkozott Feri életébe. Ha véletlenül nagyobb összeget kért a fiú hazulról, egyetlen szó nélkül tette le az asztalra a pénzt és a kétpengős járandóságot nem fogadta el.

Ilyenkor nagyon furdalta a lelkiismeret Ferit, megalázva érezte magát, éppen ezért nagyon óvatos lett és a negyedik hónapban már összesen kétszáz pengőt kért hazulról. De a pénzespósta még mindig nem mondta, hogy elég. Feri meg is kérdezte tőle, mikor a legutóbbi küldeménnyel megérkezett:

— Most már egyenesben vagyunk?

— Nem — válaszolt a pósta —, gondoljon arra, fiatalúr, hogy a fiam csak ötven pengőt kap havonta...

És Feriben most már valami új és eddig ismeretlen erő kezdett működni, amely új élet felé ragadta. Nagy melegséget érzett, valahányszor a pénzespósta szeméből biztatást olvasott ki. Szinte alázatosan kérdezte tőle egy napon:

— Mégis, mennyit szabad kérnem hazulról?

5.

Ismét eltelt három hónap és Feri túltett példaképén, a pénzespósta fián, mert egyetlen fillért sem kért édesapjától. Bekerült egy lap szerkesztőségébe és remekül élt a fizetéséből. Apja alig bírt magával odahaza a birtokon, ekkora változás hallatára.

Nagyszerű élet volt ez. Az igazi. Feri érezte, hogy erős, hasznos férfivá érett.

A pénzespósta egész hónapban nem látta. Csodálkozott, hogy nem látogatta meg őt.

Most már nem hivatalosan, hanem magánemberként. Nagyon szeretett volna beszélni vele. Kicsit eldicselkedni. Aztán eszébe jutott, hogyan találkozhat vele biztosan. Feladott a saját címére tíz pengőt.

Másnap tizenegykor meg is jelent a pénzespósta. Egy borotvált arcú, szikár fiatalember.

Mátyás Feri azonnal az öregúr után érdeklődött.

— Mi van az öreggel, aki azelőtt idejárt?

— kérdezte az új pénzespósta.

— Már két hete eltemettük — válaszolt a fiatalember és amikor látta, hogy Feri arcát előnti a fehérség, megkérdezte —, talán valami rokona volt a fiatalúrnak? Feri nehezen tudott válaszolni, fojtogatta a keserűség:

— Nem, sokkal több volt nekem. Neki köszönhetem az életemet. Embert csinált belőlem. És még csak meg sem tudom köszönni neki. De a fiának meg fogom hálni, amit az apja velem tett.

— A fiának? — csodálkozott a pósta.

— Igen!...

— Hiszen nincs neki fia.

Feri kicsit ingerülten válaszolt:

— Dehogy nincs. Szegeden jár egyetemre.

— Csak járt, kérem...

— Hogy-hogy?...

— Hát nem tetszik tudni az esetet?

— Nem...

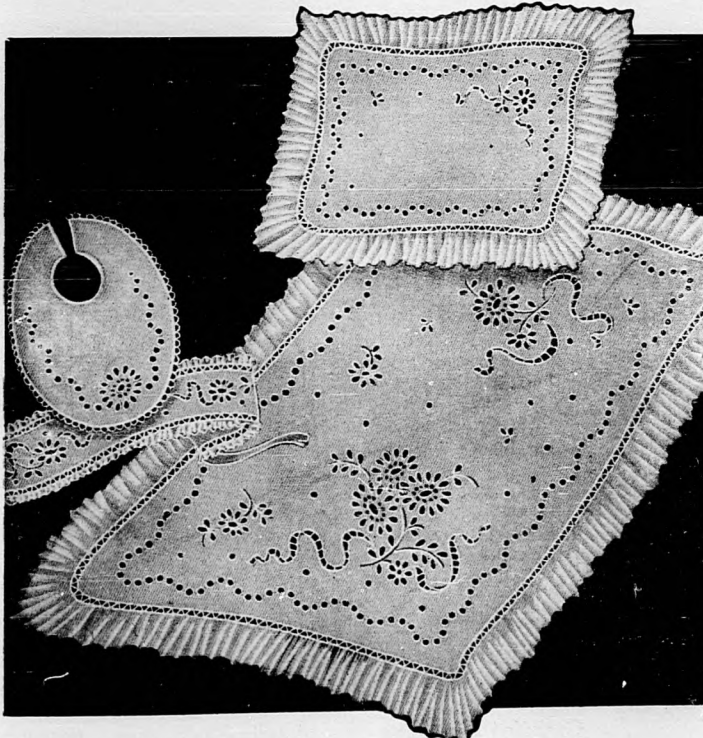
— Szegeden járt egyetemre a fia. Végtelen könnyelmű, haszontalan ember volt. Az öreg minden pénzt neki küldte, semmi nem volt elég. Aztán egyszer valami nagy kártyavesztése volt és föbélőtte magát... De ez már régen történt... van vagy hat éve...

Feri dermedten hallgatta ezeket a szavakat. Fényesen, diadalmasan, ragyogva jelent meg előtte az öreg pénzespósta ebben a szent leleplezésben. Most már értette, miért mondta neki, hogy ők öregek, együtt érznek... Mátyás Feri mindent értett... Boldogan zúgott benne az élet és a köszönet az öreg pénzespósta felé, aki abban a végtelen kék bérpalatában hordja már a mennybéli utalványokat.

A fiatal pénzespósta, mikor látta, hogy milyen nagy hatással van Ferire az öreg halála, vigasztalásként megjegyezte, mielőtt elment:

— Megjegyzem, igen szép temetése volt az öregnek... a Pósta-széken az játszotta...

Gyárfás Miklós

Baba-kelengye. Leírása kézimunkarovatunkban

Erdélyi József

FÁJ A SZIVEM...

Fáj a szívem a csaláért,
az asszonyért, a kislányért,
asszonyoméért, gyermekoméért,
azért a két egyeilenért.

Fáj a szívem, sír a lelkem,
hogy elébük nem tehetem:
tegyék pénzzé, odaadom,
árujják el, — én nem tudom.

Fáj a szívem a kislányért,
de még jobban az anyjáért;
mert a kislány csak kislányom,
de az anyja az én párom.

Sír a lelkem a kislányért,
de még jobban az anyjáért;
mert a kislány van magáért,
de az anyja: a csaláért.

Mert a kislány egyszer elhagy,
de az anyja velem marad;
velem marad, el nem váltik,
holtomiglan s mindhalálig

HUNYADY SÁNDOR

„Hej, nagymama, nagymama!”

G. grófné kis hölgy volt, mint egy moly. Kancsított, sántított, kilencvenesztendős mult, a csúz gyötörte, mégis szakadatlanul mosolygott, a lélek valami ismeretlen rétegéből véve örök derűjét.

A kert csupa nyári illat volt, a terrasz fehér-piros csíkos ernyője vírfótt a nap-sütésben, darázs szállott a reggeliző asztalon a tejszínrre. Fekete lüszter nyári ruhájában az asztalfőn izgett-mozgott G. grófné. A szemén, a száján titkolódzó vidám mosoly. Valaki meg is jegyezte a családban:

— Ejnye, de jókedve van a nagymamának!

— Igen! Jókedvem van! A lábam sem bánt és a doktor is hazaküldte Fehérvárról a kijavított fogsoromat! — mondta G. grófné és vadonatúj, porcellán fogsorával rámosolygott fiaira, leányaira, vejeire, menyeeire, unokáira és déd-unokáira, a falusiasan terített hosszú asztalnál, a virágok, a kávé és a méz illatában, a darazsak zűmmögése közben.

Pedig igazán nem volt különösen sok ok örvendezni azon a reggelen. 1914 augusztusa volt, a háború már kitört. A férfiak közül hárman uniformist viseltek. Három fiatalasszony szeme ki volt sírva. A tizenhétéves Tibor gróf pedig bejelentette az apjának, hogy megmáshíthatatlan szándéka, soron kívül jelentkezni a hadseregbenél.

Szó sincs róla, G. grófné is tudta, hogy háború van. Csak éppen azzal nem volt tisztában, hogy mit jelent a háború? Hogyan folynak vissza az események az ő családjára? Az öregkori elmezavar logikátlan csökönységével örökösen az a történet járt az eszébe, amely ifjúságának boszorkány meseje volt. Hogy a szabadságharc alatt, mikor a család még a szabolcsi birtokon élt, milyen félelmes volt az orosz sereg inváziója. Egyszerre csak megszólalt a kürt. A kozákok benyargaltak az udvarba. Szörös, kis lovak szűge csupa tajték. Egy szakállas kozákiszt, hat legénnyel együtt lepattant a nyeregből, bementek a házba, be egyenesen. Emma tante hálószobájába. Es ott, mintha tudták volna a járást, odamentek az íróasztalhoz. Kifeszítették a fiókot. Ott voltak ezüstskatulyában Emma tante összes családi ékszerei. A tiszt hóna alá vette a skatulyát. A szakasz megitta a lovait. Elvágattak. Soha nem került vissza egy gyűrű sem. A familia szíve még most is sajog a veszteség miatt.

Nahát, most nem fog megisméltődni ez a baj, amely G. grófné feje szerint a háborúnak legfőbb veszedelmét jelentette. Az öreg hölgy azért volt olyan rendkívüli módon meglegedve a világgal ezen a napüstés augusztusi reggelen, mert saját-magával volt meglegedve.

Hajnaltában dugta el jóhelyre az utolsó rubinköves brosst, a családi smukkból, amely jogszerint az övé volt, nála volt, mint széniornál, — ugyancsak a hálószoba íróasztalfiókjába zárva, egy wertheimkulcsra járó vaskazettában. G. grófné nem volt tisztában a modern háború lehetőségeivel. Félt az ellenségtől. De most már jöhetnek a franciák, angolok, akár az oroszok is. Ha csapataik ellepnék a kastélyt, a katonák üresen találják a vaskazettát. A kincs el volt rejte, mindenféle ravasz helyre, a negyedmilliót érő gyöngylánctól kezdve, le, egészen az öreg Rábafői Kanut aranytalléraiig.

G. grófné nem szólt semmit a dologról.

Amit tett, a családjáért történt. De mi nek dicsekedni az ilyesmivel! A titok csak addig titok, amíg nem tud róla több egy embernél. Hallgatott. Inkább maradjon az érdeme jutalmazatlanul. Vörösszélű, kékből szürkére öszült, öreg szemévei huncuitkásan nézett a familiára, mintha ezt mondaná magában: xjól van, jól! Csak csipogjatok, könnyelmű fiatalok! Ne féljétek, itt vagyok én, vigyázok én a holmijainkra...!»

Elmult három év. A háború közeledett a vége felé. Az élet kezdett nyugtalan lenni, még azon az édes, szelíden dombos dunántúli tájon is, ahol G. grófné rezideált a család három emberöltőből való tagjain. A vaskazette most már csakugyan rossz helyen volt az íróasztalfiókban. Kelemen gróf maga is ötvényszendős férfi már, gyöngéden félreült G. grófnéval.

— Drága nagymama, adja ide a smukkot. Zavaros világ van. El kell tenni valahová az ékszereket. G. grófné szeme diadalmasan fölcsillant:

— Ne féljétek! Eldugtam én már az egészet három esztendővel ezelőtt, magamtól!

— Jól van, nagymama! Köszönjük. De most már onnan is vegyük elő, ahová el tetszett tenni. Legjobb lesz annak a holminak Pesten, valami banktrezorban. Hová tette nagymama? Mondja meg már, adja ide már, nem látja, hogy egészen oda vagyok a nyugtalanságtól!

A nagymama gondolkozott, pislogott apró csirkeszemével, aztán egyszerre sírni kezdett, a kezét tördeltte:

— Eldugtam, az igaz. De nem tudom, hová! A lámpába, a kertbe, a szőnyeg alá, el is ástam valamit. Elfelejtettem!

Kelemen gróf az öklével verte a homlokát, amiért olyan buta és könnyelmű volt, hogy nem vette idejében magához a családi kincset. De G. grófné most már vidámann nevetégt. Aprókat kotyogott, mint a tyúk. Tetszett neki a móka, hogy úgy elrakta a sok smukkot, hogy maga sem tudja, hová? Lehet, hogy hirtelen zavarodott meg egészen, lehet, hogy már régebben kiesett valamelyik a négy kereke közül. Elég az hozzá, hogy innen kezdve hatalmasodott el rajta végleg az öregkori gyöngélméjűség. A memóriája felmondta a szolgálatot. Smukk? Minél többet faggatta, kínozza vele a család, annál kevesebb emlékezett. Végül már arról sem akart tudni, miféle kincs az, amit rajta keresnek. Sirdogált:

— Nem vagyok tolvaj, nem loptam el semmitket!

A familia ekéserevedve állta körül. Hej nagymama, nagymama! Soha még kis, moly nagymama ilyen bajt nem csinált azoknak, akiket szeret. Es még csak meg sem lehetett verni. Hízlelni kellett neki.

— Mondja már meg, nagymama, hova tette legalább azt a gyöngyöt?

A budavári Szent István-szobor

De G. grófné nem adott semmi felvilágosítást. Sőt, egy sötét hajnalban kakas-kukorékoláskor, örökre lehunyta a szemét és reménytelenül sirba vitte magát a nagy titkot.

A temetésén, amíg az ezüst szögekkel kivert, címeres koporsót elhelyezték a kriptába, becsületesen könnyezett a nagy család. De hiába, a könnyek mögött mégis ott volt a panaszos sóhaj, hogy: «Hej, nagymama, édes nagymama, szépen elintéztét maga bennünket!»

A kastély hosszú időn át olyan volt, mint a bolondokháza. A G. család, a B. család, meg a Z. család, szóval az összes örökösök szakadatlanul kutattak az eldugott kincsek után. Sajátkezűleg szétszedték a kályhákat, fölmásztak a kúrtókba, kalaptűvel szúrkálták a fotelek, meg a diványok párnázatát, fölszedték a parkettet, kibontották a matracokat, végig kiásták a park virágágyait. Sehol semmi. A nagymama jól működött. Az Isten áldja meg az emléket, mégis nehéz volt belenyugodni a dologba. Tíz év is eltelt, mégis megesett, hogy valaki a familiából egyszerre csak szívdobogva hajolt le a földre, ahol a kavics között csillant valami. Az ördög vigye el, csak egy elhajított szardínia-skatulya volt, vagy egy szívárványos, nyálás csigahéj, kezét kellett mosni az érintése után. A nagymama olajfestményű képe ott volt a galériában a többi családi portré között. A fiatalabbak már mosolyogni kezdtek rá, sőt az idősebbek haragja is megenyhült lassankint.

Sőt tizenöt év alatt az is kiderült, hogy a nagymama nem cselekedett egészen rosszul. Az ékszer hideg kő, pusztán azért hogy megvan, hogy ott lakik valahol, valami sötét páncélkazetta mélyén, nem okoz semmi örömet. Ha meg «csináltak» volna vele valamit, ha eladták volna, hogy tőzsdézzenek az árán, ahogy divat volt, elúszott volna már százszor is az egész pénz. Így meg mégis megvolt a kincs. Ha nem is tudták hol, mégis ott volt valahol a házban, a földben. Konzerválta az egész birtokot, mint egy titkos olajkút.

Az örökösök eleinte a titok miatt éltek takarékosan. Vigyázni kellett a földre, a házra. Ki ne csúszson alóluk az ősi birtok, benne van a gyöngy, az arany, a G. grófok híres három opálja. Aztán meg is szokták a takarékoságot, a munkát. A birtok szépen átvészelt tisztán, adósság nélkül a nehéz időket. A család is együtt maradt a közös bánatnak súlya alatt. János gróf, aki jobban szerette az eleven búzát a halott köveknél, amikor hazakerült Magyaróvárról, csókot intett az időtől megfeketedett arckép felé:

— Nem is csinálta olyan rosszul ezt a dolgot, édes dédnagymama!
Húsz év múlva. Emma comtesse esküvője előtt, a családban kitalálta valaki, hogy menyasszonyi ruhának meg kellene csinálni azt a háromszázéves köntöst, amely mint megbecsült ereklye bent lógott a régi holmi közt, az egyik soha ki nem nyitott sifonban. Gyönyörű ruha, ódon, francia csipke. Igaz, hogy teli van ragasztva mindenféle hamis ék-

reszkető kezének sok éjszakán át tartó fáradságával fölvarrta az igazi drágaköveket a hamisak közé, a régi csipkeruhára. Ezen a nyomon tovább kutatva még a Kanut-féle aranyakat is hiánytalanul megtalálták. Azokat az ócska férfiruhákra, frakkokra és ferencjósákra gombnak varrta föl, szépen bevonva selyemmel, a drága, félbolond nagymama. Ott volt az egész holmi, húsz éven át, mindenkinek az orra előtt, kár volt szertedülni miatta a házat, fölálni a szép virágágyakat.

Az öröm nagy volt, de éjfélre megjelentek a kastély fölött a családi vihar lila felhői. Civakodás támadt, hogy mi történjék az ékszerekkel? Szétfosszák? Együtt tartásák? Megőrzé- zék? Eladják?

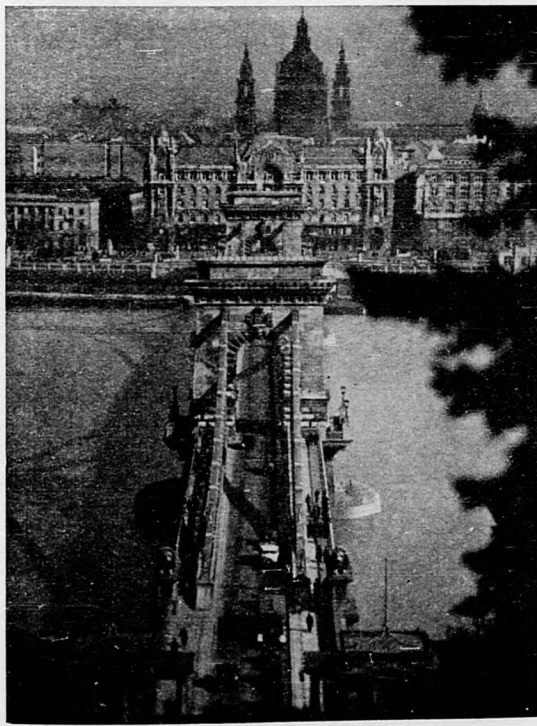
— El kell adni! — mondta a fiatal János gróf. — Itt van a határunkhoz ragadva Féltoronyi. Ugyis a miénk volt valaha az a kétezer hold is. Visz- zavesszük ennek a csillogó rongy- nak az árán!

Egyszerre öt-en is felhorkantak a fa- miliából:

— Földet!?! Most!?! Gazdálkodni!?! Most!?! Ezekben a bizonytalan idők- ben!?

A derék, barnanyakú fiatalember csöndet intett magakörül:

— Ne féljétek, csöndes idők követ- keznek hamarosan! Hogy honnan tu- dom?! — Hamiskásan, melegen föl- kacshintott G. grófné képére. — Hát onnan, hogy ha nem jönneek nyu- godt idők, akkor Lina dédmama bi- zonyosan nem adta volna még ki a smukkot!

A Lánchíd és a Szent István-bazilika

Modern előítéletek, amiket ki kell ölni magunkból, ha boldogulni akarunk

(Az itt következő néhány mondás a mai élet általános szólásmondása, amiknek ép az ellenkezőjük igaz.)

1. Húsz évig jó volt: ezután is jó lesz!
  2. Én értek az üzlethez!
  3. Nincs időm arra, hogy tanuljak!
  4. Eredményt csak nehéz munkával lehet elérni!
  5. Úgy veszem a dolgokat, ahogy jönnek!
  6. Jó bornak nem kell cégér!
  7. Ő is várhat a pénzére!
  8. A közönség túlsokat követel!
  9. Üzletben nincs helye az érzelmenek.
  10. Képtelen vagyok ezt megcsinálni!
- (Nagyon sok ilyen mondás van, amik revizióra szorulnak. Mondások, kijelentések, üzleti és élet-elvek, amik talán valamikor igazak voltak, de ma már — nem igazak.)

VERGŐDÉS

Az est teregetni kezdte sötétszürke köpönyegét a falura. Bevonta ködszerű fátylával a poros utcákat, a házak fehér falát. Leereszkedett az útszéli árkok aljára, fölkapaszzkodott a fák magas koronáira. Majd állépve a rozoga sövénykerítéseken, ránehezedett az udvarokra, virágos kertekre, az ámbitusokra s onnan a pitvaron át lassan beóvakodott a szobákba...

Az öregasszony levezte a méccsét a padkáról.

Kigyujtott.

A világ mellett körülfordult a szobában.

— A Rozi? ...

— Kiment, — mondta a menyecske. *

Péter nekifeszítette az evezőt. Vestag nyakán az izmok kidagadtak. A nagy igyekezetben összeszorította a fogait s úgy fújta, mint egy túlfűtött gőzmasina. A szigetről igyekezett haza, ahol fűvet kaszált. Hajnalban kezdte. Hajnali harmaton. Akkor fogja legjobban a kasza!

Már a tizedik fordulóban járt, amikor a mesgyesézléről a vén Gu,olákné rászólt:

— Egyedül? ...

Péter fölegyenesedett. Ki az? Hogy megbizonyosodott, rántott egyet a vállán.

— Egyedül. ...

Aztán elővette a kaszakövet.

Az éles acélon sziszegve szikrázott föl s alá a kő. Nyaktól a hegyig. Azután vissza.

— Otthon hagytad a Terkát?

Péternek a kezében megállt a kő. Mi baja van ennek a vén boszorkánynak a Terkával? Hisz az asszonynak otthon van a helye. A háznál. A ház körül. Főz, mos. Vagy segít az anyjának. Mit keresne a Terka a réten? Itt nem segíthet. A gyűjtés más! De kaszáláskor? ...

— Mit akar kend?

— Semmit.

— Hát akkor mért kérdi kend a Terkát?

Gugolákné megtopogott maga körül. Mit feleljen a föltett kérdésre? Azt semmi-estetre sem, amit szándékol, mert Péter olyan vasvillaszemekkel kezdte mérgetni, hogy szinte belefagyott a szó. Legyintett a kezefejével, megnyujtogatta

a nyakát, miközben az öklével széttörülte a szájaszélét.

— Izé — hebegte —, vödd úgy, Péter, mintha semmitte mondtam volna. Mer níz, nem is mondtam én voltaképpen semmit! Igaz?

Azzal perdült, fordult s elsietett. Péter utána felejtkezett. Állt egyenesen, mint a földbe ásott oszlop s nézte a szaporán lépkedő vénasszonyt, aki a kitaposott ösvényen nyakbাহুzott fejfel csattogtatta a papucsait. Csatt, csatt ...

Péter állt, bámult mindaddig, míg a vén sárkányt elnyelte az erdő. Már bukóféliben állt a nap, amikor Péter az öklével belevágott a levegőbe:

— Szamárság!

S aztán nem akart tovább vívódni. Elég volt. Nem emésztí magát. De mit akart mondani azzal az a lidérc, hogy otthon hagytad a Terkát? ... Járna utána valaki? Kicsoda? A Kővágó Pista? Eh, mese.

Terka nem az az asszony! Nem! Igaz ugyan, hogy egyszer-egyszer ő maga is látta a Pistát az utcájukban. Este. Három ízben ... Vagy négy ... Hm. Anynyi bizonyos, hogy Kővágó Pistának szándékai voltak a Terkával. Kerülgette lánykorában ... Hát kerülgette. Abban még nincs semmi. A darazsak is kerülgetik a lépsmészet ... s ha hozzáférközhetnek ...

A kasza nem vágott olyan takaros rendet a réten, mint Péter fejében az egymást kergető gondolatok. Egyikből-egyikből egész rudas kikerekedett volna. De mindig levágta. Azonban a gyökér azon egyminutumban újra sarjadt, vastag, erős szárat hajtott, izmos leveleket, melyek alól újra és újra kiszűszött a hegyes nyelvet öltöztető kigyó. Rácsavargózkodott a szíve gyökérére s mind nagyobb erővel szorította, miközben egyre azt sziszegte a fülébe: «Gyáva vagy! Süket vagy! Vak vagy!» Egyideig Péter küszködött a szörnyeteggel, de hovatovább megengülő erővel. Naplemente előtt földadta a harcot. Eldobta a kaszát ... *

Amint Péter kiugrott a csónakból, az evezőlapátot marokra kapta s azzal úgy nekilódult, mint akit kergetnek ... Már az utca végéről látta, hogy ketten állnak a kisajtóban. Egy férfi s szemben vele egy tarkarokolyás ...

Péteren megfeszült az ötike. Hát mégis igaz? Amíg ő odajár, amíg izzad, dolgozik, amíg a verejtékét csorgatja, azáltal a hitese felesége csélaposkodik ...

Az evezőt két kézre fogta ...

Úgyde, ha most az indulata előre löki — gondolta —, egyszeriben észreveszik s amíg odaér, szétbennek.

Fifikával kell itten élni! Számítással! Lelapult az árokba s úgy lopakodott előre a fák, a bokrok árnyéka alatt, mint a tolvaj, szétlenül.

Egyszer-egyszer megállt. Fölütötte a fejét.

Ott vannak?

Ott.

Szinte hörögve fulladozta kifelé:

— Emberhalál lesz most! Emberhalál! Nem is egy, de kettő!

S közelebb csúszott két-három lépéssel.

Itt már a hangjukat is hallotta. Jobb-dán ugyan a Kővágó Pistáét. Mert csakugyan ő volt. Kővágó Pista.

— Meghalsz kutya! — csikordult ki a szájaszélén. — Te is, meg az a bestia is!

Még egy hosszú perc. Még egy fél s odaért.

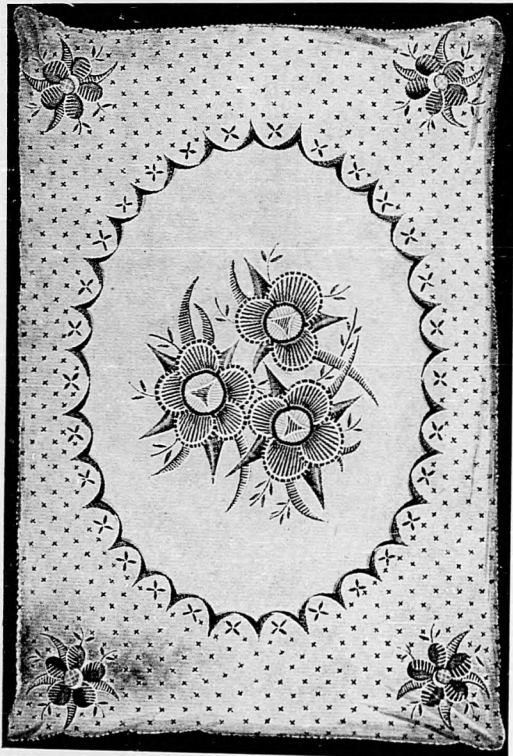
Na, most! ...

De nem. Még nem. Előbb meghallgatja őket. Hogy turbékolnak? Miket mondanak egymásnak?

— Csak egy esókot! — rimázkodott a legény.

Úgy?... Hát már annyira vagytok? A csóknál tartotok?

Péter fölemelkedett. Látni akarta őket. Látni, amint összehorolnak. Amint fej a fejhez tapad... S akkor, abban a pillanatban... Talán elég is

Díványpárna. Leírása kézimunkarovatunkban

lesz nekik egy ütés. Egy minden erőből szakadt, vad, bosszúálló ütés... De a Pista nem kapott a kért csemegéből. Pedig a legény újfönt könyörgött. De úgy könyörgött, olyan nagy áhitattal, hogy a szó valósággal gurgulázva bugorékolt ki a száján:

— Csak egyet... Rozi... Rozikám...

Péter egy szempillantás alatt lehüppedt.

Rozi?... Hát nem a Terka?... De nini — emelkedett egy cseppet, — a Terka nem is lehet. Nem, mert ő magasabb, karesúbb. Ellenben a huga... A Rozi... Szégyenkezve sunyta le a fejét s lassan, óvatosan visszafelé kúszott.

Amint ott mozgott az árok alján, úgy megborzongott, hogy a fogai összeverődtek... Ha egy szó, egy hang nélkül összeforrnak... ha a lány enged a kérésnek... ha nem húzóckodik... ha a Pista nem könyörög... ha nem mondja ki a lány nevét?... Mi történik akkor? Még a szívverése is elállt egy-két minutára. Azóta már jönnének a csendőrök... Összerázkódott.

— Szegény Rozi...

De a Pista is. Hiszen jó gyerek a Pista. Jó. Lám, most neki köszönheti a maga életét is. A Pistának.

Majd a Rozi vágódott az eszébe. Hm. Az a csitri lány. Még alig hogy otthagya az iskolát. Két esztendeje. Három... De bizony már tizenhét lesz a tavaszon. Hogy elszalad az idő!

Távolabb érve, az evezőt a bokor alá nyomta. Kiugrott az árokból. S hetyke, kemény léptekkel megindult a háza felé...

Még ott voltak a kapuban. De nem. Észrevették s szétrebbentek.

Az utcaajtó becsattant.

Pista nekiindult az alvőnek.

Péter utána kiáltott:

— Pista!

— No?

— Gyere csak...

Pista visszafordult. Lesz, ami lesz. Péter bizonyosan felelősségre akarja vonni. Mert Péterék nagyralátók. Ötven hold földjük, irtásuk, rétjük... Igaz, hogy neki is van valamelyes. Jobban mondvá, lesz!...

— No — költetlenkedte kifelé, — mit akarsz?

S úgy állt meg Péter előtt föl-vágott fejjel, mint aki mindenre elkészült. Jó szóra is, rosszra is.

Péter belsejében mintha angyalok muzsikáltak volna, olyan jó kedve volt. Jobb tenyerével ráütött a Pista vállára egész barátságosan, a ballal meg kinyitotta az utcaajtót, aztán barátságos hangon, csöndesen így szólt:

— Gyere be egy szóra!...

Pista hátralépett. Péter invitálja befelé? Hozzákuk? A Rozizhoz?...

— Gyere no... te vadállat!

Ez a tagadhatatlan jó komai kinyilatkoztatás megértette vele a helyzetet. Péter nem áll a szándéka elé. Egyszerre széjjelhúzódtott a szája, de a két szeme is kigömbölyödött s akkora lélekzetet vett, hogy az ötikéjének a gombjai megpattogtak:

— Péter?

— No?...

— Oszt ki mondja ki azt az egy szót!...

Péter a nyelve hegyével végig szántott a szájszélén. Talán azért, hogy simábban csúszson ki rajta a szó:

— Hát, — rángatta fölfele a szemöldökét, — ha úgy gondold... te mondhatod a... Rozinak!

S azzal a Pistát benyomta az ajtón.

A nagy „ismeretlen” és a „fecsegő” diplomata

CONAN DOYLE, a valamikor nagyon népszerű Sherlock Holmes-regények világhírű írója, expresszvonaton utazott New-Yorkból Chicagoba.

Szemben vele egy kis emberke ült, nagy szemüveggel, pufók arccal és kopasz fejfel, sötét ruhában. Fejét meghajította szépen, hogy üdvözölje a világhírű író, aki éppen helyet foglalt. Közben a nevét is kiejtette száján.

Conan Doyle oda volt a meglepetéstől. Erre nem számított. Meg is kérdezte, hogyan ismerté föl?

— Pontosan úgy dolgozom, mint ön, mister Conan Doyle, — felelte a kis emberke. — Én is rendelkezem éles és kifejlett kombináló-tehetséggel. Egész felületes megfigyelés elég, hogy levonjam a végső és megdönthetetlen következtetést, akár csak az ön zsenidís detektívje, az a bizonyos világhírű Sherlock Holmes!

— Megajándékozom önt valamennyi regényemmel, ha elárulja a titkot, honnan és hogyan találta ki a nevemet?

— Köszönettel elfogadom. Tessék idefigyelni! Az ön kabátjának hajtókája gyűrött, a szélei be vannak hajlítva, ami azt bizonyítja, hogy a riporterek még az utolsó pillanatban is vissza akarták tartani. A haja égnek mered, ami természetes, amikor megpillantotta ezt a tolakodó, kellemetlen tömeget. Kalapja gyűrött, bizonyára a kezében tartotta, amikor a vonatra szállt. Bal cipője össze van taposva, ami bizonyítja, hogy nagy tömeg közepében volt. De ön is szivarozott, máskülönben a lehullott hamu nem volna a nadrágján. És nagy sietségében a pályaudvaron elfelejtett újságot venni, különben most azt olvasná. Végül pedig bőrdőnjének mindkét oldalára nagy betűkkel rá van írva: «Conan Doyle».

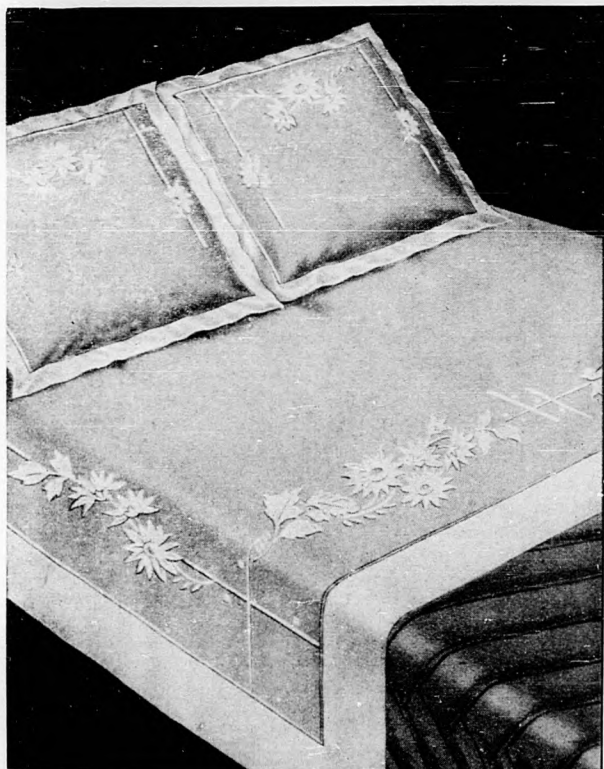
A kis emberke megkapta az író össze gyűjtött munkáit.

METTERNICH, a nagy kancellár, nem szeretett sokat beszélni, a fecsegő embereket pedig egyenesen gyűlölte. Az úgynevezett «bécsi kongresszus» idején egy francia diplomata jött hozzá és túltengő temperamentummal mindenfélét össze beszélt, ami a kancellárt kizozta a sodrából. A diplomata szavaira ügyet se vetve, kezeinek izgatott játékát figyelte. Kis ideig némán tűrte ezt Metternich, de aztán mégis megszólt:

— A kezei határozottan untatnak.

— Végtelenül sajnálom — mondta a francia diplomata, — de az atmoszféra itt oly idegesítő, hogy nem tudom, hová tegyem a kezeimet...

— A szájára — tanácsolta Metternich.

Rátétes ágygarnitúra. Leírása kézimunkarovatunkban

Riadó! Ellopták a koronát

Epizód az angol korona történetéből

Rövid 12 évig tartott csak Cromwell puritán kormányzása. Halála után fellélegzett egész Anglia. Ennek a nagy államférfinak a kormányzási ideje Anglia történetének legunalmasabb korszaka volt. Nem voltak sem udvari fogadtatások, sem bálók; a főnemesség és funkcionáriusok pompás öltözkézt a moly rágta. Nem volt tehát csoda, hogy egy év leteltével restaurálták a Stuartok trónját. A Cromwell által kivégeztetett I. Károly fia, II. Károly, visszatért hollandiai száműzetéséből és nagy pompával foglalta el örökségét. Az unalomnak egyszerűen vége szakadt, de nemsokára a pénznek is, melyet Cromwell összegyűjtött. Ha eddig az angolok unalomtól ásitottak, akkor most a kincstár ládáit ásitának az ürességtől. II. Károly ereiben francia vér csörgedezett, az öröklött gondnélkülisége párosulva lekötélező kedvességével, örömeiket hajhászó életfelfogásával, magával ragadta még a legjózanabb angolt is. Mindenki szerette ezt a szép embert, a gavallér királyt, aki egy ízben bormámoros hangulatban kijelentette: a Stuart-ház oly sok szerencsétlenségen ment keresztül, hogy most már senkinek sem lesz szíve a koronájához nyúlni. Az 1671. évben mégis történt valami, ami II. Károlyt hitében megingatta. Nem állameszély veszélyeztette a koronát, hanem egyetlen ember — az ír Blood ezredes, akit ez a cselekedete a történelem legnagyobb kalandorai sorába emelte.

Blood ezredes előkelő családból származott. Már a békebíró fontos tisztségét töltötte be, mely tisztség csak nagyon előkelő férfiak részére volt fenntartva. Blood ezredes nagyon respektálhatta ifjúkori foglalkozását, mert amidőn az angol királyok koronáját el akarta lopni, nem a békebíró hermelines köntösében, hanem a vidéki lelkipásztorok egyszerű fekete csuklyájában jelent meg a Martin-Towerben, ahol a koronázási ereklyéket őrizték. A papi öltözképet a londoni jelmezkölcsönző-vállalat, Clarksen & Nathan adták kölcsön.

Annak idején Talbot Edwards volt a koronaőr. Ez a 77 éves öreg úr feleségével és csúnya, öregedő leányával ugyanabban a toronyban lakott, ahol a koronázási ereklyéket tartották. Edwards egyenesen a királytól kapta a fizetését, így nem csoda, hogy már három éve egy pennyt sem látott. Többszöri figyelmeztetésére és kérésére Károly megengedte, hogy ezentúl a koronázási ereklyéket beléptidő mellett mutogathatja.

Ilyen látogató volt Blood „tiszteletes” is, aki úgylátszik, nem elégedett meg egyszerű látogatással, hanem nap-nap után megjelent a Martin-Tower híres tornyában. Természetesen ez az öreg Edwardsnak is feltűnt és nemsokára mindketten szoros barátságot kötöttek. Egy napon másodmagával jelent meg Blood „tiszteletes” a Towerban. Magával hozott egy fiatal, elegáns gavallért, akit mint unokaöccsét mutatott be és aki Edwards papa leányának szívét egy csapásra meghódította. Nemsokára az egész Towerben nem beszéltek másról, mint az elkövetkezendő eljegyzésről.

1671 május 9-én nagy sürgős-forgás volt Talbot Edwards konyháján. Az eljegyzési lakomát készítették, a legelső londoni szálloda főszakácsának ellenőrzése mellett. Edwardsné nagyon ideges volt, mert a teríték virágdíszre nem volt készen, holott Blood tiszteltes és a jövődbéli völgegy hamarosan megérkeznek. Miss Edwards tükre előtt sóhajtozott, mialatt a komorna azon fáradozott, hogy a kisasszonyt, legalább is a látszat kedvéért, egynehány évvel fiatalabbra szépítse. A papa már lent állt ünnepi díszben a St. Thomas-Tower főkapujánál, hogy kedves vendégeit fogadja. Blood „tiszteletesen” és unokaöccsén kívül, ezek kérésére, több vendéget nem is hívtak. Miss Edwards arca kipirult az izgalomtól és kezei remegtek, midőn a fiatalember az asztalhoz vezette.

Minden programszerűen folyt le. A vacsora pompás volt, a borok felségek és már közeledett a pillanat is, amidőn az ifjú gavallér, Miss Edwards mesebeli hercege, felálljon, ünnepélyesen megkérje a kezét és a már napok óta magában rebesgetett „igent” hangosan is kimondhassa. Mielőtt azonban erre került volna a sor, Blood tiszteltes úr kijelentette, hogy unokaöccsével fogadást kötöttek, miszerint a korona egyik rubintja, melyet a fekete herceg ajándékozott a korona részére, hamis. Edwards természetesen azonnal hajlandónak mutatkozott arra, hogy őket a toronykamrába, ahol az ereklyéket őrizték, elkísérje.

A kincseskamra nehéz tölgyfaajtájában csikorgott a kulcs, amikor az öreg Edwards felnyitotta. Amint beléptek, egyszerűen eltűnt Blood tiszteltes arcáról az ünnepélyes kifejezés, ellenben előkerült a papi csuklya alól egy fakalapács, mellyel az öreg koronaört egyszerűen fejbekólintotta. Talbot Edwards összeesett, eszméletét veszítette. A falba beépített öntöttvas-tresor kul-

csát kivette Edwards kezéből és rövid pillanat alatt nyitva állt az ajtó — előttük az angol királyok koronázási ereklyéi tündököltek: Anglia koronája, a király államkoronája, a drágakövekkel ékesített kormánypálca, az országalma és Exter városa által ajándékozott nagyértékű sőtartó!

Blood már előre kitervezte, hogyan szállítsa el feltűnés nélkül ezt a sok drágaságot. Az állítólagos unokaöccs, Mr. Paretts, egy külvárosi ékszerész, szakértelemmel megkezdte a kormánypálca elfűrészelését, míg Blood a fakalapáccsal az államkoronát laposra kovácsolta, hogy csuklyája alatt könnyen elrejtse. Boszorkányos gyorsasággal dolgozott a két kalandor, aztán elhagyták a kincseskamrát, leszaladtak a Martin-Tower csigalépcsőjén és az udvarra szöktek.

Edwardsék szalonjában már türelmetlenkedni kezdett a mama és a menyasszony. Blood és segítőtársa már lejutottak az udvarra, de nem számítottak azzal, hogy egy 77 éves úrnak is lehet kemény koponyája. Az öreg Edwards hamarabb tért magához, mint ahogyan Blood remélte. Amint a koronaőr felfedezte a rablást, felszakította az ablakot és torkaszakadtából kiabálni kezdett:

— Riadó! Ellopták a koronát!

Fegyvercsörömpölés verte fel az éjszaka csendjét. Keresték a tetteseket.

— Állj! — kiáltotta több torok, amidőn Blood és Paretts elérték a kis hátsó kaput. A következő pillanatban vagy tíz koronaőr rávetette magát a szökevényekre, nagy dulakodás támadt. A szelídlelkű Blood tiszteletesből a harcedzett Blood ezredes lett, aki bizony kitűnően tudta ökleit használni és rövid percek alatt öt-hat koronaőr fájdalmasan jajveszékelve fetrengett az udvar porában. De a túlerő mégis győzött, Blood és a vőlegényjelölt fegyveres kíséret mellett újból bevonult Edwardsék ünnepélyesen felszított otthonába.

Siralmas kép tárult itt a szemlélő elé. Edwardsné férje hatalmas daganatát borogatta, míg a menyasszonyjelöltet a komorna igyekezett ecettel ájulásából életre kelteni. Amint az öreg koronaőr meglátta, hogy milyen állapotban kerülnek elő a koronázási ereklyék Blood ezredes elrejtett zsákjából, levegő után kapkodott szegény. A laposra vert államkorona! Az elfűrészelt kormányzópálca! — még egy hidegvérű angolnak is sok volt!

— Ezért az akasztófára kerül! — rikácsolta a 77 éves aggastyán magából kikelve.

— Ha őfelsége ezt megtudja, agyonveret!

— Ne féljen! Nem olyan könnyű magát agyonverni! Tapasztalatból mondhatom — nevetett az ezredes.

A koronarablás híre futótűzként terjedt el Londonban. Ez a merész rablási eset még a meglepetésekhez szokott angolokat is kiharcolta a sodrából. A király dolgozószobájának előcsarnokában fejüket összedugva tárgyalták meg a miniszterek és udvaroncok az esetet. Sorshúzással döntöttek el, hogy ki tudassa őfelségével a korona ellen elkövetett aljas merényletet. A sors iróniája volt, hogy a döntés éppen Lord Henry Steedingre, az igazságügyminiszterre esett.

A király magánkívül volt a felháborodástól és megparancsolta Blood ezredes azonnali elővezetését. Nemsokára előtte állt a vakmerő kalandor és megkezdte négyszemközti kihallgatását. Amíg odabent, zárt ajtók mögött, maga a király faggatta az ezredest, addig az előcsarnokban arról vitatkoztak az urak, hogy őfelsége akasztást, vagy csak lefejezést rendel-e el. De majd eléllt mindnyájuk lélegzete, amikor a dolgozószobából Károly harsány nevétese hallatszott ki, majd kitarult a nagy szárnyasajtó és mindenki láthatta, amint a király a legjobb hangulatban az ezredes vállát veregeti és azután elbocsátja.

Amint Blood ezredes az előcsarnokba lépett, ott díszlett a mellén egy fényes érdemkereszt. Látván az urak merő csodálkozását, mosolyogva fordult hozzájuk:

— Őfelsége, amint látják, nagyszerű hangulatban van és engem személyi testőrségének parancsnokává nevezett ki. Uraim, a legközelebbi udvari ebédnél találkozunk! — és katonás léptekkel elvonult. Az urak tátott szájjal bámultak utána.

És még ma is, 350 év után, sokat foglalkoztatja az angol történettudósokat annak a rejtélynek a megfejtése, hogy mi okból bocsátott meg II. Károly az ezredesnek és mi okozhatta a kintüntetését és előléptetését. Azt mondják, hogy az eladósodott király maga bérelte fel Blood ezredest, hogy a koronát ellopja és egy már előre megállapodott hollandi ékszerészhez juttassa. Nem lett volna a királyi tekintéllyel összeegyeztethető, ha ezt az üzletet, maga II. Károly bonyolította volna le. Egy azonban bizonyos, hogy ha így lett volna is az eset, az angol nép rajongásig szeretett királyának még ezt is megbocsátotta volna.

Dobby Margit

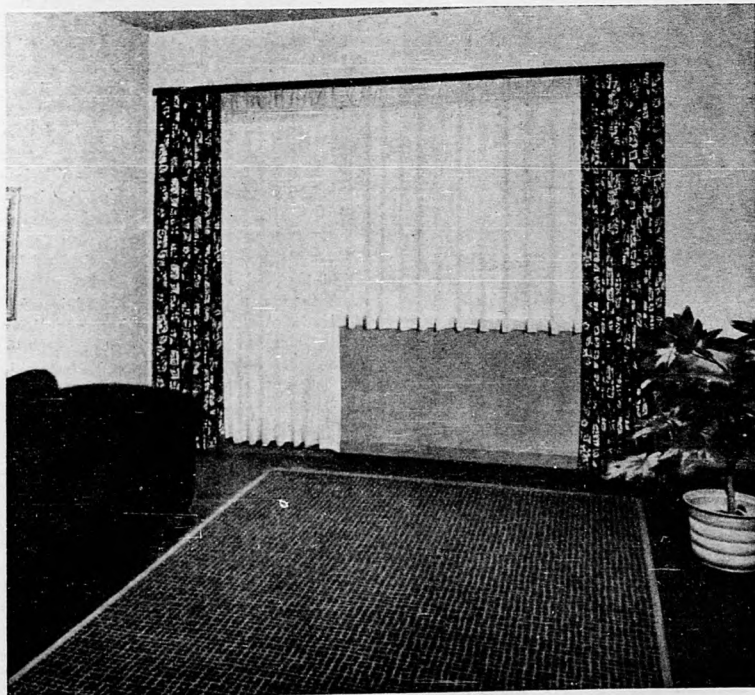
AKKOR, OTT A VÍZNÉL

Veled mentem, pedig nem is igen hívtál,
Csak mesét mondon beszélt a szemed,
Sütött a nap, mi a vizet néztük,
És én elmondtam, mindent el neked.

Sok kis furcsa történetet mondtam,
Emlékszel, mennyi volt a szenvedés?
Egy életvankost akkor szíjjel oldtam
És így kezdődött el a keresés.

Megkezdtem, de nem volt hosszú út
odáig,
Csak balra kellett fordítsam fejem.
Mikor láttam, hogy engem hallgattál így,
Rátettem válladra remegő kezem.

Aztán egymást néztük ülve, mind a
ketten.
Te hang nélkül esküdtél hűséget nekem,
Akkor ott a vízben megláttam az arcod,
S mellette a könnyes, boldog két szemem.

Csipke stórfüggöny, színes szárnyakkal. Leírása kézimunkarovatunkban

Hogyan védekezzünk napszúrás ellen

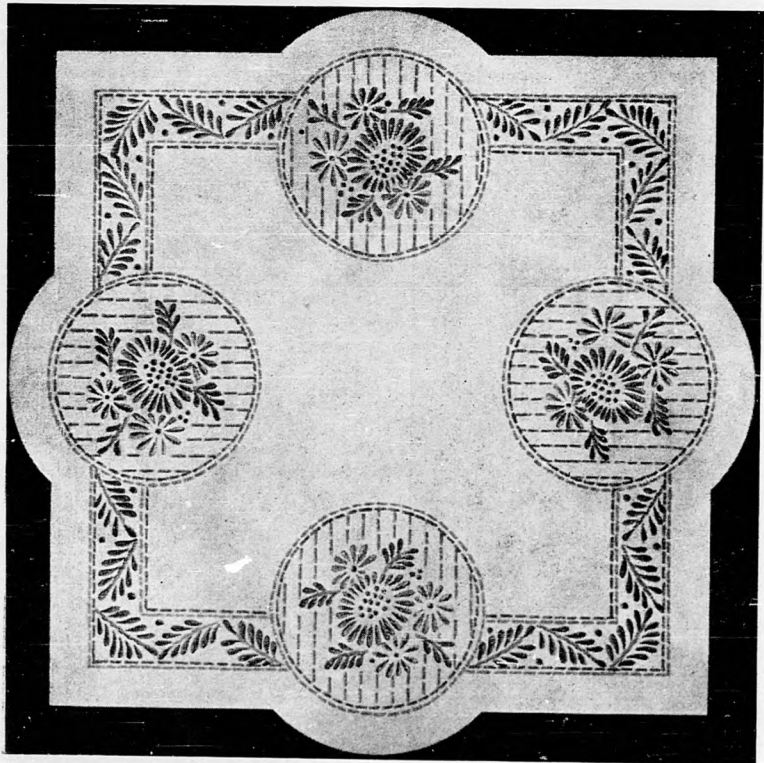
A külföldi nyaralóhelyeken, a megismétlődő szerencsétlenségek miatt, legújabbban igen nagy súlyt vetnek arra, hogy a fürdőző közönség alaposan tájékozódjék a veszélyekről, melyek a fürdés vagy napozás közben fenyegetik. Blake tanár, angol belgyógyász, tanácsai a következőképp hangzanak:

— Hogy a fürdőzéssel járó, esetleges balesetekkel szemben kellően védekezni tudjunk, ismernünk kell szervezetünk ellenálló képességét.

Kezdjük ott, hogy a meleg sokkal több szerencsétlenséget idéz elő, mint a hideg, annak dacára, hogy a hideg sokkal veszélyesebb a szervezetre, mint a forróság. Egyébként az emberi test nem mindenütt egyformán érzékeny a hidegre, vagy melegre. Bizonyos testrészek jobban reagálnak a hidegre, mint a melegre s ez áll megfordítva is. Ha szemben áll velünk egy ember s így vizsgáljuk, a hőváltozásokra érzékeny testrészei a következők: egyáltalán nem érzékeny a melegre az emberi tenyér, az alsó gyomorrész, az alsó lábszárak. Kevésbé érzékeny a meleg iránt a bal felsőkar, az elülső combrészek, a fülek, a felső ajak, a homlokfeletti keskeny fejrész. Legérzékenyebb a meleg iránt az arc, a mell, a jobb felsőkar és a lágyéki tájak. Ha hátulról nézzük a test felületét, a képletet így állíthatjuk fel: nem érzékeny a meleg iránt: a hátsó karirészek, a hátsó combok és lábszárak. Érzékeny a hátrész, különösen a vállak, a lapockák, valamint a vesék tájéka. A hideg ezzel szemben érzékenyen hat a test minden részére, kivéve a felsorolt testrészeket. Legérzéktelembbek a hideg iránt: az alsó lábszárak, a koponya hátsó része és a hátsó combrészek. Diónagyságúak azok a részek, melyek a testen a hidegre vagy melegre különösen érzékenyek. A meleg-érzékeny részek közé be vannak ékelve a hidegérzékeny pontok is, ezért nem egyenletes a hőérzék a testnek azon részein sem, melyeken egyébként a hőérzékenység részcskéi dominálnak. Ha már most a napsugarak hosszabb ideig úgy vetődnek a testre, hogy a hőérzékeny részekre koncentrálódnak, rosszullet áll be, különös, lázas állapot.

A veritékről tudni kell, hogy a testnek egyik legfontosabb védője, a hő káros következményei ellen. A veriték nemcsak a bőrt teszi nedves s ezáltal kevésbé érzékennyé a forróság iránt, hanem kidobálja a testből a túlzottan betolakodó hőséget. Azért tehát, sohase vegyük rossznéven a szervezettől, ha hőségben nagyon izzadunk, mert ez mindenképpen az egészséges, jólműködő szervezet mellett bizonyít. Ha nem izzadnánk forróságban, tömegben pusztulna el a hő-

ségre kényszerült emberiség. Az az egyén, aki a hőségben izzad, csak a legtrikább esetben lesz rosszul a melegtől. Annak a bőre, aki a hőség következtében rosszul lett, száraz. Erről lehet megállapítani azt is, hogy az illetőnek nincs napszúrása. Az ilyen betegnek világért sem szabad hideg borogatást vagy hidegvízleöntést adni, mert éppen az a baja, hogy nem tud a szervezete izzadni, nem tudja kidobni magából a forróságot. Ha hideg vízzel öntjük le azt, akit ilyen természetű rosszullet fogott el, éppen az ellenkezőjét érhetjük el annak, amit szeretnénk. Ha valaki a hőségtől rosszul lesz és segíteni akarunk rajta: itassunk vele forró feketét vagy legalább néhány korty forró vizet, hogy izzadjon. Egész más természetű rosszullet a napszúrás. Aki napszúrást kapott, annak a bőre nedves, ez a legjobb ismertetőjel, mert hiszen mindkét beteg eszméletlen kívül van. Ennek a betegnek adhatunk hideg, sőt jegesborogatást is. A napszúrást és a hőségtől keletkezett «rosszulletet» tehát, sosem szabad összetéveszteni. Napszúrást az kap, aki a napon, vagy melegben előzőleg álmoságot érez. Az álmoság érzete jelenti azt, hogy az ilyen egyén idegrendszere képtelen védekezni a nap, illetve a kívülről jövő forróság ellen s ha az illető, ennek dacára is kiteszi magát a napsugarak hatásának, bekövetkezik a napszúrás. Az idegcentrum, az egyenletesen ráhulló, égető sugarak hatása alatt megbénul, — ez a napszúrás! Árnycékban sohasem lehet napszúrást kapni, ellenben rosszullet foghatja el az embert a hőségtől, árnycékban is. A két rosszullet tehát, nem egy. Aki napon van és álmoságot érez, feltétlenül vonuljon árnycékba. Az az egyén pedig, aki hőségben, a nyelöcsőve körül szárazságot érez s agyában nehézségi érzések jelentkeznek, számíthat arra, hogy rosszullet fogja el, ha idejében hűvös helyre nem vonul, vagy a test izzadási folyamatát, forró folyadék bevétele által meg nem indítja. A kínaiaknál s általában a forró égvő lakóinál szokásban van, a hőség ellen forró vízzel védekezni, forró teát, limonádét fogyasztanak. Egészséges embernél felesleges, sőt helytelen védekezési mód. A forró folyadék bővebb izzadást idéz ugyan elő, de éppen túlzott volta legyengíti a szervezetet és más betegségek iránt fogékonyabbá teszi. Látszólag hűsít a forró vízzel való lemosás, mint ahogy ezt a kínai munkások csinálják, csak azért, mert a levegő legforróbb állapotában is hűvösebb, mint a forró víz, érthető, hogy a forró lemosás után az illető hűvösséget érez. Minden rosszullet, mely a hőség következtében áll elő, halálos lehet. A hóguta majdnem minden esetben halálos kimenetelű s végeredményben nem egyéb, mint a rosszulletnek egy súlyosabb formája. Högutát az idéz elő, hogy a túlságos hőség következtében, a kelleténél több vér tolul az agyvelőbe. A meleg gyorsítja a vérkeringést, kitérít az ereket s hogy a hóguta bekö-

Vászonerítő színes hímzéssel. Leírása kézimunkarovatunkban

vetkezzen, elegendő egy hajszálerecske felpattanása az ágyban. Ezért ügyelni kell arra, hogy akár a szabadban, akár lakásban, iroda- vagy garárhelyiségben tartózkodik valaki nagy hőségben, túlságosan megerőltető munkát ne végezzen, sem szellemi, sem fizikaiit. Különösen a délutáni órákban nem, amikor a test hőmérséklete egyébként is emelkedik. Minden munka legegészségesebb a reggeli órákban, ilyenkor a hőmérséklet a legkisebb. Déliután négy órákor érkezik el a szervezet a legmagasabb hőtermeléshez még akkor is, ha az egyén semmiféle munkát nem végez. Eppen a fordítottja áll azoknál, akik nappal alszanak, éjjel dolgoznak. Ezek hőmérséklete legmagasabb a reggeli órákban.

A táplálkozás mennyisége, ha a táplálék nem túlságosan zsíros nincs különösebb hatással a hőemelkedésre. Bőséges táplálék, ha zsírszegény, csak kevésbé emeli a test hőmérsékét és pedig kezdetben bizonyos mirigyek hatványozott tevékenysége révén. A felszívódás után, az anyagok elégséges termel melet, de — különösen forróságban — a veszteség mértéke is növekedik, a kettő tehát kiegyenlíti egymást, úgy, hogy a táplálkozás semmiféle kihatással nincs a hő következtében előállható rosszullétre.

Az éhezés inkább veszélyes, mert a szervezet izzadmány veszteségei pótlás nélkül maradnak, gyöngeség lép fel s csökken az ellenállóképesség.

Ezzel szemben az erős szellemi vagy izommunka, a test hőmérsékletét jelentékenyen emeli. Erős, túlfeszített szellemi munkát hőségben ne végezzünk. Hosszú gyaloglást, kirándulást ne tegyünk. Félórai gyors séta nagy hőségben, már egy fokkal emelheti a test hőmérsékletét. Erős gyaloglásnál a hőszabályozó készülék némi késéssel működik s a hőemelkedést nem tudja megakadályozni. Ugyan ez a helyzet az erős szellemi munkánál.

A hőség következtében beálló rosszullét, nem következik be váratlanul. Előjelek mindig mutatkoznak, melyek figyelmeztetik az embert a sürgös védekezésre. A legfontosabb ezek közül: a torok száradása, tompa nyomás az agyban, az izmok elernyedése, álmoság, gyöngeségi érzés. A levegővételek, szinte észrevétlenül mélyek lesznek, légszomj érzése jelentkezik, a véresek a kézfejen és halántékon kitágulnak, a mirigyek működése renyhül. Így következik be a vérnyomás nagyfokú magassága s beáll az eszméletlenség.

A szív, a hőség következtében, különösen ha valaki nagy hőségben alkoholt fogyaszt, erős izgalmi állapotba jő s ütemében rövidülési hullámok keletkeznek. Ha valaki forró testtel ugrik a vízbe s így következik be a hűdéses halál, ez lényegében ugyanaz, mint a hűguta okozta katasztrófa. Amott a hűhullám, emitt a hideg hullám okozza a magasfeszültségű vértódulást. Mindkét esetben az agyvelőt sújtja a halálos sérelem és nem a szívét, mint ahogyan sokan hiszik. A szív még azután is él, úgy, hogy a hideg hullám következtében elhunytaknál, a nagy vénák azon a helyen, ahol a szívbe torkollnak, még a tényleges halál után is ingerlékenyek maradnak hosszabb-rövidebb ideig.

A hőség okozta szerencsétlenségek elkerülése végett, igyekezzünk a következőket betartani:

— Kerüljük a nagy égési meleget termelő zsíros ételeket. Alkoholt ne fogyassunk, se hideg, se meleg formában. Ha szobánk hőmérséklete elviselhetetlen, csináljunk léghuzatot, ami csak akkor árt, ha vonalában ülünk, vagy ha a léghuzat izdadt testre hullámszik s gyors lehülés áll elő. Kalap nélkül ne járjunk forró napon, tusst, hideg fürdőt mindig óvatosan, a test előzetes lehűtése után vegyünk. Ne aludjunk forró napon s a szívet, a normális vérkeringés biztosítása végett kíméljük minden izgalomtól. A többit bízzuk a szervezetre, mely bőven el van látva hőszabályozó készülékkel. Nagy hőhatásra ugyanis, a hőszabályozó idegcentrum elevebb munkára kényszeríti a szívet, hogy a napsugaraknak kitett bőrbe több vér jusson. Ennek következtében működésbe lépnek a verítékmirigyek, a lélegzetvételek mélyebbé válnak a bőségsébb oxigénigényesség miatt s lassan működésbe lép a szervezet minden védőkészüléke a hő ellen. Ezt a munkát kifogástalanul végzi, különösen akkor, ha bizonyos köteles óvatossági rendszabályokkal segítségére sietünk.

Nagy Dániel

ASSZONY az ASSZONYOKRÓL

Az asszony?... Olyan lény, aki a férfiak szemében nélkülözhetetlennek látszott és pedig — már Éva teremtése előtt is.

★ A világ — sajnos! — jobban bünteti a nőt erőnyé, mint esetleges bűnei miatt. Ezért ne adjunk semmit a világ ítéletére.

★ Az asszony akkor a legszebb, amikor többé már nem büszke a szépségére, hanem félni és reszketni kezd, hogy el fogja veszíteni.

★ Az asszony az élet hétköznapjaiban mindig éber, józan és okos; kalandjaiban azonban — holdkőrössá válik.

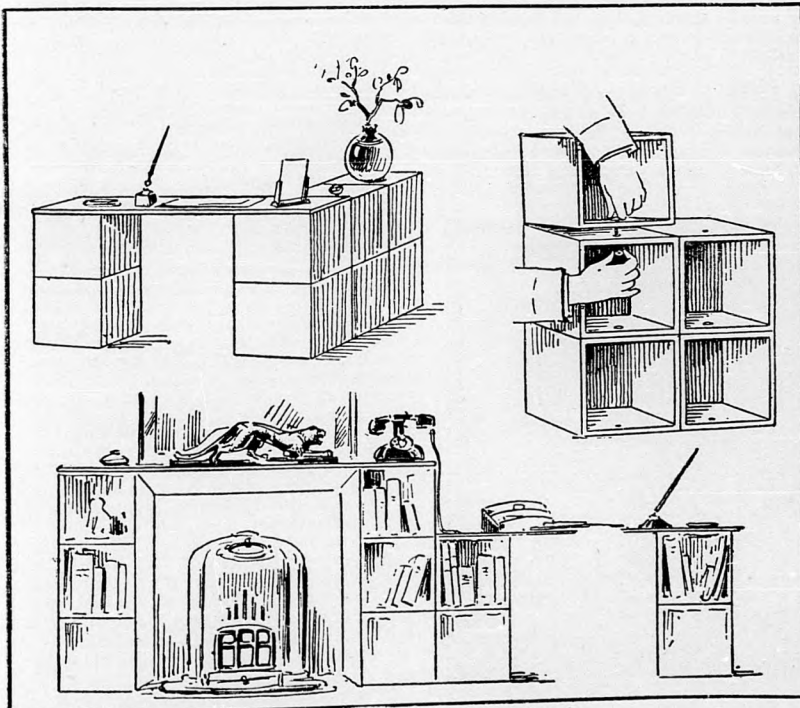
★ Soha nem ismerjük meg egészen azt a férfit, aki szeret minket, de annál alaposabban tisztában leszünk vele, amikor már nem szeret.

★ Gondoljunk mindig arra, asszonyok, hogy a találkát mindig egy másik találka követi, ahol önmagunkkal kell bizalmas kettesben lennünk és önmagunknak kell szót adni cselekedeteinkről.

★ Minden vitaközösben elsősorban a győzelmet keresi az asszony és csak másodsorban az — igazságot.

★ Milyen különös, hogy két, legfeljebb három év múlva már mi is pontosan olyanok fogjuk látni azt, akit szeretünk, mint amilyenek mások már most látják az illetőt!

★ És valljuk be, hogy minden káprázatos álomnál, emésztő vágyánál többet ér a csöndes tűzhely sarka, ami egészen a miénk...

Könnyen szállítható «fregoli»-bútorok

HUSZÁR-TÖRTÉNETEK

Ezek a kis esetek, amiket csak a címbe jelöltem nagyképpen történeteknek, — mind a jó békevilágban történtek, — én is úgy hallottam őket «örög» ezredfőnöktől, a szandeli altisztektől és idősebb tisztoktól. Pár derűs percet szeretnék szereim olvasóinknak ezekkel a pirosnadrágos, égszínkékattillás történetekkel.

A béke utolsó éveiben utasítást kapott a tisztikar, hogy a legénységgel nemcsak *gyakorlatilag*, hanem *elméletileg* is kell foglalkozni „*intelligencia-fejlesztés*” szempontjából. Kéссel a rendelet közlése után a körletparancsnok altábornagy szemlét tartott az ezred felett. A szemle befejezése cloit díszmenet volt, mégpedig vágásban, ami bizony nem tartozik a könnyű dolgok közé. Húsz egnéhány lovat vágásban olyan egyenes sorban tartani, mint a lénia, még öreg huszároknak is nehéz feladat, pedig az ezred zöme fiatal, párhónapos újoncból állott. Ennek dacára gyönyörűen vágták le a fiúk a «defilíringót», csak az utolsó szakasz egyik embere maradt le, de az aztán legalább 20—30 méterrel.

— Megállítani az ezredet — rendelkezett az altábornagy. — Kinek a szakaszában van ez a huszár?

— R.... hadnagy szakaszában, kegyelmes uram — válaszolt az ezredes.

— Hadnagy úr R.... — hozzám! — kiáltja el magát az altábornagy s mire a fiatal, mokányképu hadnagy elébevágtatik, így szól hozzá:

— Hadnagy úr, álljon ide mellém és nézze végig velem együtt a díszmenetet. Tessék az ezredet — fordul az ezredeshez — újra elindítani.

Az ezred elindul, a huszár megint lemarad.

— Hadnagy úr! Zárkóztassa fel az emberét! — utasítja az altábornagy a fiatal hadnagyot, aki harsány hangon szól rá a huszárra:

— *André!* felzárkózni, *André!* —

— Megállítani az ezredet! — hangzik újra az altábornagy szigorú rendelkezése. — Huszárt ide!

André közhuszár odaugrat lovával, keményen farkasszemet néz az altábornaggal, aki így indítja meg a leckét: tészt:

— Fiam! Akinek ilyen szép neve van, hogy André, annak jó huszárnak kéne lenni. Hát tudod te, hogy ki volt az a híres *André*?

— Igenis, kegyelmes uram, tudom! Az a híres sarkutazó!

Az altábornagnak elállt a szeme, szája:

— Bravó, fiam! S honnan tudod te, hogy ki volt ez az *André*?

— Alássan jelentem, hadnagy úr R....-tól

— Bravó! Köszönöm, hadnagy úr. Látják uraim — fordul a körülötte lévő tisztokhoz, — így kell a legénységgel foglalkozni. Na és hogy magyarázta meg neked a hadnagy úr, hogy ki volt ez az *André*?

— Alássan jelentem — vágja a huszár a feleletet —, nem sokat magyarázott, csak mikor egyszer így vágta le lemaradtam, odaszólt, hogy: «*André! André!* Hogy a süly enné meg azt a te sarkutazó névkonodat!»

1914 szeptemberében napfogyatkozás volt, s nehogy a babonás falusi legénység esetleg a nap elsötétülését a háború kitörésével hozza kapcsolatba, a századparancsnok maga elé rendelte a manipuláns őrmestert s így szólt hozzá:

— Őrmester! Holnap legénységi iskolát fog tartani a holnaputáni napfogyatkozásról, az én parancsomra, nehogy a legénység csodálkozzon ezen a jelenségen. Meg tudja magyarázni mi az a napfogyatkozás?

— Igenis, főhadnagy úr!

— Köszönöm, leléphet! — nyugodott meg a főhadnagy, de másnap elállt szeme-szája a csodálkozástól, mikor a század egyik önkéntese elmesélte, hogy az őrmester a következő rövid, de velős szöveggel tartotta meg az iskolát:

— Idefigyeljetek, szerencsétlen bundások! Holnap délután a főhadnagy úr parancsára napfogyatkozás. Aki pedig ezen csodálkozik, annak laposra verem azt a buta fejét, no meg le is csukatom. Lelépni!

Tapolczay Gyula

A művészi ízlés

Az ízlés művelhető és kifinomítható. Az ingadozó és bizonytalan ízlés: nem teljesen reménytelen állapot. Jószándékkal és szorgalommal jelentékeny mértékben lehet rajta változtatni.

(Ernesto de Fiori)

Az erő az, amely megmutatja a gráciát. Elferdült, sőt beteg ízlése van annak, aki a gráciát, tehát: a művészi szépséget a gyöngeségben akarja megtalálni. Menjünk ki a szabad természetbe. Az ízlésnek és stílusnak ott még megtaláljuk a menedékhelyeit.

(Rodin)

A teljesen műveletlen szem nem olyan-nak látja a formákat és színeket, mint a művelt ember szeme. Nem érti meg és nem fogja fel a jelenségek értékét, a formák ritmusait, amely a mozgásban, a tesztartásban és a gesztusokban nyilvánkozik meg. A szem képességeit két teljesen ellentétes irányban lehet fejleszteni: a teljes értetlenség és a művészi ízlés irányában.

(Ferdinand Hodler)

Sokat tanulhatunk a harmóniák, a vonatkozások és analógiák tanulmányozásakor — hiszen egy és ugyanaz a törvény kormányozza a szellem és az érzékek birodalmát —, föltétve, hogy az ember már önmagában hordja ennek az általános értékű Törvénynek érzését.

(Auguste Rodin)

Az elmúlt évszázad harmadik negyedében érte el az emberiség az ízlés mélypontját. Csak az volt érdekes, ami új és váratlan, ami az első pillanatban az értelem tiltakozását hívta ki, amikor jobbat és jellemzőbbet nem tudtak mondani róla az emberek, mint ezt: «olyan szép, hogy már azt se tudjuk megmondani, az a tárgy szekerény, vagy eszéze, vagy virágtartó», szóval: amikor már senki nem ismerte fel a színházban az igazi színházat, a pályaudvarban a valódi pályaudvart és így tovább. Hál' Istennek, hamarosan elmúlt ez a korszak és ma már csak azt tartjuk szépnek, ami magától értetődő, tehát: természetes.

(Henry van de Velde)

Gobelin-tájkép. Leírása kézimunkarovatunkban

Hóry László levele

EGY ISMERT MÁGNÁSASSZONY a közelmúltban belekeveredett egy kellemetlen valutaügybe. Szereplése az ügy első fázisában tisztázódott. A grófné családi élete azonban teljesen felborult. Idegei annyira tönkrementek a megpróbáltatás ideje alatt, hogy az előkelő arisztokrata hölgy mindenféle kínzó „fixa ideák” súlya alatt szenved. Legközelebbi hozzátartozóit avval gyanúsítja, hogy ők akartak tőle megszabadulni, azért engedték az ügyet annyira elmérgesedni. Holott az igazság éppen az ellenkezője, mert a hozzátartozók szinte emberfeletti munkát végeztek, hogy a hölgy ártatlanságát bebizonyítsák. A vagyona pedig igazán nem kellett pályáznak, mert mindannyian jól el vannak látva földi javakkal.

A LENGYEL-MAGYAR történelmi barátság szép fejezetéhez érkezik a napokban. Kassán le fogják leplezni szeptember 8-án, vagy 17-én Báthory István szobrát, amely Pásztor József szobrászművész finom alkotása. Ertesülésünk szerint nagy és előkelő lengyel küldöttség jön erre az alkalomra Magyarországra.

KÉT ÉRDEKES HÁZVÁSÁRLÁSRÓL hallottunk egy délutáni teatárságban. Csáky István gróf szép magánpalotát vásárolt a Várban, Eszterházy János grófot, a szlovákiai magyarság vezérét pedig egy svábhegyi villa veujeként fogják bejegyezni a telekkönyvbe. Hír szerint báró Vay László államtitkár is rövidesen pesti háztulajdonos lesz. Most folynak a tárgyalások az államtitkár tervezett ingatlanvásárlásról.

HÓRY ANDRÁS, Magyarország varsói követe, néhány kellemes napot töltött pihenéssel Budapesten.

PROHÁSZKA OTTOKÁR szenttéavatása érdekében nemsokára megindul a hivatalos eljárás. A lángelkű fehérvári püspök szenttéavatása egyetemes óhaja a világ katolikus-ságának, de külön büszkesége és boldogsága a magyar katolicizmusnak, amely legújabb-kori megújítását elsősorban Prohászka Ottokár felvillanyozó hatású munkásságának köszönheti.

SURÁNYI UNGER TIVADAR, egyetemi tanár, a magyar gazdasági élet egyik legképzetesebb bírálója, hetek óta az Egyesült Államokban tartózkodik. Surányi professzor Imrédy Béla volt miniszterelnök mellett fejtett ki igen élénk tevékenységet és igyekezett a magyar gazdasági élet hasznára kamatoztatni széleskörű ismereteit. Jelenleg gazdaságpolitikai előadásokat tart Surányi Unger Tivadar Amerikában. Ideérkezett híradás szerint a beszámolóknak az amerikai közvéleményben nagy visszhangja van.

A WINDSORI HERCEG, jó reklámot csinált a magyar baracknak néhány év előtt. Azóta a kitűnő magyar ital népszerű lett a legelőkelőbb luxushelyek itallapjain is. Most, amint bizalmas értesülésből hallottuk, komoly konkurrencia fenyegeti a barackot. A jugoszláv gyümölcstermelési hatóságok erősen főszirozzák a kormányt, hogy Jugoszláviában is barackpálinka főzésre használják fel a barackfelesleget. Ugyátszik, hogy a tipikus magyar különlegességek sincsenek már védve a nemzetközi versenytől.

DR. BÁRÓ BERG EMIL, a nagy gazdasági őrségváltás során igen előkelő állásba került a napokban. A kitűnő mezőgazdasági szakember a Gabonakereskedelmi Részvénytársaságnak lett az ügyvezető igazgatója. Tapasztalatait hűszéves munkával szerezte báró Berg Emil, aki hosszú esztendőket töltött el a különböző mezőgazdasági iparokban, majd legutóbb, mint az Odeszai hercegi család tuzséri uradalmának jószágkormányzója tevékenykedett sikerrel.

LAKY DEZSŐ dr., egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, volt árkormánybiztos, egyike a legjobban báványozott képviselőnek. Erre mi sem jellemzőbb, mint hogy Laky Dezső nemrégiben váratlanul leutazott Csupgóra, a kerületébe. Útjára jóbarátja, Kacsóh Bálint, a jelenlegi árkormánybiztos is elkísérte. Amikor a választók megtudták, hogy képviselőjük lent van, néhány óra alatt „egy kis baráti vacsorát” rögtönöztek a tiszteletére. A vacsorán 350-en jelentek meg. Hányan lettek volna, ha nem „rögtönzik” a vacsorát?

REPÜLŐBIZOTTSÁGOK járnak a Balaton. Ártatlan, költenivágyó nyaralóknak maszkírozva jelennek meg a Balatoni Fürdőügyi Bizottság kiküldöttei, hogy ellenőrizzék a viszonyokat. „Próbaalvást”, „próbaévést” rendeznek a hotelekben és a panziókban, hogy megismerjék a balatoni nyaralóvendégekkel való bánásmódot. Az üzemek egy részének is megvan azonban a maga jó kémhálózata, amely kifürkészi, hogy mikor jön a repülőbizottság. Azt mondják, hogy ennek néhány élelmes pesti furdóvendég látja legtöbb hasznát. Ezek ugyanis megérezve a konjunktúrális üzleti lehetőséget, repülőellenőrnek sejtetik magukat és ezen a réven fillérekért kitűnően élnek.

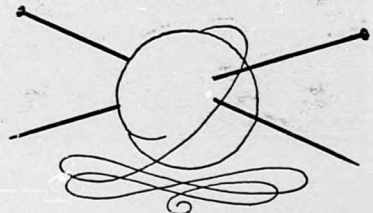
PONGRÁTZ VILMOS gróf lett ifj. vitéz Horthy Miklós utóáa a Magyar-Egyiptomi élén. Emlékezetes, hogy ifj. vitéz Horthy Miklós minden gazdasági természetű állásáról lemondott braziliai utazása előtt. Pongrátz Vilmos gróf, aki igen felelősségteljes munkát vett át, tökéletesen szeretne megfelelni a beléhelyezett bizalomnak, ezért reggeltől estig bent van hivatalában és a legrekenőbb kánikulától sem engedi magát zavartatni. Ugy halljuk, hogy az új vezérigazgató alkalmazzaitól is a legodaadóbb és leglekiismeretesebb munkát követeli.

SZLÁNYI LAJOS kiváló festőművészünk 70. esztendő születésnapjának megünneplésére készül a világhírű Szolnoki Művésztelep művészkara és a megye társadalma. Szlányi Lajos egyike a nagymúltú intézmény megalapítóinak, akinek nevéhez sok siker fűződik. A jubileum főszervezői: Zádor István, Borberekli Zoltán és Fényes „bácsi”. Sajnos, a humor két főmestere, a két Pólya fiúr csak egy lakosztályból figyeli az előkészületeket és nem tud közlőfogható tippelkel szolgálni a rendezőknek. Révész Pál és Chiovini Ferenc sem tudnak belekapcsolódni a munkába, mert csereakció révén lengyelországi tanulmányútra mentek.

FILMEZNEK a Weiss Manfréd-gyár munkásai. A hollywoodi sztároknak azért nem kell félni, a derek ipari munkások nem törnek a Clark Gable-ek babérait. Arról van szó mindössze, hogy lovag Wahl Henrik igazgató kedves ötlete folytán filmre veszik a fizetéses nyári szabadságukat töltő munkásság nyaralásának minden mozzanatát, hogy később levetítve, újra átéljék a nyaralás gyönyöreit a hideg téli estéken is.

FABINYI TIHAMÉR volt pénzügyminiszter néhány napra visszavonult csinos dobogókői villájába. A Hitelbank elnöke teljes pihenéssel tölti idejét s még látogatókat sem fogad.

A BÉKEIDŐK KIS HADITETTEI, melyek a bajtársiasság, a hűség igaz megnyilvánulása, nagyon szépek és költőiiek. Engedjék meg, hogy egy ilyet elmeséljék. Egyik kárpátaljai kerékpáros száznadrál történt. Egy magyar-orosz legény levelet kapott a feleségétől, amelyben szegény megrémült asszonyka elírta, hogy a baszkodó ruszin községi bíró csak akkor fizeti meg az ura szolgálati ideje alatt járó családi pótlékot, ha az asszony elfogadja a bíró udvarlását. Szegény katona borzasztó órákat élt át, nem tudta mitévő legyen, hisz minden mástól eltekintve, 48 km. távolságra volt asszonyától. Hosszas vergődés után elpanaszolta bánatát magyar százasosának, aki azonnal tudta az orvosságot. A százasos átérzte a legény fájdalmát és elhatározta, hogy segít is rajta. Gyakorlatot vezetnyelt a százasos, kerékpárra kapott a százas és meg sem állt addig a faluig, ahol a legény felesége lakott. A százasos első útja a jegyzőhöz vezetett, majd betért egy szóra a községi bíróhoz is, aki néhány perc múlva kipirult arccal futott ki a saját házából. Azt mondják, hogy azóta nem tért vissza a faluba. Az asszony pedig másnap megkapta a családi pótlékot.

TITKÁRNŐK

A titkárnő korunk egyik legjellemzőbb alakja. Azelőtt csak titkárok voltak. A XVIII. században Voltaire a nagy francia író egy ideig egy szép fiatal hölgygel utazott, akit hol titkárnőjének, hol unokahugának mutatott be, de mindenki tudta, hogy ez a hölgy barátinője. Ha ma egy nagy ember egy hölgyről azt mondja, hogy a titkárnője, akkor már nem jut eszünkbe kételkedni, hogy csakugyan az; ettől azonban még nagyon is meglehet, hogy az a nagy ember később el fogja venni a titkárnőjét. Napjainkban egy volt indiai alkirály és brit külügy-miniszter csinált így a titkárnőjéből márkinőt.

A háború óta az angol államférfiak titkárnői nagy szerepet játszottak. Lloyd George titkárnője, legbizalmasabb munkatársa a leánya volt, Megan Lloyd George, aki ma képviselő. MacDonaldnak miniszterelnök korában szintén a leánya Ishbel segített, de Ishbel MacDonald özvegy édesapja mellett inkább a háziasszony szerepét töltötte be a híres downing-streeti házban és ma Skóciában, a nagy autót mentén egy divatos fogadó tulajdonosnője. De volt ennek az angol miniszterelnöknek kis kövér lánya mellett egy magas, csontos, szemüveges titkárnője is, aki szintén mindenhová elkísérte és akivel olyan nyájasan és kedvesen bánt, mint tulajdon lányával. Stanley Baldwinak, akivel felváltották egymást a hatalomban, két hosszú miniszterelnöksége alatt szintén egyetlen titkárnője volt, egy lord leánya, aki azonban a hivatalban nem viselte a címét, nyilván azért nem, mert a főnöke akkor még nem volt lord; amikor, még titkárnő korában, férjhez ment egy fiatal lordképviseelőhöz, ezt a házasságot is titokban tartották egy ideig. Laval, francia miniszterelnök titkárnője, úgy mint Lloyd George-é, tulajdon hajtadon leánya volt, José, aki azonban még apja miniszterelnök korában férjhez ment, harminc millió papírfrank hozománnyal.

De ezek kivételek. A szabály ma az, hogy minden vezetőállásban levő embernek államférfinak, vagy nagy gazdasági vállalat felelős vezérének, van egy titkárnője, akinek legbizalmasabb leveleit gyorsírásba diktálja, legbizalmasabb utasításait szóval kiadja és akinél úgyszólván a memóriáját tartogatja. Ez a titkárnő rendszerint nyelveket is tud és tud reprezentálni is; rendszerint, de nem mindig. Néha az ember nem tudja megmagyarázni, miért ragaszkodik egy bizonyos vezetőállásban levő ember éppen ehhez a titkárnőhöz; nyilvánvaló, hogy a megszokásnak is nagy szerepe van benne, de valószínű, hogy a látszólag nem jó titkárnőnek is vannak érdemei, amelyeket csak a gazdája ismer.

Egy titkárnőre emlékezem most, akit Berlinben láttam a huszas évek közepén a legnagyobb német filmvállalat vezérigazgatójánál.

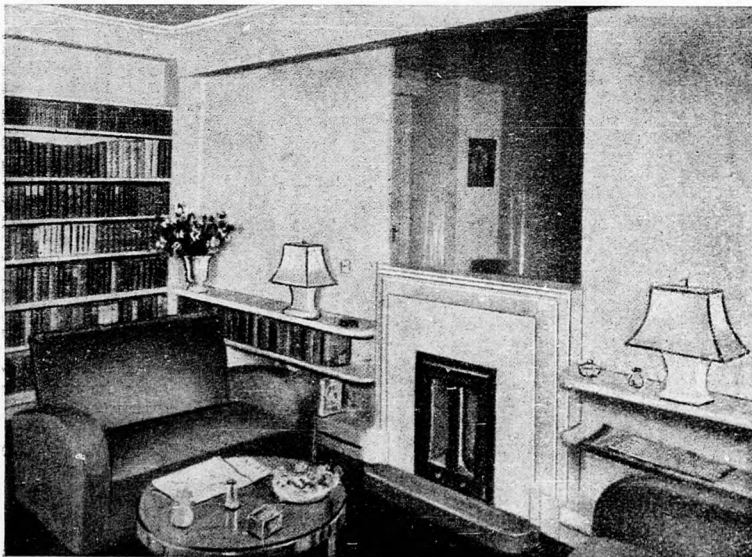
Még a néma film korában volt ez. A német filmcézár városbójában ültem, beszélni akartam a hatalmas emberrel a Faust-filmről, amely akkoriban a szakma legnagyobb eseménye volt. A szobában ott ült még a nagy kövér titkárnő, kávéfőzött és hazudott. Kávéfőzött, mert álmos volt, — egész éjjel dolgozott, egy percre sem feküdt le — és hazudott, mert egyebek között nyilván erre is volt szerződötve, ez volt egyik főfoglalkozása. Előtte állt egy telefon, azon szinte percekint keresték az ő hatalmas gazdáját, interurbán is, a birodalom minden

részből. A nagy bemutató előtt nyilván mindenki úgy vélte, hogy neki személyesen kell beszélnie a filmcézárval. Ő azonban ott ült a párnázott duplaajtó mögött és csak azokkal beszélt, akikkel érdekében állt beszélnie. Figyeltem a titkárnőt. *Tíz embernek ízféleképpen tagadta le a gazdáját.* Mindenkiel kifogástalanul udvarias hangon beszélt. Mindenkinék olyan kifogást mondott, amit nem kellett ugyan, de amit el lehetett hinni és ami bizonyos mértékben hízegő is volt arra nézve, aki hallotta. Intelligencia, kedvesség és meggyőző erő volt a kövér nő hangjában. Határozottan úgy beszélt, mintha hinné azt, amit mond. Szemrebbenés nélkül rebegte a telefonba az ellenkezőjét annak, amit egy percel azelőtt mondott.

Bele próbáltam képzelni magam az ő helyébe. Határozottan éreztem, hogy már a harmadik letagadásnál menthetetlenül csütörtököt mondtam volna. Így beszéltem volna: «Bocsásson meg, uram, a vezérigazgató úr mással van elfoglalva, önnel most sajnos nem beszélhet» — és ezzel az otromba őszinteséggel kárt csináltam volna, holott a titkárnő egészen biztosan úgy beszélt, hogy a gazdájára az ő beszédéből semmiféle kellemetlen következmény nem háramlott, sőt gazdája és a vállalat továbbra is kellemes viszonyban maradtak azzal a személlyel, akit el kellett utasítania. Hiába, — gondoltam, — ezt csak a nők tudják, a titkárnőknek ez a formája női munka. Megkérdeztem a titkárnőt, hogy szereti-e hivatását. Egyszerűen és kedvesen azt felelte:

— *Boldog* vagyok itt. Szeretem a gazdámot (híres kiállhatatlan ember volt), szeretem az energiáját, szeretem nagy terveit, fantáziáját — még a kíméletlenségét is szeretem. Nincs egyebem a világon, csak öreg édesanyám, meg a gazdám. Eltartom édesanyámat és szolgálom a gazdám, amilyen jól csak tudom. Az emberek félnek tőle, talán rossz embernek is tartják, de én nem félek tőle és jó embernek tudom. Én hozzáam jó. Talán azért, mert szükségem van rám, igyekszem, hogy mindig szüksége legyen rám, igyekszem mindennap jobban titkárnődni mellette.

A lány nagy vizeskék szemébe néztem és láttam, hogy ezúttal őszintén mondta, amit mondott. Aztán azt gondoltam, hogy nemcsak én buknam meg az ő helvén, hanem minden férfi, mert soha férfi nem tudna úgy gondolkodni, mint ez a titkárnő. Én az ő gazdáját, a nagy koncern vezérigazgatóját, közepes embernek tartottam; mindenki annak tartotta. De ez a titkárnő úgy nézett fel rá, mint ahogy a régi gárda gránátosai nézhetek föl Napoleonra: nagy embert látott benne. Megvolt benne az, amit a németek főnökkomplexusnak neveznek, de nem abban a bohózati formájában, hogy szerelmes lett volna a főnökébe és el akarta volna vétetni magát vele, erre gondolni sem mert, hanem egy-

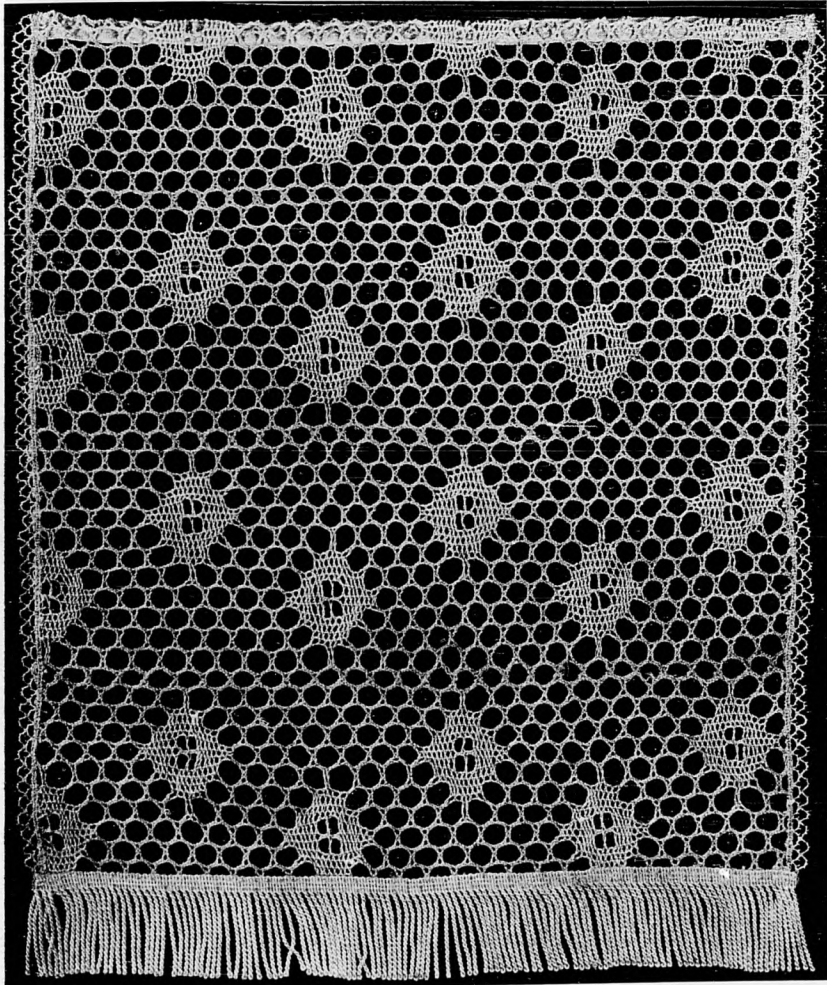

Uriszoba

A pesti gyors

szerűen úgy, hogy azonosította magát vele, felolvadt benne, nem ismert más párnacsot, más érdeket, mint a főnökét, géppé, de lelkes géppé vált a kezében. Semmi másért nem irigyeltem azt a filmmagnást, csak ezért a titkárnőért.

Egyszer egy nagy angol lapban hetekig folyt a vita arról, hogy a férfiak jobb titkárok-e, vagy a nők. Végül kiderült, hogy az angol közönség túlnyomórésze a titkárnők mellett foglalt állást espedig a legtöbben abból a meglepő okból, mert véleményük szerint a nők jobban tudnak titkot tartani a férfiaknál. Amikor ezt olvastam, a német filmmagnás titkárnőjére kellett gondolnom és úgy véltem: titkot tartani ebben az esetben voltaképpen annyit is jelenthet, mint hazudni. Hogy a nők százszor tehetségesebbek nálunknál azoknak a kis hazugságoknak a kitalálásában és feltalálásában, amelyekre az életben sajnos szükség van, ki merné tagadni? Ártatlan képpel hazudni azért, hogy magunkat vagy más kisebb-nagyobb kellemetlenségtől megkíméljünk, ezt a nők valóban sokkal jobban tudják a férfiaknál. Nyilvánvaló, hogy ez a férfitársadalomban évezredek óta elfoglalt helyükkel függ össze, azzal, hogy mindig a férfi volt a vezető és nekik alá kellett rendelniük akaratukat a férfiénak. Ma, amikor a nő bizonyos mértékben felszabadult — bár korántsem úgy, ahogy a feministák gondolták, — amikor a nő felszabadult ugyan, de természetesen az évezredekén át szerzett ösztönök még elevenek benne: ma tele kellene lennie a világnak ideális titkárnőkkel. Mert a titkárság alapjában véve mégis férfifoglalkozás, amely áttckintést, tudatosságot, energiát követel. De követel egyúttal teljes alárendelést és feloldozást is. Ezek a tulajdonságok *együtt* ma valóban inkább találhatók meg a nőkben, mint a férfiakban. És mindenekelőtt: a férfítitkár ki akar nőni a titkárságból, nagyobb lehetőségekre gondol, az első perctől kezdve magasabb állásokra függeszti tekintetét; a nő beéri a titkársággal, legfeljebb házasságra pályázik. Hogy a férjes-asszony lehet-e ideális titkárnő — az más kérdés. Szerintem lehet, csak éppen sokkal kisebb a valószínűsége annak, hogy valóban lesz is. Az ideális titkárnők, akiket mindenféle országban és hivatásban eddig megfigyeltem, lányok voltak.

Klöpli stiftfűggyöny. Leírása kézimunkarovatunkban

Dénes barátunkat egy szép napon váratlanul áthelyezték. Törökszentmiklósról Budapestre. Tíz évig lakott Dénes Törökszentmiklóson, tíz évig tetszett neki és nagyon megszerette Törökszentmiklóst — és most jött az áthelyezés. De hát ki nem cseréli fel szívesen Törökszentmiklóst Budapesttel? Pesttel, a Duna királyánáljével, a szinte korlátlan lehetőségek főúró-sával! De azért Törökszentmiklóst se szabad lebecsülni. Csöndes, nyugalmas városa és nagyon rendes emberek laknak benne. Mindenekelőtt itt van Pista és Jancsi, ez a két derék fiú, aiktól fájdalmas lesz elválni. Legyenek ök az utolsó, akik kezét szoritának vele, kísérik ki az állomásra és üritsék ki vele együtt a búcsú poharat. Dénes barátunk tehát levelet írt, amely a következőképpen szólt:

«Drága Barátaim! Holnap délután fél négy órákor elhagyom a mi gyönyörű Törökszentmiklósunkat és pedig örökre. Ünnepeljétek meg velem együtt a búcsút és legyetek holnap délelőtt, pontosan 10 órákor az állomáson! Néhány boros-flaskónak kitekerjük a nyakát esatöbbi. Az Isten éltesen bennünket addig is!»

A ti öreg Dénesetek.»

Ki számolja a poharakat és főként a borosüvegeket, amiket ezek hárman az asztalra rakattak?

Valóban lendületes búcsúvétel volt. Még egyszer ünnepeltek régi barátságukat és felelevenítették közös multjuk szép emlékeit. És minden alkalmat megragadtak, hogy tele poharat emeljenek és egészen kiürítsék. A pincér készenlétben állott az új és új üvegekkel, ök hárman pedig kacagtak, ittak és egymást ölelgették túl-áradó lelkesedéssel.

De közeledett a válás órája. Már két óra volt... félhárom... három... és a pályaudvar hatalmas óraja veszedelmesen közel járt a félnegyhez... no, még egyszer megtöltötték a poharakat... de aztán megszólt a szigorú hangon a pincér:

— Ha az urak a pesti gyorsat még el akarják érní, itt az utolsó pillanat! Ott állott már a törökszentmiklósi állomáson a pesti gyors.

A vasúti tiszt jelt adott az indulásra... a fékek megereszkedtek... a kerekek forogtak... a vonat már lassan indult — amikor három vad férfi rohant ki a peronon keresztül. Futoltak, amilyen gyorsan csak bírtak, hogy beérjék a vonatot. Kettőnek sikerült is közülük. Utolsó pillanatban felugrottak a lépcsőre és belökték a kocsi ajtaját.

Csak a harmadik maradt le és kétségbeesve, nagyon szomorúan nézett a továtúnó vonat után.

— De hisz ez szörnyű! — tört ki hirtelen. — Ez rettenetes! Kétségbeejtő! Borzalmas!

A vasúti tiszt hozzálépett és vígasztalni próbálta:

— Kedves uram, sajnos, ezen már nem lehet segíteni.

— De hisz ez szörnyű! Ez rettenetes! Kétségbeejtő! Tragikus!

— Legalább a két barátja elérte még a vonatot.

A lemaradt utas most hangosan felcuklott és így szólt:

— Eppen erről van szó! Azok ketten nem is akartak elutazni! Azok csak kikísértek engem az állomásra!

I. H. R.

Ez is Amerika!

REGÉNYES ÖNVALLOMAS
IRTA: JACK BILBO * FORDITOTTA: ANGYADY MIHÁLY

XV.

Ezekben a napokban komoly beszélgetésem volt a főnökkel. Európai élményeim felől érdeklődött, nyelvismereteimet, összeköttetéseimet tudakolta.

— Hogy nem voltál katona, azt már tudom, — mondta nevetve.

Azután úgy vettem észre, mintha arra gondolna, talán Európában alkalmazhatna. Mennyire örültem ennek! Be kell vallanom, hogy örömmnek Dolly volt az oka. Dolly és titkos reményeim. Valamint két élmény, amiket nemrégén éltem át és amik nagyon gondolkodóba ejtettek.

Volt nálunk egy fiatal ír ember, aki New Yorkból jött és a gunmanok közé lépett be. Hosszú sovány fiú volt, kevés hajjal és szürke szemekkel. Állítólag már többször bebizonyította használhatóságát. Egy este megint összeakadtunk a Moran-fiúkkal a Lake-streeten. Éppen felváltottak, amikor találkoztunk velük. Kisebbsajtú útközetre került a sor. Lövöldözés közben észrevettem, hogy ez a fiatal ír, O'Brien, egy kapualjba vonul és nyugodtan nézi, hogy lövöldözünk.

Ilyet nem szabad csinálni! Nem tudom, hogy gyáva volt-e vagy Moran bérence. A lövöldözés ráknézve jó eredménnyel végződött, megfutamtítottuk a Moran-fiúkat és amikor mindennek vége volt, odamentünk O'Brienhez. Nemszak én figyeltem őt lövöldözés közben. Felelősségre vontuk. Azt felelte, hogy hirtelen rosszul lett, úgy érezte, hogy nem bír ellenséget látni.

Voltak, akik ott a helyszínen le akarták durrantani, mások meg azt mondták, köztük én is, hogy kíméljük. Hátha igazán csak pillanatnyi gyengeség fogta el. Ha az autóban egy szót mert volna szólani, valószínűleg lelőttük volna, mint egy kutyát. Az autóban hallgattott, de odahaza rosszul viselkedett, siránkozott, mint valami iskolagyerek, panaszkodott, hogy le akartuk durrantani.

Ennélfogva Bill a testőrök megbízásából a főnökhöz ment és jelentette neki, hogy ezzel az emberrel nem tudunk együtt dolgozni. Hova jutnánk, ha már egymásban sem bízhatnánk! A jelentés következtében skartba került az ír, Higgins hitelintézetébe, de ott is csak amolyan küldöncfélnék és nemsokára mint teljesen használhatatlant, elbocsátották. Hogy később mi lett vele, nem tudom.

De tudom, hogy mi lett Leóval, a hamiskártyással.

Leó teljesen elszegényedett orosz emigránscsaládból származott. Nem tudnám megmondani, miért nevezték hamiskártyásnak, mert sohasem láttam játszani. Szerintem ez a Leó egyikünknek sem volt rosszabb. De egy napon, amikor együtt ülve revolvereinket tisztogattuk, Smith revolvere elsült és mielőtt megfoghatta volna a fegyvert, Leót már tizenkét lövés lyukasztotta át. Rögtön meghalt. De utolsó pillantását sohasem fogom elfelejteni.

Még aznap este hallottam, hogy Leót a Moran-fiúk vesztegették meg, azért kellett meghalnia. De ezt senki nem bizonyította be és én nem is hittem el...

Ennek az embernek a halála gondolkodóba ejtett. Akkoriban belső krízisen mentem át. Én ennek a Leónak nem voltam barátja, de sorsa mégis nagyon közelről érintett. Ideges lettem. Rájöttem valamire, amit addig csak sejtettem: nálunk a legkisebb gyanu is elég ahhoz, hogy bárkit elejtsenek.

Akkor még magától értetődőnek tartottam, hogy harcolnom kell egy Moran, vagy egy Aiello vagy a rendőrség ellen. De azt a lehetőséget, hogy ártatlanul gyanuba keveredjem és a gyanu következtében eltegyenek láb alól, anélkül, hogy ártatlanságomat bebizonyíthassam, hogy úgy haljak meg, mint az a szegény Leó: ez a gondolat rémes és elborzasztó volt.

A gondolatot, amit most írtam le, egyik fiúval sem közölhettem, hiszen attól kellett félnem, hogy éppen ezzel kelthetném a gyanút magam ellen. Már attól is megijedtem, hogy ilyen gondolat támadt bennem. Igen ám, de már nem tudtam szabadulni ettől az érzéstől: egyre sűrűbben jöttek a percek, amikor a gengszteréletet nagyon sötétnek és vigasztalannak láttam és éreztem.

E lelki válság kellős közepén történt, hogy a főnök ezt kérdezte tőlem:

— Értesz valamit a borokhoz?

— Értek, — feleltem.

— Hát akkor Párizsba utazol!

Úgy éreztem, hogy a főnök szavakba öntötte azt, amire hetek óta vártam és amit az utolsó napokban forró vágyakozással kívántam. Ismétlem: ezt a vágyamat nem árultam el senkinek, sőt még sajátmagamnak se mertem megvallani. Valami fur-

csa boldogság, valami símogató öröm borult reám, mert éreztem és tudtam, hogy számomra ez a megváltás.

És azt is tudtam, hogy magammal viszem Dollyt.

Hőmpölygő áradatként megrohanta és elöntötte mámoros agyamat mindaz, amit egy ilyen európai úttal kapcsolatban összeálmodoztam és most, hogy ábrándjaim a megvalósuláshoz közelledtek, tudtam, hogy életem fordulójához érkeztem...

Nem hittem volna, hogy ilyen könnyen essék a búcsú a fiúktól. Azt mondtuk egymásnak: viszontlátásra — de én meg voltam győződve, hogy soha többé nem teszem be a lábam Csikágóba. Torkig voltam az amerikai gengsztervilággal.

Hamis útlevelet kaptam. Három nap mulva a newyorki kikötőben mint Mr. Brown szálltam egy francia óceánjáróra. Dolly is velem volt. Tíz nap mulva Párizsban jó polgári szállóban szálltunk meg. A hajón még nem nagyon tudtam elvegyülni a polgárok közé. Az átkelés legnagyobb részét az azzal töltöttem, hogy Dollyval a tengeret bámultuk. Pihentettem az idegeimet.

Nagy szenzáció volt a megérkezés Párizsba. Már többször voltam ott, nagyon szerettem a várost, de most nem szépsége és atmoszférája fogott meg, hanem az, amire régen nem is gondolhattam: hogy ebben a városban nincsenek Moran-fiúk, nincs senki, aki életemre törne. Vagy talán csak nem ismertem az ellenséget?

Boldogan, kéz a kézben rőttem az utcákat. Dollyval és én úgy éreztem, mintha mázsás teher alól szabadultam volna. Csikágói utasításom így szólt: nyomozz ki azt a személyt, aki a hijackereknek elárulja az Európából küldött alkoholszállítmányokat. Három ilyen szállítmányt raboltak el, amelyek mind Európából és pedig Párizsból érkeztek. Bizonyosnak látszott, hogy Párizsban él az áruló. Természetesen, Newyorkban is vannak cinkostársai. Párizsi főmegbízottunkat Goldinnak hívták és a Rue X-en volt bankirodája. Mindenekelőtt ezt az embert akartam megfigyelni. Felkerestem egy éttermet az irodája közelében és ebédrendelés közben megnéztem a borlapot. Ezen a borlapon a következő mondatot olvastam:

„Házunk minden borát a Charmin-cég szállítja.“

Chablist rendeltem, fehér burgundi bort. A pincemester, nyakában a hagyományos láncsal, ott állt az asztalom mellett és mosolyogva, boszorkányos ügyességgel húzta ki a dugót a palackból.

Megkóstoltam a bort, pompás volt.

— Mondja csak, barátom, — kérdeztem az impozáns külsejű pincemestert, — hol szerzik be ezt az igazán nagyszerű bort? — Ki ez a Charmin?

Lohr Mária (Kronfusz) **Degetisztító - kelmefestő**

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

— Charmin? Egyike azoknak a régi jó cégeknek. Nagy szőlők vannak úgy Burgundiában, mint a bordeauxi hegyvidéken. Az irodájuk nincs is messze innen, csak három utcányira, nagyon könnyű megtalálni.

Ebéd után mindjárt elmentem Charminhez. Az igazgatónak William Brown néven mutatkoztam be és azt mondtam, Liverpoolból jövök.

— Esetleg szó lehetne róla, — mondtam a szeretetreméltó franciának, — hogy az ön bordeauxi boraiból nagyobb szállítmányt veszek Anglia számára.

Údvariasan ideadta az árjegyzéket, én átfutottam és azzal váltunk el, hogy érintkezésbe fogok lépni liverpooli cégtársammal és holnap talán visszajövök. Szállomban átanulmányoztam az árjegyzéket, aztán magam írtam egyet, amelyben Charmin árainál 50%-kal alacsonyabb árak szerepeltek.

Ezzel állítottam be Goldinhoz.

Magastermetű, szőke, igen elegáns úr fogadott és helyet kínált meg. Neki is a liverpooli Mr. Brown néven mutatkoztam be. Elmeséltem, hogy nagymennyiségű kítőnő borral rendelkezem, amelyet eredetileg a Charmin-cégnél vásároltam. A fivérem cége kényszerügyesség előtt áll és én most abban a helyzetben vagyok, hogy ezeket a Charmin-féle borokat, amelyek voltaképpen a fivéremé, a normális ár feléért ajánlhatom fel neki.

Belegyezett abba, hogy másnap pár fajtát megkóstol. Másnap elhoztam a kóstolókat, megízlelte és meg volt elégedve.

— Mr. Brown, — kérdezte, — mennyit tud szállítani?

— Körülbelül ezerhatszáz ládával.

Szemrebbenés nélkül válaszolta:

— Átveszem. Fizetés a ládák tartalmának átvizsgálása után, ami az én raktáramban történik.

Charminhez mentem. Ezerhatszáz ládát vettem normális árakon, kasszaskontóval, rögtön raktárt béreltem és a bort odaszállítottam. Bélyegzőt csináltattam, amin csak egy furfangos rajzú rozetta volt. Kinyitattam a raktárból a ládákat, minden palack címkéjére rábélyegeztettem a titkos jelet, a kis rozettát és azonkívül még a kupakokat is átszurattam. Tudtam, hogy Goldin sohasem távolítja el az eredeti címkéket, mert amerikai vevők igen nagy súlyt helyeznek az eredeti palackokra és az eredeti címkékre.

Nyolc nap mulva átadtam a ládákat a Goldin cégnek. Gondosan megvizsgálta azokat, aztán átadta a csekket.

Az üzlet „meg volt kötve“.

Rögtön számjeles sürgőnyt adtam fel Csikágóba. Hamar megjött a válasz:

„Párizsban maradni és várni. Üdv.“

Hat hétig éltünk Dollyval boldog téllenségben és nem is gondoltam már amerikai dolgaimra, amikor új sürgöny érkezett:

„Goldin leleplezve. Rögtön küldte borokat, nyolcszáz ládát, teljes árban. Értésülők, hogy Jack Diamond ugyancsak nyolcszáz ládát kapott rozettabélyegzővel. Kezeld Goldint alkalmas módon.“

Rögtön Goldinhez mentem. Nagyon örült, hogy újra lát és azt tudakolta, hogy nem vehet-e még árut a fivérem raktárából.

— Erről lehet beszélni, — feleltem és Goldinnal együtt beléptem dolgozószobájába. — Nézze, Goldin úr, — mondtam neki, — pompás dolog van a kezemben. Nagy parti skót whisky szintén féláron. Elröpülhetne velem holnap, ha szép idő van, Liverpoolba? Tudniillik a fivéremmel kellene beszélünk és a helyszínén kellene az üzletet lekötnünk. Szép időben egész kellemes ez a repülőút.

— Mr. Brown, az a kérdés, hogy az út kifizetődik-e nekem?

— Monsieur Goldin, én azt hiszem: igen.

— Attól függ, hány üveg whiskyről van szó? Akkora partiért, mint a multkor, nem tenném meg az utat.

— Tizenkétezer üveg whisky eladó.

— Rendben van. Repülünk.

Másnap a lebourgeti repülőtéren találkoztunk. Kis magánrepülőgépet béreltem. Beszálltunk, a motor berregni kezd. Startolunk.

Odafent kiabálunk kell, hogy meg tudjuk érteni egymást. A mór or irtózatoss robajjal dolgozik. Az utaskabint csak egy kis ablak köti össze a pilótaüléssel.

Úgy ülök, hogy a hátam ezt az ablakot eltakarja.

Már a Csatorna felé közeledünk, amikor útítársam orra alá tartom a revolvert és kényszerítem, hogy adja a revolverét. Nagyon csodálkozik ezen a fordulaton. De én nem sokat magyarázok, hanem áttérek a lényegre:

— Nevem Jack Bilbo. És Csikágóból jöttem... Érted?... Csikágóból!

— Mister Brown, mit akar ez jelenlteni? — dadog útítársam.

— Nem vagyok Mr. Brown. Vége a komédiának! Mindent tudok... A liverpooli borokat, amiket féláron vetél, teljes áron számláztad nekünk. És csak a felét küldted Csikágóba,

Tisztátalan bőr megfiatalodik!

Pörsenés és bőrtarka csúfit és öregit. Ez ellen egyszerű, hatásos szer: a fehér, kellemes illatú Thiosept szappan. Orvosok ajánlják. Meg fog lepődni, hogy bőre milyen gyorsan lesz ismét szép.

Ára 90 fillér.

Thiosept csodás hatása!

a másik felét Jack Diamondnak!... Valld be, mennyit fizetett Jack Diamond ezért az árulásért?! És mennyit azért, hogy alkoholhajóinkat neki szolgáltatd ki?!... No, mi az, meg-némultál?!... Egy-kettő, öreg fiú! Beszélj! De, ha nem akarsz beszélni, azt se bánom!

Amikor már nagyon sokáig hallgat, kényszerítem rá, hogy beszéljen. Azt mondom neki:

— Vedd elő a csekk-könyvedet és írd egész követelésedet egy csekkre. Mennyi az?

Hosszabb ideig tartott, amíg feleltre bírtam.

— Tizenkétezer font sterling, — mondta lihegve.

— Úgy? Tizenkétezer font sterling?... Pontosan tudjuk, mennyi pénz van a Westminster-bankban!

Az igazat megvallva, sejtelmem se volt, de valószínűen tartottam, hogy nem fogja jószándából megnevezni a tényleges összeget. Amikor látta, hogy

Napi pár fillérért

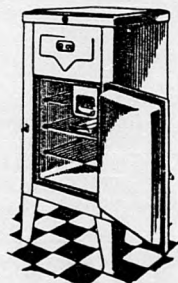
óvja családja egészségét
A VILÁGHÍRŰ

BBC-SIGMA

elektromos hűtőszekrény

Eladós:

SZALAY ISTVÁN RT. Budapest, V. Falk Miksa-u. 2. T.: *117-710

Automatikus üzem!

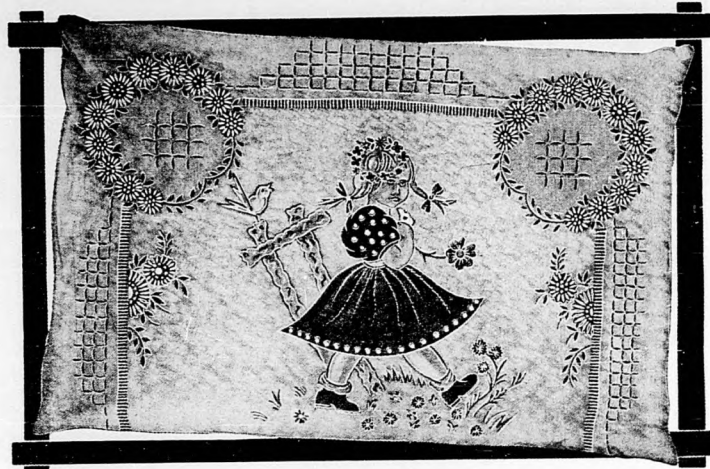
Onműködő

hőfokszabályozó!

Kis áramfogyasztás!

Jégkocka készítés!

Nagy üzembiztonság

Díványpárna gyermekszobába. Leírása kézimunkarovatunkban

felhúszom a ravaszt, kiállított egy huszonnyolcezer font sterlingre szóló csekket. Doverhez közeledtünk. Az ablakon át cédulát nyújtottam át a pilótának. Azt írtam rá, hogy menjünk a londoni repülőtérre, Croydonba. Nemsokára le is szálltunk. Goldinnel együtt hajtottunk a Westminster-bankhoz, ott beváltottam a csekket.

Azután futni hagytam Goldint. Számomra az ügy el volt intézve. Amikor este, a Savoy-szállóban, egy klubfotelben ülve olvastam az esti lapokat, meglepődtem, amikor a következő tudósítást olvastam:

TITOKZATOS GYILKOSSÁG.

Az áldozat francia.

Monsieur Goldint, az ismert párizsi borkereskedőt, aki ma délben egy ismeretlen férfi társaságában magánrepülőgépen érkezett Londonba, ma délután 5 óra 30 perckor holtan találták hotelszobájában. Monsieur Goldint valószínűleg megölték. Rablógyilkosság kizártnak látszik, mert valamennyi értéktárgyat megtalálták. A 21743. számú browning, amelyből a halálos lövést leadták, a hulla mellett feküdt. Még nem lehetett minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy gyilkosság történt-e, de tekintve Goldin rendkívül kedvező anyagi helyzetét, az öngyilkosság képtelenségnek látszik. Ujjlenyomatot nem találtak. Az esetleges tettesnek egyelőre semmi nyoma.

Megborzongtam.

Istenem, Te tudod, hogy ezt nem akartam...

De hát akkor ki a gyilkos?...

Talán a pilóta?... Képtelenség! A pilóta nem látott semmit. És különben is, sejtelve sem lehetett arról, kiket visz át a Csatornán...

Felrezzentem gondolataimból. Megdöbbenve vettem észre, hogy valaki áll előttem. Alfonz volt.

Mereven figyelt.

Isten, hát nincs menekvés?!... Hát nincs a számomra szabadulás és megváltás?!...

Felálltam és üdvözöltem Alfonzt.

— Hello, boy, — mondta mosolyogva, — a főnök nagyon meg van veled elégedve.

— Igazán? — kérdeztem és én is mosolyt erőszakoltam ábrázatomra.

Pedig egy világ omlott össze bennem.

— És hogy vannak a fiúk? — kérdeztem, mert nem akartam elárulni szörnyű kétségbeesésemet.

Alfonz száraz hangon válaszolt:

— Conny elesett. A Moran-fiúk lötték agyon...

— Szegény Conny, — sóhajtottam.

De ez a sóhajlás — sajátmagamra vonatkozott.

Mit törődtem én már Connyval?!... Milyen messzi voltam én már tőle?!...

És most nem arra a több ezer kilométer távolságra gondoltam, ami térben választ

el minket egymástól. Ami ott ásít és borzong Conny hullája és közötttem: Amerika és Európa között. Mennyivel nagyobb, milyen szédületes az a messziség, az a szinte végtelen távolság, ami a — lelkeinket választja el egymástól!

Hol vagyok én már tőlük és hol vannak azok tőlem?! Érzésben és a gondolatban milyen messzire sodródtam egykori «barátaim»-tól én, aki azt hittem, hogy csak Európába utazom, a valóságban azonban a bűnbánat útján indultam el, hogy hátralevő életemben és Dolly oldalán próbáljam enyhíteni mindazt a szörnyű bűnt, ami füllasztó teherként nyomja lelkiismeretemet.

Connyt már utólérte végzete, leterítette egy másik haramia golyója, de itt vagyok én.

Mi lesz velem?...

Alfonzzal abban állapotunk meg, hogy másnap reggel találkozunk. Mind a ketten fáradtak voltunk és pihenni akartunk.

Kezet szorítottunk és elváltunk egymástól.

Ezen az éjszakán nem feküdtem le. Dollyval egvűtt virrasztottunk.

Hajnala járt, de még sötét volt, amikor csöngettem és a számlámat kértem. A személyzet meglepődve vette tudomásul váratlan távozásomat. De én nem törődtem ezzel.

Csak attól reszkettem, Alfonz véletlenül megneszeli, hogy szökni akarunk. Szerencsénk volt. Minden különösebb akadály nélkül kijutottunk a pályaudvarra.

A perronon elsápadtam és a szívem nagyon dobogni kezdett: mintha Alfonz jönne szemben velem... De nem Mégsem! Há! Istennek, képzelődtem!

A fülkében szótlánul ültünk, amíg a vonat megindult.

Nem történt semmi... nem hurcolt vissza senki...

A gyorsvonat már nyolcvankilométeres sebességgel rohogott a nyílt pályán, amikor azzal a kétségbeesett gesztussal, amivel a vízbefúló kapaszkodik az utolsó szalmaszámba, magamhoz öleltem Dollyt:

— Ha igazán szeretsz, ments meg a multamtól!... Szabadíts meg a rémektől, amelyek minden nyugalmas pillanatomat elrabolják!... És jöjj a segítségemre, hogy újra tisztességes ember legyem belőlem!

Dolly szelíden mosolygott.

És én éreztem, hogy ez a mosoly fog engem visszavezérelni a becsületes emberek társadalmába...

És most itt ülünk, Bretagneban, egy tengerparti kis ház előtt.

Ketten, egymást átkarolva, én és Dolly, a feleségem.

A nap arany sugarai ragyognak, a kék ég úgy borul fölénk, mint valami csodálatos baldachin, a boldogság és békeesség templomában.

New-York... Chicago... hol van mindez tőlem...

Befejeztem ezt az önvallomást.

OZOM CRÉM

szepelő, májfolt, pattanás, arcisztatlanságok ellen. Szépit, fiatalít. Próbátétele 80 fillér, nagy 1.80 előre fizetve. Utánvétellel drágább. Rácz M. János gyógyszerháza, Kiskunhalas.

Meggyóntam benne minden bűnömet. Úgy érzem, mintha nem is én lettem volna az a fiatalember, aki ebben a sátáni hadjáratban szerepelt és aki tagja volt annak a bünszövetkezetnek, annak a rablóbandának, amely hosszú évekig állandó rettegésben tartotta és még most is rettegésben tartja Amerikát.

Meggyóntam minden bűnömet, de ez nem jelenti azt, mintha ilymódon, ilyen könnyű szerrel akarnék a felelősség és az ítéletmondás elől menekülni. Érzem és tudom, hogy szörnyű nagy az én vétkem és bűnhődni, vezekelni akarok, hogy majdan méltónak találtsam a Mindenható kegyelmére. Érzem és tudom azt is, hogy magam, egyedül, soha nem bírtam volna megszabadulni ebből a förtelmes pokolból. De Dolly jószágos keze megfogta az én vérfoltos kezemet, hogy rávezessen engem arra az útra, ahonnan elérhetem a tisztességes emberek Istennek tetsző életét. Drága asszonyom, életem társa, soha nem fogom ezt neked elfelejteni és soha nem tudom meghálálni:

Törödelmesen szánom-bánom minden bűnömet és a mélységből kiáltok Hozzád, Istenem: — Irgalmazz nekem, bűnös gyermekednek! Élni akarok, Úristen! Engedd meg szent kegyelmedben, hogy az életem most már emberi élet legyen és én örökké áldani fogom végtelen jószágodat... Mert ember akarok lenni újra, akit méltónak találsz arra, hogy szent Nevédet ajkára vegye! Ámen!...

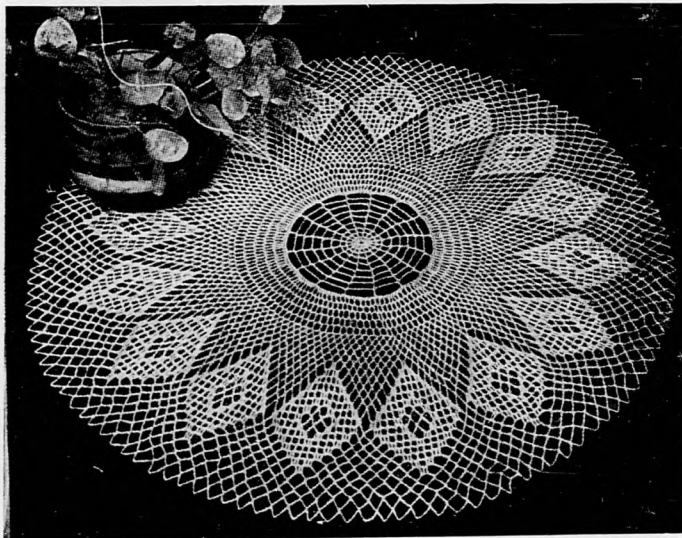
VÉGE

A betörő, az intelligens ember és a szürke szemek

HONORÉ DE BALZAC, a világhírű, de egész életében anyagi gondokkal küzdő francia regényíró, egy éjszaka abban a nem várt «megtiszteltetésben» részesült, hogy egy betörő látogatta meg. Nyilvánvaló volt, hogy az éjszakai látogató máshová igyekezett és az ajtót tévesztette el. Balzac már az ajtónyitásra felébredt és jókedvűen figyelte, mennyire buzgólkodik éjszakai vendége, hogy a költő íróasztalát sikerüljön feltörnnie. Egy idő múlva azonban már nem sikerült jókedvét visszatartani és hangosan felkacagott. A betörő ijedten nézett a hang irányába és reszkető hangon megkérdezte:

— De hát miért nevet?

Balzac szelíd gúnyval így válaszolt:

Horgolt terítő virágváza alá. Leírása kézimunkarovatunkban

Pyramidon

fájdalomesillapító tabletta

megszabadít a rossz közérzettől és a fájdalomtól.

— Kedves barátom, maga határozottan szerencsétlen flótás! Tudja, min buzgólkodik?... Éjszakának idején és egy rossz álkulccsal keres olyasvalamit, amit én mindennapos munkában, a legjobb akarral és a valódi kulcs segítségével sem bírok megtalálni!

★

MARK TWAIN, a múlt század második felének legnagyobb amerikai humoristája, vacsorára volt hivatalos egy olyan családdhoz, amelyik nagyon sokat adott az úgynevezett társadalmi formákra. Amikor aztán az első kanál levest a szájába vitte, megdöbbenve állapította meg, hogy nagyon forró és az aikat meg is égette. A legnagyobb lelki nyugalommal visszaöntötte tehát a kanálban levő levesmaradékot a tányérjába. A formákra sokat adó család szörnyülködő pillantásokat vetett egymásra. A humorista azonban így szólt:

— Méltóztattak látni, hogy mi a különbség egy intelligens ember és egy tökfaj között. A tökfaj ugyanis ezt a rémítően forró levest a legnagyobb természetességgel lenyelte volna!

★

BYRON, a világhírű angol költő, határozott ellenszenvvel viseltetett a szürkeszemű emberek iránt. Baráti körében például egyetlen olyan embert se tűrt meg, akinek szürke volt a szeme.

— De hisz önnek is szürke a szeme, lord — mondotta egyszer nevetve a társaság egyik tagja.

Byron nagyon komoly hangon így válaszolt:

— Bizonyára nagyon sok ember számára jobb is lett volna, ha soha nem kerül össze velem!

Gyors
leburnuláshoz

NIVEA

47.000 dollár egy dalért

A régi óra

A világ legdrágább énekesnője

Mennyit beszélnek és mennyi híradást olvasunk, sokszor bizony nagyon megdöbbenne, híres énekesnők gigászi tiszteletidőiről. Olyan összegeket látunk, amelyek már szinte csillagászati számoknak tűnnek. Ezek az összegek a világhírességekről szőtt álmokat jelképezik. Nem is csodálkozhatunk, ha egy ilyen énekesnő kiméli a hangját és csak úgy hajlandó énekelni, ha zírós honoráriumot kap. Közönséges halandó pedig legfeljebb lemezről élvezheti ezt a csodálatos hangot.

Mégis van kivétel. Olyan világhíres énekesnőről beszélünk, aki hallatlanul szerény és aki — azt is mondhatnók — teljesen igénytelenül lép föl. Aki nem taksálja túl énekművészetét, hanem ellenkezőleg: jószívvel tékozolja mindenkinék. Épp úgy hajlandó énekelni a királyok oblakában, mint a szegények kunyhói előtt. Csak néhány esti óra az, amikor énekel, de ilyenkor nem törődik semmit a közönséggel. Éppen úgy dalol, ahhoz a híres orvoshoz hasonlóan, aki a szegény és nyomorult betegeknek ingyen hajlandó rendelni, de a gazdagokkal aztán alaposan megfizeteti magát. Ez a szerény, világhíres énekesnő mégis a világ legdrágább énekesnője, mert egyetlen fellépéséért óriási összeget kapott.

Az angol rádióirtószakaság ugyanis egy meglepetéssel akart kedveskedni hallgatóinak: a fűlemile énekét akarta az éter hullámai segítségével világgá röptetni. Törték fejüket a szakemberek, hogyan lehetne az égi énekesnő csodálatos kádenciáit elfogni és lerögzíteni. Többször ki kellett vonulniuk oda, ahol a fűlemile egy öreg parasztságny ablaka előtt énekel és pompás ingenyhangversenyt adott. A rádió emberei azonban hiába üldögéltek készülékeik előtt. Különböző ravaszágokhoz folyamodtak, hogy a fűlemile énekét lemeze vegyék fel. Mire azonban nekikészültek volna, kárbavesztett minden fáradozásuk, mert a világhírű énekesnő szeszélyességében messze repült.

Egy nagy amerikai cég megbízást kapott, hogy készítsen olyan lemezt, amely a fűlemile énekét tartalmazza. Természetesen: valódi énekét. Ezer dollárt ígértek a lemezért. A technikusok tehát kivonultak műszereikkel és loholtak a fűlemile után. Elkezdődött a hang-vadászat, amely valószínűsége kalandná lett. A technikusok benyomultak a világhírű énekesnő lakásába, de nem találták otthon, mert éppen hangversenykörúton volt. Heteken át várokoztak rá. Ő pedig ezalatt ingyen énekel kocsisoknak, falusi gyerekeknek és istálló-legényeknek. Amikor ott elérték a technikusok, már tovább repült. Dobogója egy jegenyefa tetején volt, rivaldalámpái a hold és a csillagok, az ének kíséretét pedig a lombok susogása szolgáltatta. Énekel a mezőknek, énekel a csillagoknak, énekel az erdei patakknak, csak éppen a rádió embereinek nem volt hajlandó énekelni. A fáradt, kimerült technikusok hasztalan leskelődtek, hiába voltak állandó készenlében műszereikkel, hogy a fűlemiledal csillogó drágakövet lerögzítsék. Türelmüket és idegeiket tönkretette a szinte emberfölötti munka.

Közben a cég egyre jobban és erősebben sürgette az eredményt. Végre a kis, karcsú énekesnő hajlandó volt az erőszakos technikusok felé közeledni. Egy este valóban megjelent. Igen, ő volt az, egy hársfa tetején, egy kis patak partján és szinte hívogatta a technikusokat. A patak közelébe surrantak, a világhírű énekesnő pedig valóban énekelni kezdett. Csillagfényből szőtt dala bezengte az éjszakát. A hangja olyan volt, mint eldalolt sóhajtás, csengő imádkozás, éneklő könny. A fűlemile énekelte: az ég dalát énekelte a földnek és a föld énekét az égi magasságoknak. A rádiótechnikusok megbűvölten hallgatták és a dalt boldogan rögzítették le hanglemezre. A legcsodálatosabb és a legbravúrosabb felvétel volt. A csoda tehát sikerült — és most össze kellett állítani a költségszámlát. Ez a költségszámla szintén — csoda volt. A fűlemiledal-felvétel — mond és írd: — 47.000 (negyvenhétezer) dollárba került. Egyetlen dal került ennyibe!

Amikor az amerikai cég igazgatója megtudta ezt a költségszámlát, először levegő után kapkodott, de aztán viharosan követelte az «énekművésznő» fényképét. Bevittek a szobába egy madár-albumot. Amikor meglátta a fűlemile képét, keserűen így nyilatkozott:

— Milyen kicsi és milyen törekeny... De gázsit követelni, ahhoz kitűnően ért!...

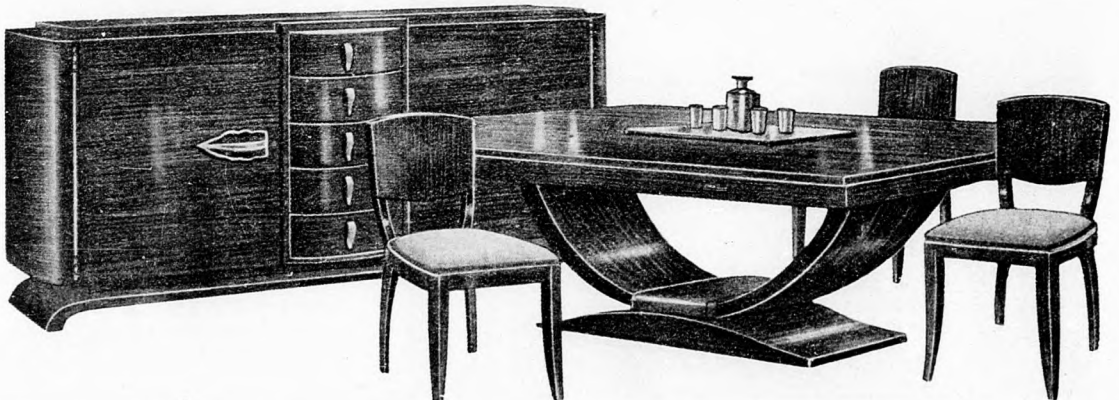
A homályos szalonsorokban
Halkan ketyeg a régi óra;
Napfény rezeg csillogó tükrén,
Benne sok kis kerék forog,
Mutatói pontosan jelzik
Mint tűnnek órák és korok.
Könnyen lehül a sok perc róla —
S ha szépen, halkan üt az óra,
A virágillatos szalón
Megtelik dallal, muzsikával,
Kedves Schubert-melódiákkal.

Vendégek jönnek, meg se' nézik,
Dalára senkisé megfigyel;
Én hallgatom csak szép meséit,
Elbájo! halk zenéivel.
Ha jön az alkony: akkor itt benn
Krinolínok lágy selyme zizzen
S bársonytopános urak, dámák
Könnyed keringőt lejtenek.
Itt suhan szelíd dédanyám,
Szívét kötözi bús varázs,
Lesütött szemmel mond «igen»-t —
Álomasszonyként ellibbent...

Szép dédanyám emléke álom,
Hatlyúteste a kriptaágyon
Pihen, de ha az óra zeng
S a mosolygó arcú sereg
Az adalított muzsikára
Hangtalanul táncolni kezd,
Dédanyácskám visszatér újra
S a homályos szalonsorokban
Halkan, suttogva szól felém,
— Keblén virág, fonyadt levél, —
Szomorú ábrándról regél...

És újra üt a régi óra,
Boldog, bús idők hordozója
S én könnyes szemmel hallgatom.
Istenem! nekem ez az élet:
Szeretem a régi meséket,
Mint szép dédanyám örökeit.
Nekem az élet már csak álom,
A Királyfit hiába várom,
Elment — s tán vissza sose' tér;
Szívem bús titkok mesetára,
Sokat gondolok dédanyára,
Mert az ő sorsa már enyém...

H. HEGYESSY MARIANNE

ÚRI TÁRSASÁG

BESZÁMOLÓ

A belga király jóváhagyásával a belga vöröskereszt központi tanácsa dr. Ruzsowurm Reszónék, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület igazgató-főorvosának, a belga vöröskereszt I. oszt. érdemkeresztjét adományozta. — Kedves előfizetőink közül Vajda Szép Gyuláné a Mátrából, Csatár Jánosné Nagyatádról, Selényi Vilmos és neje Berchtesgadenből, Bertalan Erzsébet Agárd-fürdőről, Hofmeister Gyuláné Veneziából, Andrassy Mihályné és fia, László, Magyar-Szőgyénből kereset fel üdvözlő sorvaival, amit halásan köszönünk.

HIMEN-HÍREK

Özv. dr. Kirchner Dezsőné Lánya Piroksa, lapunk főmunkatársa és Hulyák Béla örök hűséget esküdött a közép-szerencsevárosi plébániatemplomban. — Jánosy Ilonka kedves előfizetőnk a váraljai ref. templomban oltárhoz vezette Péter Lajos. — Inámi Bolgár Mária kedves előfizetőnk és dr. Turcsányi György ügyvéd Egerben házasságot kötött. — Öhler Nusika budafoki kedves előfizetőnk és Schmidt József augusztus 26-án örök hűséget esküsznek. — Fél Erzsébet Mária kedves előfizetőnk a rákoszentmihályi ref. templomban oltárhoz vezette Sárny Géza okl. középiskolai tanár. — Höbör Margit kedves előfizetőnk és Dévai Lajos örök hűséget esküdött a terézvárosi plébániatemplomban. — Szemeti Piri kedves előfizetőnk augusztus 27-én, a székesfehérvári Szent István-bazilikában oltárhoz vezeti Petróczy Andor. — Mohács Lujzika kedves előfizetőnk és Molnár Sándor augusztus 23-án örök hűséget esküszik a székesfehérvári Prohászka- emléktemplomban. — Hunya Árpád érettségizett Máv. s. tisz. Hunya Józsefné kedves előfizetőnk fa Püspökladány és Balogh Justina Hódmezővásárhely házasságot kötött. — Cirák Juci kedves előfizetőnk és Pánczél László örök hűséget esküdött a pestszentlőrinczi ref. templomban. — Gréczy Margit göngöllyi kedves előfizetőnk eljegyezte Popellár Béla. — Beda Zsuzsanna kedves előfizetőnk és Szatmáry Ferenc örök hűséget esküdött a gyöngyösi Barátok-templomban. — Faragó Piroksa okl. tanítónő, kedves előfizetőnk és Németh László kántortartóné házasságával kapcsolatosan örök hűséget esküdött az esztergomi belvárosi plébániatemplomban. — Faragó Valéria okl. tanítónő, kedves előfizetőnk és Párdonyi Aurél áll. tanító örök hűséget esküdött Esztergomban.

ANGYALKÁK ÉRKEZÉSE

Várady Kálmáné kiskunhalasi kedves előfizetőnk boldogan közli, hogy leányának: Várady Buba, férj. Marossy Lászlóné m. kir. főhadnagy nejének kisleánya született, aki a szent kereszttségben az Ildikó Mária nevet kapta. — Laborszky Sándor és neje kedves előfizetőink örömmel közlik, hogy kislányuk született, aki a szent keresztységben a Zsuzsa Kató nevet kapta. Keresztszülők: Durugy József és neje, Kolozsvár.

NYARALÁSI HÍREK

Kedves előfizetőink közül Hihalmi Harmos Istvánné szöv. tiszte. neje Barkaszon, Hegedüs Gyuláné Pusztamogyoródon, dr. Hegedüs Imréné orvos neje Rozsnyón, dr.

Hulín Béláné r. főtanácsos neje Balatonfűreden, Hunyady Ferencné Budapestben, v. Jakabffy Zoltánné Mátraszöllősen, Jenev Ilonka Körösmezőn, Jesch Lászlóné Balatonszemesen, Karátsy Ilona Réten, Keserü Andrásné Balatonaligán, Kóbor Jánosné alezredes özvegye Szombathelyen, Kochenburger Károlyné Mátraszentivánon, Kopácsy Károlyné f. ö. törzshajó m. neje Peczőlön, dr. Krátky Istvánné polgm. neje Balatonberényben, Krix Mártonné Hódmezővásárhelyen, Lechner Lászlóné Bicskén, Magyar Lajosné Baracsokban, Mayerbeck Jánosné Budapestben, özv. Majtényi Józsefné Rákospusztán, Marton Ferencné Ordason, nemes Máthé Odónné alezredes neje Rimaszombaton, özv. Miskolczy Gézáné Máv. tanácsos neje Esztergomban, Nagy Gézáné Tetéllen, Nagy Imréné közs. állatorvos neje Hajdúszoboszlón, Wasbányai Jenőné Mátraszentimrén, Nagy Gézáné Tetéllen, dr. Alsó Lászlóné Kárászon, ifj. Angelus Béláné Budatétényen, Bagladi Béláné Balatonmáriafürdőn, dr. Barabás Zoltánné Szigetszentmiklóson, Báter Anna Baján, kisbaczoni Benedek Lászlóné Nagykovácsán, dr. Bernhardt Károlyné Balatonamárban, dr. Blasko Lajosné min. tan. neje Sopronban, Bucher Károlyné Hajdúböszörményben, Csapó Béláné Balatonlellén, Csery Lászlóné Kölesden, csiki Csikász Lászlóné Csongrádon, Dékán Reszóné Dömösön, Dénesjai Ferencné postatiszt neje Balatonvilágoson, Falussy Gusztávné ref. lelkész neje Révfülöpön, Fél Erzsébet Rákosszentmihályon, Gács Sándorné ny. cs. törzserőmester neje Sándorfalván, Gallyasi Vilma p. tisztvelőné Debrecenben. Grabaris Margit tisztvelőné Balatonszentandrádon, Hanthy Jenőné őrnagy neje Balatonlellén, Hegedüs Sándorné Hévízszentandráson, Hidegföldy Juliska Bugyin, Huszár Benedekné Dunaalmáson, Imre Gyuláné Kővágóörsön, Jaeger Národné áll. pénztári tanácsos neje Nyírbelteken, Jánoczy Ferencné Budapestben, báró királyi Jászénak Pálné Csizfűrdön, Kállay Irén özónő Budapestben, Kocsis Imréné Erdélyben, Korompai Zoltánné Zebegényben, dr. Krassóy Kálmáné Balaton-Jankovichelepen, Landstorf Henrikné Újhatán, László Béla fodrász Budapestben, dr. Mareschek Jánosné Balatonmáriafürdőn, nemes Máthé Odónné alezredes neje Rimaszombaton, dr. Mészáros Miksáné Szepsiben, Müller Paula ny. tanítónő Parádán, Nagy Ferencné Bucson, Nagy Sándorné Tiszabogdányban, vitéz Pacsy Gyuláné Nagyalásnyiban, Pálffy Gyuláné tanító neje Budakeszin, Papp Sándorné r. őrmester neje Ungváron, Péter Lajosné MÁV s. hivatalnok neje Balatonbogláron, Petrovácz Gyuláné korm. főtanácsos neje Lengyelországon, özv. Rátz Béláné Kisbérben, Reiter Jánosné Agárdon, dr. Ringbauer Ferencné Balatonalmádiában, Rohonyi Dezsőné Balatonfenyvesen, Sárdy Ferencné Budapestben, Sas Béláné tanácsos neje Görömböly-Tapolcán, Sas Gyuláné Balatonfenyvesen, Simon Józsefné Albertfalván, Solymár Lajosné Balatonszéplakon, Schäffer Frigyesné Leányfaluban, Schleicher Emma Antal-lelepen, Szabó Jánosné Németsországon, Szabó Lajosné Kisújszállason, Székely Dezsőné Pécsmegeyeren, özv. Székely Miklósné Encsen, Szentesy Károlyné Kiskun-dorozsmán, dr. Sztóts Józsefné Sopronban, dr. Stankóy Andorné gk. lelkész neje Balatonszemesen, Tacsék Anna Visegrádon,

Könyvháborra

és

falakra

a tbrv védjegye

"Eternit"

AZ BESZTCEMENT NAGYLEMEZ.

Könnnyen tisztán tartható

ETERNIT MŰVEK

Budapest, V, Berlini tér 5.

Tellér Mária Jolsván, Tiszai Viktorné Köszegen, Tittelbach Ferencné Alsóörsön, Tóth Béláné MÁV főtitk. neje Kesztenmihályon, Tóth Viktorné Alsógödön, Ujj Jolán polg. isk. tanárnő Balatonlellén, Vadász Dánielné Csillaghegyen, Varga Margit Tisza-Bercelen, dr. Varjú Józsefné kir. ítélőtáblai elnök neje Kömlődön, dr. Vaszkó Arisztidné Sopronban, dr. Véber Gusztávné kir. járásb. elnök neje Balatonamárban, Vízny Ferencné Balatonszöllősen, Vladimir Ilona Nagyszöllősen, Welkó Rudolfiné Sopronban, Würsching Emilné Lillafűreden, Zámory Árpádné őrnagy neje Németsországon, Zentay Mihályné tanár neje Balassagyarmaton, Toperczer Lászlóné Budafokon, K. Szücs Kató Túrkevényen, ifj. dr. Meskó Zoltánné Balatonszemesen, Komlós Mihályné Veszprémben, Kiss Anna Hajdúszoboszlón, Fischer Henrikné Parád-fürdőn, ifj. Leitner Józsefné Diósjenőn, Pauschert Béláné Ráckeveben, Medvegy Albertné Dömösön, Vaja Gyuláné Mátrafűreden, Zsigmond Gáborné Saczán, Bottlik Mihályné bankigazgató neje Kúnhegyesen, özv. Tóth Jánosné MÁV műsz. tanácsos özvegye Szombathelyen, Ronczyk Józsefné Hévízen, dr. Oláh Imréné Debrecenben, Martonos Józsefné Hajdúszoboszlón, Lukovich Mária Budapestben, Barabás Lajosné bankigazgató neje Győrben, Popovics Magdolna pedig Munkácson nyaral.

IN MEMORIAM.

Az őszinte részvét hangján jelentjük, hogy

DR. DOBSA LÁSZLÓNÉ
szül. ócsai KOMÁROMY ILONA
Felsőgödön visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

THOLT IDA
régii hűséges előfizetőnk Sókúton elhunyt.

MÁTYS GÉZÁNÉ
budapesti kedves előfizetőnk jobblétre szenderült.

KOPCSÁNDY JÓZSEF
kedves előfizetőnk Bükön (Sopron megye) visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

VAJKY LÁSZLÓNÉ
hűséges előfizetőnk Veszprémben elhunyt.

Kertkultúra

ÍRJA:

SZILÁGYI JÓZSEF BUDAPEST · SZÉKESFŐVÁROS
KERTÉSZETI · ALIGAZGATÓJA

A MAGYAR NŐK LAPJA
ÁLLANDÓ KERTÉSZETI
ROVATA

A lángvirág

Az évelő és egyényári növények között egyaránt előfordulnak. — Tudományos nevük: Phlox. — Mindegyik lángvirág, az évelő éppúgy, mint az egyényári, igen fontos díszítő növény, igénytelensége miatt bármilyen kerti talajra ajánlható. Kultúrájuk a lehető legegyszerűbb, az egyényári lángvirágot (Phlox Drummondii) mindjárt állandó helyére is vethetjük, de jól fejlődik cserépkben előnevelve is, csak nem szabad túl korán vetni. Elég, ha április közepén ládába vetjük és kikelés után kettesével dugványcserépbe tűzdeljük, innen május derekán ültetjük ki a szabadba. Szokták a kis növényeket 6—8 leveles korukban visszacsipni, hogy elbokrósodjanak, de ez nem feltétlenül szükséges, mert ha szép erős palántákat ültetünk, azok idejében maguktól is elbokrósodnak. Magja sokféle tiszta színben kapható, azonban lehet keverten is vetni, mert így is szép szászínű virágtengert alkot. Megfelelő alacsony szegélynövénynek alkalmazva igen hatásos. Az évelő lángvirágok közül igen szépek az elfekvő növésű; tavasszal virágzó alacsony fajták. Bármely jó kerti földdel megelégszenek, a telet gyenge takaró alatt jól bírják. Szaporításuk elvirágzásuk utáni tőosztással vagy dugványozással történhet.

Ide soroljuk a 10—20 cm. magasságú rózsaszín tavaszi lángvirágot, (Phlox amoena) április végén, május elején nyílik.

A lila virágú lángvirág (Phlox divaricata) hasonló az előbbihez, de magasabb növésű és sokkal korábban, már április elején nyílik.

Változata a (Phlox Laphamii) 20—25 cm magas, ennek virágja is hosszabb és nagyobb.

Világoslila színű Phlox Douglasii, melynek virágjai áprilistől-júliusig nyílnak. Egészen pázsitszerű növésű a Phlox subulata. Virágzíne változó, ápr.—jun. virágzik.

Idetartozó alfajta: Phlox nivalis, virágja fehér.

A Phlox setacea virágja halványlila-rózsaszín.

Phlox stellaria világoskék virágú, 10—15 cm. magas.

Az alacsony pázsítképző Phloxokat igen jól alkalmazhatjuk kő- és sziklakertek, és sziklacsoportok benépesítésére.

A lángvirágok fedelme a Phlox paniculata. Magassága fajta szerint 25—120 cm. Észak-Amerikából származik. Levelei hosszukás lándzsásak, kihegyezettek, az alapnál lekerekítve, majdnem ülők. A virágzat gyönyörű bugát képez, színe

fajtanként más és más. Virágzási ideje júniustól szeptemberig tart. Hűvösebb, nedves, fekete földben fejlődik a legjobbban. Meszes talajban elsárgul, nem fejlődik. Azért ilyen helyen külön földet adunk a Phloxnak. Szaporítási módok, dugványozás és magvetés útján lehet, ez utóbbi eljárással azonban a színt nem tartja mindig meg, a dugványokat cserépezett, előhajított anyatövekről szedhetjük, vagy a szabadban levő tövek gyenge hajtásait is felhasználhatjuk dugványozásra.

Igen gyakori betegsége egy rozsda, amely foltok alakjában jelentkezik a leveleken, azokat elpusztítja, a növény felkopaszkodik és a virágja elsatnyul. Ellene ajánlatos a betegséget megelőző (preventív) védekezés, háromnegyed százalékos bordói lével.

A számtalan szebbnél szebb fajtáját lehetetlenség lenne felsorolni, néhányat a külföldi előállítású fajták közül azonban megemlítek: Coquelicot mákvörös, Frau Anton Buchner fehér, Georg Stipp lazac, Hindenburg sötétvörös, Jules Sandeau rózsaszín, Karl Förster narancsvörös, Mía Ruysch fehér, alacsony, végül William Ramsay, amely lilásvörös.

A hazai előállítású fajták közül kiemelkednek: Konnyat halványlila, Anna főhercegasszony sötét rózsaszín, Attila piros, Csalavér rózsaszín, Hadur sötét rózsaszín, Jolánka fehér, alacsony, Köhler Ferenc főmérnök emléke rózsaszín és Varga Zoltán lila.

A Phlox paniculata egyike a legjobb és legszebb nyáron virágzó évelőknek, azért nyaralókertek, nyaralótelepek virágágyainak beültetésére kiválóan alkalmas. Különösen jól fejlődik hazánk északi részein és magasabb fekvésű helyeken, de elég jól viselkedik a Balaton mellett is, ahol azonban félmérnyékos helyre ültessük. Félmérnyékos hely alatt értendő, hogy reggeli és délelőtti napot kap, de már a délutáni forró nap nem éri. Egyébként a reggeli nap minden növénynél a legfontosabb.

Kertészeti tanácsok:

H. B. Kalocsa. A celler alsó leveleit és felső gyökereit leszedjük, ezáltal a helyén forradás keletkezik s így a gumó nagyobbra fejlődik.

Z. K. Szeged. A helyesen telepített tornagyökereket kiszabadítjuk a kertből, puha posztóval ledörzsöljük, oly módon, hogy csak a végén lévő gyökere maradjanak meg. A ledörzsölés után a földet újból visszarakjuk. Ily módon szép, sima, egészséges és jóízű tormát nyerünk.

B. J. Hajduszoboszló. Nyári kaszálásnál

a nap könnyen megperzseli a pázsitot, különösen ha nagyon magasra hagyjuk nőni. Az ilyen pázsit alsó része az árnyékban elszokik a naptól, kaszálás után pedig a hirtelen napra kerülő pázsit töve kiég és bizony sokszor teljesen el is pusztul. Ezt elkerülendő, ha lehet közvetlen kaszálás után öntözünk, vagy esőt várva, csak ezután kaszáljunk, vagy ha ez nem lehet, a lekasztott fűvet a lekasztott területen egyenletesen szétszórva, azt beárnyékoljuk és csak a késő délutáni órákban távolítjuk el.

H. K. Balatonfüred. Nyáron virágzó cserjék: Hibiscus syriacus (mályvacserje) és ennek minden fajtája és változata, a telt virágú nemesített fajták is. A Tamarix pentandra is nagyon hatásos nyáron virágzó cserje. Igen szép a világoskék, illatos virágú Perowskia atriplicifolia félcserje. Nagyon jó az Elsholtzia Stauntonii, a Desmodium canadensis, Buddleia-félék. Hydrangea (Hortenzia)-félék, Spiraea Aitchisoni, Vitex-félék.

Nyáron virágzó évelők: Astilbe, Anchu-sa myosotidiflora, Achillea Ptarmica fl. pl., Althaea rosea, Delphinium, Gail-lardia, Gypsophilla, Heuchera, Helenium-félék, Helianthus-félék, Heliopsis-félék, Hibiscus Moscheutos (Balaton-vidék különösen alacsony fekvésű területein kitűnően bevált 1½ m magasra megnövő óriási fehér és rózsaszín virágokkal) és a Phlox paniculata-félék.

A

Magyar Nők Lapja

1 9 3 9

első félévi
bekötési
táblája

2 pengő 50 fillér előzetes
beküldése ellenében
(az összeg bélyegben is beküldhető)

kapható a lap
kiadóhivatalában
IV, Ferenciek-tere 7, II. em.

Háztartás

Rovatvezető: ifj. székasi Sacellary Györgyáné

Borjúsont-leves. Egy borjúlábát megtisztítva és jól megmosva annyi vízzel teszünk oda, amennyi levesre szükségünk van. Ha a csontról jól lefótt és puha az úgynevezett mócsingos rész, akkor vajas, petrezselymes rántást készítenek és a csontlével feleresztjük, utána töltünk annyi vizet, amennyi lefótt.

Sajtós előétel. 4 darab kiflit karikára felvágunk, tűzálló edénybe lerakjuk s tejjel bőven meglocsoljuk. 4 egész tojásból, 2 kanál tejfelből készült keverékkel leöntjük, sajttal bőven megszórjuk. Kis sőt is teszünk bele. Pirosra sütjük s külön is adunk reszelt sajtot hozzá.

Sonkás borjúszelet. A borjúszeleteket nagyon jól kiverjük, megsózzuk. Minden szelet felére egy vékony szelet sonkát teszünk, azután a hús szeleit tojásfehérjével megkenjük, a szelet másik felét ráhajtjuk a sonkára. Tojásban és szitált zsemlyemorzóban megforgatjuk, mindkét oldalán kiszütjük. Tetszés szerinti körettel tálaljuk.

Zöldéses halászlé. 15 dkg szalonnát apró kockákra vágva megpirítunk, 4 fej vöröshagymát vágva hozzáadunk, kissé megpároljuk, azután 2 szál apróra vágott sárgarépat, ugyanannyi petrezselymet teszünk bele és az egészet lassan puhára pároljuk, mindig kevés paradicsomlé hozzáadásával. Ha a zöldés már puha, akkor 1 kávéskanál piros paprikát teszünk bele és 3 liter paradicsomlevet öntünk rá, ha ez már mind forr, beletesszük a már előre elkészített, beszótt, felapított 2 kg halat, 1 óra hosszágú keverés nélkül lassan főzzük. Tálalás előtt ½ órával 1 kg tisztított burgonyát hosszúkára felvágva adhatunk bele.

Ég a nap melegtől Arca, keze, teste Margit-crémet rája Reggel, délből, este

Kapros birkacomb. A megtisztított és jól kiverett birkacombot füstölt szalonnával megtűzdeljük. Egy lábosba 2 nagy fej karikára vágott vöröshagymát, kevés zsírt teszünk, beleadjuk a birkacombot és fedő alatt puhára pároljuk, mindig kevés vizet hozzáadásával és öntözésével. Ha jó puha a hús, leszűrjük a levét róla, 2 pirított kockacukrot teszünk egy lábosba, 2 evőkanál tejfelt, 1 evőkanál lisztet, apróra vágott marék kaporot és ½ citrom reszelt héját elkeverünk és a leszűrt lével mártást készítenek. A húst felszeletelve beletesszük a mártásba, jól felforraljuk és tálaljuk.

Rakott bélszín. Egy kg vesepecsenyét veszünk, megtisztítjuk és forró zsírban megforgatjuk és szeletekre felvágjuk. Egy lábat zsírral kikenünk, teszünk bele egy sor húst, egy sor szeletekre vágott burgonyát, finom vereshagymát és kevés sóval meghintjük. Ezt addig folytatjuk, míg a húsból tart. Tejfellet öntözgetjük és fedő alatt pároljuk, míg a burgonya is megpuhul. Tálalás előtt tejfőlt öntünk rá és még egyszer felforraljuk.

Borecet vagy borecetágy készítése. Széles-szájú 5 literes üvegbe (legjobb egy 5 literes uborkásüveg) teszünk 1 kis karaj kenyeret és 5 dkg sóltan vízben puhára főtt lencsét. Ráöntünk 1 liter nem túl savanyú könnyű, 8—10 fokos fehér asztali bort és 1—2 deci finom borecet-kultúrát. Az üveg száját nem tűlsűrű tüllel bekötjük és 18—22 fok hőmérsékletű szobában tartjuk, vagy a konyhában a tűzhely mellett. Pár nap múlva porszerű réteg képződik az üvegben lévő folyadék tetején, akkor megizeljük, elég savanyú-e már. Ha igen, akkor újabb ½ liter bort töltünk hozzá, lekötjük és továbbra is melegen hagyjuk. Két nap múlva újabb ½ liter bort töltünk hozzá és ezt addig ismételtjük kétnaponként, míg összesen 4 liter folyadék lesz az üvegben. Ha az összes folyadék már elég savanyú és a tetején a porszerű hártva jól kifejlődött, akkor gumiöő segítségével vigyázza, hogy fel ne kavarjuk, lehúzzuk belőle 1 liter ecetet és azt eltelessük, a kintő ecetágyra pedig 1 liter újabb bort töltünk és lekötjük, továbbra is meleg helyen tartjuk. Ezen módon mindig elegendő mennyiségű és kiváló minőségű borecetünk lesz, csak arra ügyeljünk, hogy amennyi ecetet lefejtünk, ugyanannyi bort töltsünk mindig vissza az ecetágyra. Az egészen az a leglényegesebb, hogy finom borecet-kultúrát oltsuk be a bort. A legjobb borecet-kultúrát a m. kir. Erjedéstani Állomástól lehet beszerezni.

Tésztareceptek

Pörkölt-dió-torta. 13 dkg darált diót 2 evőkanál kukorral barnára pirítunk és levét a tűzről, kihűtjük. 13 dkg cukrot 6 tojás sárgájával nagyon kikeverünk. Hozzá adjuk a pirított diós cukrot, 6 tojás kemény habját, kevés rumot és torta formában sütjük. Ha a torta megsült, a következő krémmel töltjük: 12 dkg darált diót leforralunk vaniliás, cukros tejjel, hogy a dió jó pépes legyen. 12 dkg vajat habosra keverünk 10 dkg vaniliás kukorral, hozzá adjuk a vaniliás diós tejet és addig keverjük, míg egész fehér pépszerű lesz. Ezzel töltjük és vonjuk be a tortát.

Manduláslepény. 10 dkg vajat habosra keverünk, 2 keményre főtt tojás sárgáját szitán áttörve beleadunk és 1 nyers tojás sárgáját, 7 dkg cukrot, 7 dkg darált mandulát, 14 dkg lisztet és nagyon jól kidolgozzuk. Tepsibe ½ ujjnyi vastagra nyújtjuk ki és a következő tojáskeveréket kenjük rá: 3 tojás fehérjéből kemény habot verünk, 14 dkg örölt mandulát és 14 dkg cukrot lassan keverünk össze. Ezt a keveréket rákenjük a tészára és lassan sütjük meg. Ha megsült, tetszés szerinti darabokra felvágjuk.

Linzi tortácskák. 14 dkg vaját, 15 dkg cukrot, 1 egész tojást és 1 tojás sárgáját jó habosra kikeverünk, ½ citrom reszelt héját, ízlés szerint szegfűszeget és tört fahéjat, 7 dkg darált mandulát és 14 dkg lisztet adunk bele. A tésztát kinyújtjuk olyan vastagságúra, hogy kis pogácsákat szagathassunk belőle. Ha a pogácsák megsültek, kettő-kettőt tetszés szerinti ízzel összeragasztunk és aki szereti, csokoládémázzal is bevonhatja, de ez nem szükséges, mert kukorral meghintve is nagyon jó.

Diótorta. 6 evőkanál olvasztott méz, 1 kanál olvasztott vaj, kevés törött szegfűszeg és kevés fahéj kell hozzá. Ezeket összekeverjük és azután lassan 4 egész tojást keverünk hozzá. 25 dkg porcukrot, 1 evőkanál csokoládé- vagy kakaóport, ½ kg

A férfi azelőtt kerülte találkozást, de a lány most már ODO-RO-NO-t használ

Sok csinos és fiatal hölgy egyszerűen tudatlanságból tartja távol magától a férfiakat, ezek a hölgyek nem fordítanak gondot a hónalj ápolására. Az ODO-RO-NO használata éppen olyan fontos, mint amennyire nélkülözhetetlen a mosakodás vagy a fogápolás. ODO-RO-NO nélkül a legragyogóbb toilette is tönkre mehet akár egy tánceste alkalmával. Az amerikai ODO-RO-NO orvosi találmány. Két fajta van forgalomban.

(REGULAR) általános használatra.

(INSTANT) az érzékeny bőrhöz.

ODO-RO-NO

meggátolja az izzadást

Magyarországi vezérképviselet:
Mihály Ottó «Miopharma» Budapest, VI.

rozslisztet, késhegynyi szódabikarbónát és két marék darabos diót keverünk hozzá. Ha mindezeket elkevertük, jól kikent formába töltjük, elsimítjuk és diócsikkéből koszorút rakunk köré. Lassan, jó forró sütőben sütjük. Régi nagymamarecept. Nagyon jó és sokáig eláll.

Pörkölt mogorós kiflicsek. 21 dkg lisztet, 7 dkg porcukrot, 12 dkg darált, pörkölt mogorót és 12 dkg kikevert vaját, deszkán összegyúrunk. Apró kifliket formálunk belőle és gyenge tűz mellett sütjük. Ha megsült, még melegen vaniliás cukorral szórjuk meg. Nagyon gazdaságos és kb. 35—40 kiflicse lesz belőle.

Rumos, mogorós szeletek. 15 dkg pörkölt, darált mogorót, 10 dkg reszelt csokoládét, 3 evőkanál jó rumot, 10 dkg porcukrot, 1 egész tojással deszkán összegyúrunk. Az egész tésztát ½ ujjnyi vastagságúra kinyújtjuk és kétujjnyi hosszú és széles szeleteket vágunk belőle. 14 dkg cukrot, 2 tojás fehérjével addig keverünk, míg nagyon sűrű krémszerű lesz. Ezt a fehér mázt rákenjük a szeletekre (de lehet akkor is rákenni, mikor a tésztát kinyújtottuk és utána óvatosan szeletelni). Kikent tepsiben, langyos sütőben sütjük.

Hidig törő torta. 60 dkg szitált, jó ténertűrt krémserűvé keverünk. 3 tálcakában egyenlő részben osztjuk el. Az egyikben tetézt evőkanál csokoládéport keverünk 2 evőkanál porcukorral. A másikban, jó vaniliás és tisztított darált cuk-

ÉTREND

1939 augusztus hó 21-től augusztus hó 31-ig

HÉTFŐ	
21	EBÉD: zöldbaleves, daráltúspogácsa lecső lében, törtburgonya, haráttúle sárgabarack-fizell töltve. VACSORA: rántott párizsi, burgonyasaláta, kikevert krém.
KEDD	
22	EBÉD: paradicsomleves, párolt felsál, salátafélék, mákosrétes, vagy káposztarétes. VACSORA: gomba tojással, saláta vagy kovászos uborka, gyümölcs.
SZERDA	
23	EBÉD: zöldségleves, székelygulyás, bukta. VACSORA: vese velővel, mártéj.
CSÜTÖRTÖK	
24	EBÉD: gombaleves, egybensült sertéscomb, paradicsomos burgonya, palacsintorta. VACSORA: rántott borjúláb, tartármártás, burgonya, gyümölcs, főtt kukorica.
PÉNTEK	
25	EBÉD: zöldborsóleves, rántott ponty, burgonyasaláta, főtt kukorica, gyümölcs. VACSORA: hideg kávé, vajaskenyér, sajt, gyümölcs.
SZOMBAT	
26	EBÉD: tyúkhúsleves, főtt tyúkhús, paradicsommártás, burgonya, tepertős pogácsa. VACSORA: paprikás gomba, vanília kifli.
VASÁRNAP	
27	EBÉD: tejeles burgonyaleves, kaesapencsény, kovászos uborka-sültburgonya, oroszkrém-torta tejszínnel, főtt kukorica, gyümölcs. VACSORA: hideg felvágott, kevert sajt, retek, vaj, gyümölcs.
HÉTFŐ	
28	EBÉD: sóskaleves, paradicsomos borjúnyelv, burgonya ízes palacsinta. VACSORA: lecsős rántotta, kovászos uborka, dinnye.
KEDD	
29	EBÉD: köményes leves kiflikocskával, rakott káposzta, sárgabarack-gombóc. VACSORA: rakott burgonya kolbásszal, saláta, gyümölcs.
SZERDA	
30	EBÉD: zöldborsóleves, tejeles, gombás borjúszelét, tojásos galuska, saláta, rizsfelölt más-nál leöntve. VACSORA: rakott sonkás zöldbab, vajmártás, linzerzellet.
CSÜTÖRTÖK	
31	EBÉD: gyümölesleves, sült köményes sertéscsülök, salátafélék, habfeljutt. VACSORA: túltútpaprika vagy joghurt, vajaskenyér, sajt, gyümölessaláta.

majd ismét piskótát és a második keveréket, végül megint piskótát és a harmadik keveréket kenjük. Tetejét cukrozott gyümöccsel díszítjük és egy-két órára tetjük jégre.

Befőzés

Tölténivaló paprika télire. Legjobb akkor eltenni, amikor paradicsomot teszünk el. A szép, egészséges zöldpaprikát kimagozzuk és ha nem kedveljük az erőset, leforrázzuk. A leforrázott paprikákat szitára tesszük, azután jól egymásba dugdosva bőszerű üvegekbe rakjuk. Lehetőleg minden üvegbe annyit tegyünk, amennyi egyszeri használatra kell. Az egymásba dugdosott és üvegbe rakott paprikákkal leöntjük jó sűrűre főzött paradicsomlével, hogy egészen ellepje a paradicsomlé a paprikákat. Késhegynyi salicilt teszünk a tetejére és jól leköve kigőzöljük a forrástól számított 15—20 percre.

Csöves kukorica elvése. Erre a célra csak nagyon gyenge, szép és egészséges szemű kukoricát használhatunk. A kukoricacsöveket megtisztítjuk héjuktól és szakálluktól, azután megfőzzük, mint használatkor szoktuk. A megfőtt kukoricákat szitára rakjuk és jól leöntözük hideg vízzel és ha maradt még rajta valami szál, azt gondosan leszedjük róla. Légmentesen zárható üvegekbe rakjuk és felforralt, kihűtött sósvízzel öntjük tele az üvegeket. Légmentesen lezárjuk az üvegeket és egy és fél óráig gőzöljük. Másnap kiszedjük és friss vízben, újra becsomagolva, ¾ óráig még egyszer kigőzöljük.

Sós uborka télire (rég, kipróbált, nagyon jó recept). A szép, egyenes uborkákat megmossuk és letörölve üvegekbe tesszük. Sem levágni a végét, sem bevagdosni nem szabad. Kaprot és a rendes füveket az aljára rakjuk, egy-két sor közé. Torma-csikolat dugdosunk közébe, de nem túlsokat. Külön fazékban felteszünk vizet, amennyire szükségünk van. Minden liter vízhez egy evőkanál sőt számítsunk, ezt a sós vizet felforraltjuk s forrón az üvegben lévő uborkára töltjük. Háromliteres üvegbe 1 evőkanál jó ecetet öntünk, 5—6 literre 2 evőkanállal. Mingyárt lekötjük marhahólyaggal és a kamrába állítjuk.

Uborkasaláta télire. Lehetőleg patentázás üvegekbe rakjuk le. Az uborkát tisztítás után gyaluljuk rendes salátavékonyaságra, jól sózzuk meg és fél napig hagyjuk állni. Az üveg aljára kétujjnyi sőt tegyünk és kétujjnyit a jól kinyomkodott uborkából. A tetejére 2—3 ujjnyi só kerüljön. Egy napig könnyedén letakarva hűvös helyre tegyük és csak másnap kössük le, de előzőleg még tegyünk rá sőt egész az üveg tetejéig. Használat előtt nagyon jól átlassuk ki.
Gombaszáritás. Felfűzzük vékony spárgára a megtisztított és vékonyan felszeletelt gombát és napon jól kiszárítjuk. Mártáshoz és levesnek is alkalmas az így szárított gomba.

Kaporeltetés télire. A kaprot tiszta papíron 1—2 napig gyenge napon megszáritjuk, üvegekbe rakjuk jó szorosan és minden sor kaprot jól megszórnak sóval. Lekötözve hűvös helyen tartjuk. Használat előtt jól kimossuk a sőt belőle.

Zöldségzárítás télire. Szépen megtisztítva a zöldséget felszeleteljük karikára, edénybe tesszük, forró vizet öntünk rá, pár percig hagyjuk benne állni, azután kiszedjük és szitára rakjuk. Szellős helyre tesszük, de nem napra, mert attól elveszti a szép színt. Ha jól átszáradt, túll- vagy vékony vászonzacskóba tesszük és szellős kamrában felakasztva tartjuk.

Angol fűszeres paradicsom. Fél kiló hámozott és felaprított gombát, 1 kiló tisztított, felszeletelt vegyes zöldséget, 2 kiló paradicsomot, 1 kiló almát, fél kiló hámozatlan vöröshagymát, 2 liter borecetet sóval, 6 szem székfűszeggel, 1 marék köménymaggal, 2 babérlevéllel, 1 nagy evőkanál feketeborssal, 2 dkg gyömbérré, 5 dkg mustármaggal és fél kiló kockacukorral cserépfazékban jól elkeverünk és 24 óráig a tühely szélén melegen letakarva tartjuk. Másnap 3 óráig lassan főzzük, míg sűrű pép lesz belőle. Szitán áttörjük, kis üvegekbe töltjük és légmentesen lezárva, a forrás időpontjától számítva 20 percre gőzöljük.

Dióval töltött szilva. Hámozott és vigyázva kimagozott szilvát 3 óra hosszágú gyengén meszes vízben áztatunk, aztán bő vízben kimossuk és szitára rakjuk. Minden szem szilvába egy gerezd tisztított diót illesztünk és a szilvákat forró, sűrű szirupba téve, egyszer felfőzzük és félretesszük. Másnap a szilvákat a szirupból kiszedjük és üvegekbe rakjuk. A szirupot sűrítjük, majd kihülés után rummal ízesítve a szilvára öntjük. Az üvegeket légmentesen lezárva, 20 percre gőzöljük.

Finom szilvalekvár. Az érett, megmosott és kimagozott szilvát feltesszük főni. Ha már egész híg anyaggá lett, áttörjük szitán, újra visszatevünk és fél óráig főzzük. Ekkor 1 kiló szilvához 15—20 dkg cukrot, ízlés szerint törött fahéjat teszünk és folyton kavarva addig főzzük, míg a kanál megáll benne. Lehetőleg cserépedényekbe tegyük és csak 5—6 nap után kössük le.

Szilva cukorban. Nem töltérett szilvát szilva kötötűvel megszurkálunk, üvegbe rakjuk, minden üvegre öntünk 1 evőkanál jó rumot és azután sűrű szirupot. Lekötjük és a forrástól számított 20 percre gőzöljük.

Vegyes lekvár linzi tésztahoz télire. Két kiló fekete cseresznye, 1 kiló meggy, 1 kiló ribizli, félkiló eper, félkiló málna. Megmosni, kimagozni, szitára tenni, hogy a víz jól leperegjen róla. Amennyi a gyümölcs súlya, annyi cukrot adni hozzá és cseréplábasban feltéve, lassan forrásig főzni. Ezt három napon keresztül megismételni. Harmadnap főzés előtt 1 kávéskanál salicilt belekeverni és forrón üvegekbe tölteni. Két-három napig nem szabad lekötni, hogy jól megbőrösödjék.

ros madulát keverünk (a mandula mennyisége ízlés szerint, 10—15 dkg lehet). A harmadikban áttört málna vagy ribizli sűrűt keverjük. Egy tál alját kirakjuk piskótával, rákenjük az egyik keveréket,

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

SZERKEZTŐI

Egy nagyon boldogtalan asszony. Drága asszonyom, reszket a könny a szemünkben és őszinte szájalommal gondolunk Önre. Negyvenhét évi házasság után halott valamit beszélni a férjéről s ez olyan válságot idézett elő a lelkében, ami teljesen felborította nyugalmát s úgy érzi, soha nem tud szeretettel nézni a szemébe. Megértem az Ön felháborodását, mert ha végig gondol az életükön, azt hiszi, hogy soha nem volt őszinte Önhöz a negyvenhét év alatt, megcsalta, kijátszotta és máshol, mással élte igazi életét. Asszonyom, engedje meg, hogy az Ön magasabbrendű erkölcsi fölényéhez appelláljunk ezzel a pletykának vélt hírről szemben, még akkor is, ha valami igazság volna a hallottakban. Magunk előtt látjuk az Önök családi életét, a felnőtt hat gyerekeiket, akiket szárnnyukra bocsáthattak, jól elhelyezkedtek, egyikre sincs már gondjuk. Öregségükre ketten maradtak s ha a Mindenható megengedi, három év múlva aranylakodalmukat ünnepelehetik. Míg ide értek, hosszú, küzdelmes, gondokkal és bajokkal teli utat tettek meg. Ön volt a nehezebb, mert egy ilyen szépszámú család jóléte mindig a feleség önfeláldozó, önmegtartózkodó jóságával biztosítható. Ez alatt az idő alatt fel nem sorolható fájdalmakat szenvedett el panasztalanul, de megbízott a férjében s ez erőt adott a legnehezebbek elviselésére is. Nem a maga életét élte, hanem érettként élt, a gyermekeiért, a férjéért. Most egy kicsit megkönnyebbülten nézhetett szét a maguk útját járó gyermekei között és a megpihenést úgy fogadta, mint negyvenhétévi munkája jutalmát. És ezt a nagyon megérdemelt pihenést kavarta fel már nem is időszzerű tények felelevenítésével, a véletlen találkozás a felelőtlen mende-monda terjesztőjével. Asszonyom, a mi szemünk előtt a negyvenhétévi házasság lebeg. Nem keressük, hogy a férj részéről történtek-e kilengések. Az aranylakodalm közelségében másként bírálunk és másként ítélünk. Ennek a fényes ragyogással vonja be az Önök családi életét, s ezt a ragyogást már nem homályosíthatja el semmiféle hír. Ha nem találkozott volna azzal, aki az idejelműt és tárgyaltanná vált pletykának minősíthető beszéddel „kedveskedett”, az eddigi békés úton haladtak volna megáldott életük ünnepi dátuma felé. Asszonyom, hat gyermek köti össze az Önök szívét és negyvenhét év közös öröme, közös gondja. Mind a ketten pihenésre vágyanak, csendes életre, amit az ég tartogat számukra, egymásra kell támaszkodniuk. Ha igaz, hogy férje megbottlott, a bűnösre ne dobjon követ, engedje a szívét megtelni a megbocsátás szelid érzésével és harag, nehezeltés nélkül temesse el benne ezt is azok mellé a gondok és szomorúságok mellé, amelyek fájdalmat okoztak. Megértő szelid mosollyal uralkodjék szorongó érzésén és védje meg mindenki ellen azt a pár évet, békéjét, nyugalmát, amit még ketten egymás mellett élhetnek. Az élet útja nincs pázisztovva, aszfaltosva sincs s akik negyvenhét éven át egymás mellett járták a kemény, rögös utat, nem szabad, hogy a lábuk elé kerülő göröngyön eleszenek és megissák magukat.

Porcellán
és
üveg

a háztartás
és
konyha
részére

Floras és Pajzsek kft. **a legregibb szudetanémet porcellángyár**
Schlaggenwald, Ierakata:
Budapest, VI, Vilmos császár-út 23

K. R., VESZPRÉM. Kinek és hova továbbítsuk levelét, ha sem név, sem lakcím nincs feltüntetve? Valószínű, hogy jelígis hirdetésre szól, de a jelíget sem jelezte s így nem tehetünk eleget kívánságának.

Doctor juris. Sok, érdekes kiváló ember nem tud verset írni egyszerűen azért, mert nincs tehetsége a versírásához. A versnek a formája gyenge. Ne erőltesse. A költő dicsőségéről le kell mondjon.

Lehet így élni? Elítélni Önt? Dehogy is ítéljük el. Féljük, nagyon féljük. Szeretettel és aggodalommal gondolunk magára. Mindig van valami igaz is abban, amit az emberek sutognak. Nem egészen alaptalanul terjednek az ilyenfajta hírek. Azt beszélük, hogy megházasodik, gazdag lányt vesz feleségül, de Önnek udvarol „titokban”. Miért csak titokban? Független, a maga ura. Azt vehet el, akit akar. El tudja tartani a családját jövedelméből. Ön is korrekt, dolgozó nő, intelligens. És mégis olyat tudott meg róla, ami érthetően ejti kétségbe. Azt írja, ha ez igaz, nem tudja túlélni, mert úgy hitt neki, mint annak, akit a jövődeből tekintett. Egyívőtartozásuk több volt még a jegyes-élet állapotánál is. Egyszerre vetétek ki szabadságukat, együtt utaztak, egymásnak éltek mostanig. Minden szabadidejüket együtt töltötték. Soha nem kérdezte, mikor lesz az esküvőjük. Úgy vélte, a férfitartozik, hogy az időt megállapítsa.

Ön készen volt, de nem türelmetlenkedett. Jól érezte magát így is. Nem voltak kétkedő gondolatai. Kiegyensúlyozott lelkű ember létre nem volt feltékeny. Úgy gondolta, hogy nincsenek titkaik egymás előtt, s mint akiket nemcsak a szerelem édes forrósága vonz, hanem a lelkük, gondolkodásuk, intelligenciájuk harmóniája is, megtalálták egymásban az élet feltételét. Hiheti-e, hogy nincs állandósága, időálló ereje két ember egymáshozátásának, két ember vonzalmának? Hogy nézzen szembe vele, hogyan kérdezze meg: igaz-e a hír szárnyán száguldo beszéd? Nehéz az olyan embernek, mint Ön, kétkedő kérdéssel megzavarni a látszólagosan még mindig törellessé szerelmüket, barátságukat, mert attól fél, soha nem lehet többé ilyen ép, ha szavakká tördelődik, ha elhangzik a kétkedés. Nem vigasztalást kér — bár jölessen, írja —, de nem akar gyöngy lenni s tisztázni akarja viszonyukat. Elhatározása szintén egész emberre vall, s hisszük, hogy a tények valóságával szembenézve is, egész emberként viseli el azt is, ha „minden megváltozik” az életében. Rezignáltan állapítja meg: „minden megváltozik”, még az is, amiről azt hisszük, hogy örökké tart. Ez igaz, de ez a változás az élet éprőbója is, amin talán mindannyian átesünk, mielőtt eljutunk, ahova jutni szeretnénk. Talán Ön is rájön majd később, hogy tévedés volt és más valaki lesz az igazi. Addig át kell

Leányának tökéletes kiképzését biztosítja a dr. Förszner-féle „BULYOVSZKY UTCAI LEÁNY-NEVELŐ INTEZET” gyakorlati nőképzője. Bentlakók, bejárók. 1. Titkárnőképző (1 év. Diploma). 2. Ruhá- és anyagtervezés (1 év). 3. Idegennyelvű továbbképzés. 4. Zene, sportok. 5. Háztartás, varrás, iparművészet. 6. Előkészítés az összes iskolai típusokban. Harmincharmadik tanév. Prospektus. Budapest, VI., Bulyovszky-utca 10. Telefon: 115-693.

esnie ezen a nagyon fájdalmas lelki krízisen és ki kell göggyoljon a családás kinzó gyötrelmeiből. Tulajdonképpen nagyon kevés az, amit tud, de legyen elkészülve a legrosszabbra, hogy igaz és mindig megengedje közel szívéhez a megtévesztő reménykedést, amíg nem beszélt az illetővel. Kötelessége iszta bort önteni a pohárba. A bor ize lehet, hogy keserű lesz, de az is lehet, hogy tokaji aszú lesz.

Szürte. Reklamált költeményeit hiába kerestük, kutáztuk, a legnagyobb sajnálatunkra, nem találtuk. Szíveskedjék újólga beküldeni, hogy soronkívül közölhessük róluk véleményünket.

Ég a napmelegtől aera, keze, teste, MARGIT-CRÉMET rája reggel, délben, este.

TIZENHÁROM ÉVE HORDOM A KERESZTEM. Ön becsületes jószándékkal igyekezett jó feleség és jó anya lenni s hogy az első nem sikerült, nem az Ön hibája, vagy legalábbis nem Önön múlott, hogy tizenhárom év után válságba került. Évek során mind több és több panasz nehezedett a lelkére s ennek a súlytát ma már elviselhetetlennek érzi. Nem hallgatót szülei tanácsára, akik ellenézték házasságát. Ez a memető állandóan emlékezteti tévedésére és még fájóbb csalódására. Alig hogy elhagyta az intézet falait, a szó valódi értelmében beleszédült a házasságba. Az ideál, akiktől nem hallgató meg szülei ellenéztését, rövidesen durva, iszákos, rabiátus minőségében mutatkozott be és ilyen maradt mindigig. Gyerekei kötik csak az élethez, de még ez a káposis is folyton lazul s attól tart, hogy elszakad és nem bírja tovább mellette az életet elviselni. Lemondott mindéről, ami értékes lehet egy ember számára s automatikusan végzi teendőit is. Ebben a letargikus állapotban a véletlen összehozta egy férfit, aki anélkül, hogy kérdezte volna, belélatott a lelkébe és tudja szomorúsága okát. Nagyon megajánlta és a sajnálatból rövidesen melegb szimpátia fejlődött s ennél is több szerelem. De négy gyerek ölelő karját nem tudná soha lefejtetni magáról. Szörnyen hosszú volt az elmúlt tizenhárom év; úgy érzi, az élet jóvá akarja tenni vele szemben, amit elmulasztott. Hiszen még ma is fiatal és joga van a boldogságra. Nincsenek ellenérveink, mert a kötelességek mellett a szívnek is vannak vágyai, kívánságai és jogai. Férje a legkevésbé sem törődött önnel. Iszákossága, durvasága naponként ismétlődött s a szomszédok, ismerősök, rokonok a tanúi, hogy önfeláldozás volt mellette maradása. Ha közös elhatározással nem tudnának megegyezni a válásban, a bíróság az Ön igazolt előadás alapján felbontja a házasságukat. A másik kérdés az, hogy mi legyen a gyerekekkel? Levelelől az tűnik ki, hogy Ön nem hajlandó lemondani róluk s ebben az esetben akadályba ütközik a megoldás. Az bizonyos, hogy négy gyerek neveltetése, ellátása, semmi mást nem tekintve, csak az anyagiakat, rendkívüli gondot jelent s az Ön részéről elfogadhatatlan áldozat. Szerintünk a megoldás kulcsa a férfi kezében van s ha Önről a gyermekeit is gyermekeiből fogadják, kiszabadíthatja Önt ebből a „pokolból”. Mentsege, hogy olyan fiatalon és meggondolatlanul ugrott fejést a házasságba. Büntetésnek is elég volt a tizenhárom év óta tartó szenvedés. Ha számot vetett magával és azzal is, hogy mindennek dacára sem lehet a jövőt előre látni és meglepetések mindig érhetik az embert: elindulhat az új úton. Reméljük, hogy megtalálja a boldogságot s több sze-

rencsével, mint előbbi házasságában. Az az érzésünk, hogy rövidesen derűs, életvidám levelet kapunk Öntől. A jövő Isten kezében van. Bízunk benne és higgyük, úgy lesz a legjobb, ahogy rendelkezik sorsunkról. Szeretettel és érdeklődéssel várjuk levelét.

Nagymosás kifőzés nélkül HYPO FEHÉRÍTŐVEL

A MUL KÉZIMUNKABOLTJA (VL. Teréz-körút 6) rendkívül olcsó, finom és szép kézimunkával díszített akció-terítőket, ágyszatgarnitúrákat és konyhagarnitúrákat fog forgalomba, melyekre felhívjuk lapunk olvasói szíves figyelmét. Ezek az akciódarabok finom anyagból, izéles művészi himzéssel készülnek, egyetlen otthonban sem nélkülözhetők. Az akció-ár olyan kedvezményes, hogy a beszerzés nem okoz nagy megterhelést. Ha azonban az egy összegben való fizetés mégis nehézséget jelentene, megvásárolható havi részletfizetés mellett is, készpénzfizetés árért. Részletfizetés mellett az akciódarabok utólagosan, a teljes ár kifizetése után vehetők át, vagy postán küldi a MUL Kézimunkaboltja. Pénzt takarít meg és örömitől szerez mindenki magának, aki az akciódarabokat megvásárolja!

GY. ELLEN. «Az én anyám» és «Nyügös vagyok» verseit hozni fogjuk. Szeptember közepén küldje be a regényét. Elobavassuk és értesítjük bírdatunk eredményéről.

Menyasszony. A gyöngédség és figyelmeség mindig jólesik, mert együtt jár a szeretettel és a szerelmem. Nem azon van a hangsúly, hogy névnapja alkalmából milyen ajándékkal fejezi ki jókívánságát, hanem azon, hogy számotartja, készül reá, nem felejtkezik meg róla. Ez a nap, az Ön számára is ünnepet jelent. Semmiestre se vegyen nagytértük ajándékot, hanem valami olyat, ami inkább hasznos, vagy esetleg szórakoztatja. Ön jobban kell tudja, hogy mivel szerezhet örömit, mint mi, akik mikor ajándékra gondolunk, csak általánosságban említhetünk meg néhányat, amivel segítségére lehetünk. Ha dohánnyik, vehet egy csinos dohányzökészletet, esetleg csak hamutartót, ha sportol: sporthoz szükséges felszerelést, vagy egy jó könyvet, stb. Ismétlem, az ajándék értéke abban rejlik, hogy Öntől, a menyasszonyától kapja, tehát annak az érzésnek a kifejezője, amely Önöket, mint menyasszonyt és völégényt összekapcsolja.

MEDDIG VÁRJAK? Valóban nem érdemes tovább várnia. Nyolc éve tartó ismeretségik és udvarlása alatt éppen elég idő, alkalom és mód volt, hogy nyilatkozzon. Hogy mit akar? Semmit. Erről igazán megbizonyosodhatott. Úgy látjuk, az illetőnek kedvére van ez az állapot. Önt pedig már jogosan idegesíti és irritálja. Vessen véget, de mielőbb, legjobb azonnal, mert ha ezt az alkalmat is elszalasztja,

DR. FOLDESNE «JUNO» KOZMETIKAI LABORATÓRIUMNAK KESZITMENEYI VEZETNEK! «JUNO» kozmetikai intézet, Budapest, IV., Károly király-út 24. szám. Telefon: 389-159. Szépségápolás. Végleges szőrtelenítés és szemölcsirtás felelősséggel. Tanítványok kiképzése. Díjtalan tanácsadás levél útján is.

kérdés, megismétlődik-e. Számoljon le ezzel az érzéssel, mely a hosszú, hiábavaló várakozás alatt meg is kopott. Ön nem kiskorú, hogy ne dönthetne. Meggyőződött, hogy elérkezett az idő, amikor előre is kell nézzen s ha nem akarja egészen elvesztegetni fiatal éveit és az alkalom kínálkozik, becsületemben és megbízhatóságban, mint annak a részéről, akire élete tavaszát pazarolta. A nő legszentebb hivatása, hogy asszony és anya legyen, nem pedig pártás és barát. Aki a nőben csak pártást és barátot keres, az megfosztja az élet igazi tartalmától és üres, lélektelen, tartalom nélküli életre kényeszeríti. Vitágosan, neheztes és felszeleges sértés nélkül tudtára adhatja elhatározását, hogy döntött élete felől. Ebből megérti, hogy további látogatása nem kívánatos és reméljük, békeségben lezárhatják a mulat. Éppen ideje, hogy barátságuk befejezésül a pontot feltegye.

Édes anya. «Nem tudok már sírni sem — hullanak lelkéből tompán a szavak, mint mikor koporsót szögeznek a néma csöndben, — elfogytak a könnyeim, csak a szívem fáj. Sőtét az élet, meghalt a sok szép remény, meghalt a múlt, a jelen és jövőnd. A szívünk egy seb. Sem éjjelünk, sem nappalunk, mióta megtörtént, mióta egyetlen leányunk beleegezésünk nélkül férjhezment. Búcsú nélkül hagyott itt, csak azért, mert féltettük és ellenéztük házasságát. Völégényét alig ismertük, még időnk sem volt, hogy utána érdeklődjünk és már a befejezés elé állítottak. Azzal érvelt, hogy ő nagykorú és ahhoz megye feleségül, akihez akar, aki neki tetszik. Csak arra kértük, hogy ne siessenek, várjanak pár hónapot, hogy megbarátkozzunk ezzel a gondolattal, hogy elhagy bennünket. De nem vártak. Neheztelessel és haraggal a szívünkben szakadtunk el. És elmentek külföldre, mert a völégény, illetve most már férjét, oda köti az állása. Még csak egy sort sem írtak, pedig már két hónapja, hogy elmentek. Mi írjunk nekik, a szülők? Akik majdnem a tenyerünkön hordtuk, míg itthon volt. Olyan jó gyermek volt s úgy szeretett bennünket. Nem tudom, mi történt vele, hogy egyszerre így megváltozott s ilyen könnyen el tudott hagyni. Igaza van, a szerelem nagy hatalom, ezt meg is értjük, hiszen mi is szerelemből házasodtunk, de a szüléink beleegezésével és ma is akkor vagyunk a legboldogabbak, ha — hála a Mindenhatónak — öregeinkkel együtt lehetünk.» Egy édesanyai szívből peregnék a könnyek. Nyugalmaságát sirta el nekünk, hiszen elsírt már az éjnek, a felegeteknek, a csillagoknak. Panaszát visszahangozza az üres maradt otthon, melyből kirepült a szerelmemzívű pacsirtájuk. Eddig visszafojtotta könnyeit, lezárta ajkát, hogy bánatát ki ne kiáltssa, de hetek múltak, mióta egyedül maradtak, ketten, két öreg ember, mert a harmadik, az életük tavasza, kiröppent, búcsút nem intett, hátra sem nézett, csak ment, mint akit megbabonáz a saját szíve. Nagyságos Asszonyom, ne szomorkodjék, ne búsuljon, igaz, hogy fáj a szíve azért a könynyelmű kislányért, aki mindenről megfeledkezett nagy szerelmeiben, de bizonyosan jelentkezi fog, talán nem is sokára. A szerelmes ember önzése, mint tapasztaljuk, határtalan, különben ennek nem lett volna szabad megtörténni. Édesanyai szíve olyan, mint egy vérző ereklje és a mosolygó szerelem sem tudja megbékíteni, pedig a megbocsátás ott reszket a lelkében és boldog volna, ha karjai közé ölelhetné hullten gyermekét. Ez a pillanat is elérkezik, mert a szerelem igézte megtörik, felszabadul a varázslat alól és haza

Miért él egyedül?

Van egy egyszerű szer, mely már sok nőnek jólápoltságot, illatot és frissességet kölcsönözött, mely őket vonzóvá tette. Miért nem használ ön is „Sagrotan” szert? Ez a jó illatos fertőtlenítőszer megbízhatóan kiirtja a baktériumokat, melyek a test oly kellemetlen kiparólgását okozzák és mások idegenkedését váltják ki.

Használjon ön is

SAGROTAN

fertőtlenítőszer

Üvegenként már P 1.40-től minden gyógyszerárban, drogeriában és gyógyáranyagkereskedésben kapható

hazaszalad, hogy átölelje, összefolyjanak örömkönnyeik és könnyörögjön megbocsátásért. Vetište maga elé a saját tavaszuk, szerelmük sugárzó emlékét, hogy a saját szívében mint egy betévedt phönix-madár, felbredjen a leggyönyörűbb múlt és ebben a távlatban fényesen, csillogón jelenjen meg gyermeke első nagy szerelme, amelyért mindent íthagyott és még nem tudja, hogy a legtöbbit, a legdrágábbat hagyta itt. Ne haragudjanak reá. Nincs okunk kételkedni, hogy a szerelme valódi kincs, aminek büvköréből még nem tud szabadulni, de a legcsodálatosabb álomból is van ébredés és visszatérés a csendes hétköznapiokba, ahol megtaláljuk azokat és azoknak a kezét, akik kitart karokkal várnak, várnak, hogy megbocsásanak. Életükben ez lesz a legboldogabb pillanat.

Kedves olvasóink szíves figyelmét felhívjuk ezen lapunkhoz mellékelt szúrtsablont mellékletünkre, melynek sorszámával megjelölt mintáit alábbiakban ismertetjük: az 1. számmal jelzett mintával díszíthetünk különböző terítőket, pl. előszobába, vagy uzsonnához. A minta a terítőt szélétől 20 cm-re magasabban egymás mellé nyomtatandó elő és a virágok tetszszerinti színnel, szálöltéssel készíthetők. A levelek és a szárok zöld színnel készíthetők. Mentől több szint használunk, annál élénkebb, frissebb hatású a minta. Minden maradék hímzőanyag felhasználható e minta hímzésénél. 2. E mintával díszíthetünk kisléányruhát, váson dívnapárnát, terítőt, stb. A minta előnyomtható egymásmellé olyképpen, hogy a minta között 8–10 cm. távolságot hagyunk. Terítőt kétsorosan díszítünk vele, ebben az esetben a távolság kb. a két minta között 30 cm. A második sor előnyomtatásánál az első sorban levő kettő közötti üres rész fölötti területre nyomtatandó elő. A színezés szintén változatos és lehetőleg minden virág más-

más színnel készíthető, szálöltéssel és huroköltéssel. A levélkék zöld színnel, szintén huroköltéssel készíthetők. A margarétaszterű virágok színezéséhez használhatunk halványárgát, borvörösét és lilaszínt, a többi virágokhoz sötétkéket, halvány rózsaszínt és narancssárgát. Lehet változtatni a színezést. 3. Zsúrterítő díszítésére. A mintát bordúrszerűen nyomtatjuk elő, körül a terítő szélén, a szélétől 25–30 cm-rel beljebb. Színezéséhez három szint használunk: a virágokhoz középkéket, a levelekhez zöldet és a modern vonalakhoz négerbarnát. 4. Ezzel a kis sarokba való mintával díszíthetünk zseb-kendőtartót, kézimunkadobozt. A mintát két szemben levő sarokba nyomtatjuk elő és tömött hímzéssel készíthetjük. A hímzéshez berlinert használunk, melyet selemyszállal szöhetünk át. A virágot három árnyalatú sárga, kék, rózsaszín vagy piros színnel készíthetjük. A leveleket és a szárokat két árnyalatú zöld színnel. A virág porzóját aranyárgával készíthetjük. 5. IS monogram, melyet rátétel is készíthetünk. Díszíthetünk vele sálát, sportfelszerelést és minden olyan nagyobb méretű darabot, amirehöz ennek a monogramnak a mérete megfelel. Varrható tömött hímzéssel, vagy szálöltéssel. 6. Sarokrész tálcakendő, terítő díszítésére. A terítő színével azonos színű, vagy egy árnyalattal sötétebb színű anyaggal hímzendő. Ugyanazzal az anyaggal készíthetők a cakkok is huroköltéssel. Az IG monogrammal ágyműt és a DM monogrammal férfi fehérneműt és a GL monogrammal fiatal lányok sportapokáját, sálját, blúzát, stb. lehet jelezni. A szúrtsablont mintái alábbiak szerint nyomtatandók elő: sima asztalra ráterítjük a vasaláshoz használt vasagabbot terítőt, erre helyezzük az előnyomtatandó mintát úgy, hogy sima felülete érintkezzen az anyaggal és az érdekes rész egyenlőre felül. Ekkor az egyik oldalra nehezéket teszünk, pl. hideg vasalót, hogy a minta dörzsölőskor ne mozduljon. A szúrtsablont előnyomáshoz használandó úgynevezett „kékporba” belemártunk egy posztó- vagy filcdarabot és ezzel négy-ötször átöröszöljük az előnyomtatandó mintát. A kézpör a lyukakon keresztül átszűrődik az anyagra. A mintát fölemelve megnézzük, hogy tőkéletesen látható-e az előnyomtatott minta s ha kifogástalan, a szúrtsablont eltávolítjuk és az előnyomtatott részt spirítusszal (denaturált szesz) befújuk, hogy a kézpör az anyaghoz tapadjon. Pár perc alatt az anyag megszárad és már kézimunkázható is. A szeszrel való befújáshoz parfümszóró is alkalmas.

Dr. A. S. Okos, komoly és alapos tanulmány. Túl sok adat és hűvös objektív stílus, ami nem felel meg a mi lapunkban. Ellenben annál alkalmasabb olyan lapba, amely terjedelmre való tekintet nélkül közli.

T. I. Köszönjük az „Asszony a konyhában” című cikkémet. Már azért is különösen jólesett, mert Ön még nem asszony s mégis örvend, hogy a házias asszonyok munkájukkal inspiráltak e cikk tróját, hogy elismerését és háláját szavakba foglalja s az egész világ előtt megvalja. Szeretné — írja —, ha egyszer a házi léányokról is írna, akik nem pénzeskeresők, de azért dolgozóik, mert az otthonukban a nehezebb munkát vállalják, hogy megkíméljék az édesanyját. Úgy látja, egészen elfelejtettek azokról a léányokról, akik nem strandladyk, nem part-amazonok és nem báltündérek. A házasulandó férfiak sem az otthonban keresik a feleséget. Kérdezi: «mi lesz ezzel a dolgos, házias, komoly és amel-

lett intelligens lányokkal, akik ép úgy megállják a helyüket társaságban is, mint azok, akik minden szabadidejüket itt élik. Zeneértésünk, irodalmi ismeretünk talán mélyebb és komolyabb, mert nekünk ez a szórakozásunk. Nem vagyunk mi «nehéz», kedvelünk modernok. Szeretünk nevetni és nevetetni. A vídamság valóban a szívünkben árad, őszinte és nem gépszzerűen erőltetett. Az udvariasságot nemcsak megkívánjuk, hanem magunk is gyakoroljuk. Amiket itt én elmondtam, azok csak elröppenő szavak, azonban ha Szerkesztő úr mondja: megtalálva az utat a szívéhez és a becukott ajtókon is besurrant, mint a lélek üzenete...» Lelkesedéssel, megértéssel vállalom a feladatot és remélem, hogy öntudatos táborot toborozok ennek az elhanyagolt ügynek a szolgálatára. E gondolat lényege az, hogy a lelkeket irányítsa, formálja, amit akkor ér el, ha jót akar és akaratat.

Egy keleti nyelvzakos tanárjelölt, karp. vasúti. A cikkéért elsősorban az író felelős. Névtelenül, legnagyobb sajnálatunkra, nem közölhetjük, bár meg vagyunk nyitva, hogy Önnek száz százaléig igaz van.

Lapunk folyó évi első félévi bekötési táblája már megrendelhető kiadóhivatalunkban. Ára 2 pengő. Az összeg előre bekiütendő. Postafordulával portómentesen küldjük.

Dal. A dal szövege és zenéje figyelemreméltó. Egyszerű, tartalmas. Megjelentetni csak akkor tudnók, ha kottairól precízen leíratná és a kislés elkészítené.

MAGYARORSZÁGRÓL FINNSORZÁGBA címen gyakorlati finn nyelvkönyv jelent meg 248 oldal terjedelemben. A könyv egészen új módszere, érdekessége és egyszerűsége lehetővé teszi, hogy belőle bárki könnyen elsajátíthassa a rokon finn nyelvét. Ára füzve 4.— P, kötve 5.— P vagy 5.80 P. Megrendelhető postautalvánnyal a szerzőnél, Zongor Endrénélnél (VÉSE, Somogy m.)

Megcsodálják szőke haját

és barátai elragadtatással szemlélik. Hajának aranyfényű szőkeségét a szappan és lugmentes Neo-Shampoo rendszeres használatának köszönheti. Különleges minőségű szőkéknek a „SZÓKITÖVEL”!

„Feketefej védjegyű”

NEO-SHAMPOON

„Szőkéknek”

Csomag 38 f. * Folyékony 90 f.-től Mindenütt kapható!

Tanácsot kérnek

Kedves asszonytársaink közül ki tudna egy középkorú úrihölgyet ajánlani, aki szereti a vidéket és a csendet s megosztaná velem a magányomat. Pesthez 25 kilométernyire lakom. Cím: Debreczeni Mártonné, Alsógöd, XVII. utca.

Egy kedves barátom, aki öt árvával maradt, szeretné egyik leányát, aki 22 éves és négy középiskolát végzett, valahol vidéken postamesterhez elhelyezni. Leánya szolid, szorgalmas, mindenben segítségére lenne. Leveleket övz. Csorba Miklósné, Jászberény címre kérek küldeni.

Kedves olvasótársaim közül ki tudja, hogyan kell házilag előállítani a kölnit? Igen hálás volnék, ha valaki szíves volna a készítési receptjét megadni. Leveleket „Kölni” jellegre kiadóba kérek.

SZŐRTELENÍTŐ «Déva»-krém. Hatásos végeles! Szőrtelenítést vállalok. «Déva» XIV., Hungária-körút 116 (Thököly-útnál).

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közzendő hirdetés szavanként 15 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 pengő 50 fill. Jelég hirdetésre érkező levelek továbbítására hirdetési díjja egyidőre kizárva 1 pengő utalando át. Állást kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Rövid feketé gyakorlózongora kettősűz, külföldi négyász, valódi Bösendorfer ötszáz pengő. Garantáltak, jó karban. Zongorák, pianinók feltűnő olcsón, tisztviselőknék előlegnélküli legeskezelebb részletre. Rákóczi-út ötven, Zongoraterem. Erzsébet-körút 304.

Női szabóság, plüssz-üzem, mestervizsga, Kalocsay, Corvin-ter 1. Telefon: 167—478.

Zongorát vagy pianinót azonnali képzésmegkezdésért sűrűn vennék. Telefon: 139-503. Zongoraterem.

Budapestre érkezőknek „Úri otthon” nyujtik 2 pengőt. Hajduné. ny. MÁV főintéző neje. Erzsébet-körút 2. III. 19., Emke-ház. Lift. Telefonszám: 132—900.

Zongorák, pianinók előlegnélküli húszpengős részletre 350 pengőtől, legolcsóbban Fenyőné zongoratermében, Erzsébet-körút huszonhat. Bérzongorák csoda olcsón!

Csillárüdülő egész évben nyitva. Gyönyörű hegyvidék, kényelmes kastélyszobák, zárt folyosók, prima koszt, olcsó panzió. Prospektus. Csillár-üdülő. Mátraszőlős.

Z ALOGJEGYÉRT, ékszerért, fogaranyért, szőnyegért sok pénzt fizetek. Baross ékszerház, VIII., Baross-utca 83. szám. Telefonáljon 134—770.

Budapestre érkező úri személyeknek szép, kényelmes lakásban 2 pengőért meg szállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40. I. 10.

Női ruha iparendéjely megszerzéséhez előkészítem, szabást, varrást igazlag kiképezem. Kerekes Ferencné, Vámház-körút 5.

Kifogástalan, háztartásban gyakorlott, elsőrendű főző idősebb hajadon, szakácsnőnek, gazdasszony-nak ajánlkozok. Részletebben levélben: Hajduk J., Pillésszentkereszt.

Lakótársnőt keresek, állásban lévő úriasszonyt. Kétszobás, központifűtéses, melegvízzel ellátott lakásomban. Leveleket „Pótánácsnő” jellegre kiadóba kérek.

Női szabóság, a szakmájában vagy háziasasszony támaszul, alkalmazást keres. Cím: B. Lászlóné, Gyula, Vár-u. 5.

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp Jenő. Kéziratokat, kizárólag, fényképeket nem adunk vissza és nem örüznk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és lekötése tilos. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungária Hirlapnyomda R. T. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 1298.39. Felelős vitéz BANO LEHEL.

Tulipánhagymák, legszebb színekben, vegyesen 06 fillér, fajtaként 08 fillérrért. Réman Bélánénál, Beled, Sopron m.

Jobb családból komoly leány, jól főző, többéves bizonyítványokkal elhelyezkedne, lehetőleg vidékre. Berta Magda, Szurdokpüspöki.

Intelligens nő keresek háztartásom vezetésére, egy kisgyermek van. Főzést vállalni kell, durvább munkát elvégzettem. Fizetési igény megjelölésével kérek ajánlatot „Zalai” jellegre.

Felára úrileány elhelyezkedne vidékre, gyermek mellé. Bolonyi Mária, Szurdokpüspöki (Heves m.)

Teljes ellátásra diákélnyit keresztény úri család elláall. Leveleket „Nyugdíjas” jellegre kiadóba kérek.

Jóesaldból való, gyakorlott gyermekgondozónő ajánlkozok szeptember 1-re. Cím: N. Zs., Gyula, Zöldág-u. 4.

Katolikus diákélny kellemes otthont kaphat, Schmida, Podmamiczy-út 37.

KÉZIMUNKALEIRÁS

6. **OLDALON:** Varrottsípkével díszített stórr. Alapanyagának vastagszálú ekrü-tültt használnak, melyet dusan behúznak. A függöny mérete 150×250 cm. A túllanyag (klíni), varrottásipke motteokhoz szükséges rajz és szalagok, a himzésrészt előrajzolva, himzőanyaggal együtt, összesen P 40.—. Teljesen készen a függöny, kézzel kötött rojttal együtt P 70.—. A varrottásipke molinóanyagra előrajzolva P 2.50, sablonja P 1.50.

7. **OLDALON:** Gyermekgarnitúra. Fehér vagy színes opálbatsztból készíttjük madeirahimzéssel. A takaró mérete 60×80 cm, párna 40×50 cm. Előrajzolva a 4 darab fodoranyaggal együtt P 9.—. Szürtsablónja a 3 darabnak P 2.—. Megrendelhető teljesen készen is.

10. **OLDALON:** Színes himzésű vászonpárna. Fehér floridászanyagból készíttjük, szép tarka színű gyöngyfonállal himezzük. Előrajzolva, a hátlappal együtt P 1.90. Szürtsablónja 60 fill. Hozott anyagra előrajzolás 50 fill.

11. **OLDALON:** Rátetes ágynemű. Színes aranyesokor pamutvászonból készíttjük fehér rátéttel. A nagy párna mérete 80×100 cm, előrajzolva a rátétanyaggal együtt P 6.—. Kis párna 45×60 cm, előrajzolva, rátétanyaggal együtt P 3.—. A paplanlepedő 130×180 cm méretben, előrajzolva, a rátétanyaggal együtt P 19.—. Szürtsablónja P 1.60.

13. **OLDALON:** Csipkefüggöny indanthren-szárnyakkal. A stórrfüggőnyt jómínőségű, vastagabb csipkeszövetből készíttjük, sűrű

behúzással, aljára sodrott rojttal teszünk. A szárnyfüggöny indanthrenanyagból készűl, a bútornak megfelelő mintázással. Anyagokból mintákat készséggel küldünk és az ablakmért megadása után árajánlattal szolgálunk.

14. **OLDALON:** Vászontertő színes himzésel. Fehér jellemzőszozból készíttjük, 5-ös számú gyöngyfonállal. Előrajzolva, 100×100 cm méretben P 4.60. Himzéséhez gyöngyfonál dekája 30 fill. Szürtsablónja P 1.50. Hozott anyagra előrajzolás P 1.20.

16. **OLDALON:** Gobelin tájkép. Penelop-nyagra előfestve, 30×45 cm méretben P 1.60. Kidolgozásához kismotringos berlinerfonál 12 fill. Egy képhez körülbelül 25 motring szükséges.

19. **OLDALON:** Klöpli stórrfüggöny. Jómínőségű klöplianyagból készíttjük, 150×250 cm méretben. Aljára 15 cm széles rojttal teszünk, oldalt klöplipikóval dolgozzuk el. Teljesen készen a függöny a fenti méretben P 26.—. Megrendelhető más méretben is. Az anyag méterszáma is kapható, 300 cm szélességben, métere P 16.50.

22. **OLDALON:** Vászonnárna. Fehér floridász pamutvászonból, előrajzolva, 40×50 cm méretben P 1.90. Himzéséhez 12-es számú himzőpamutot használnak. 1 motring 20 fill. Szürtsablónja 60 fill. Hozott anyagra előrajzolás 50 fill.

23. **OLDALON:** Horgolt terítő. Leszámolható mintája P 1.20.

A MUL KÉZIMUNKABOLTJÁNAK (VI. TERÉZ-KRT. 6) ÁRAJÁNLATA

Baby-ingecske, fehér színben, géphimzéssel díszítve	2.40
Polyapárna, rózsaszín vagy kék színben, géphimzéssel díszítve	2.60
Pólyapárna, szép rátét- és géphimzéssel	16.—
Kocsitakaró és párna, jól mosható csernapikéből	14.50
Horgolt kislány-ruhácska, szép fazonban	5.50
Horgolt ágykabát, szép színekben	6.50, 7.80
Fűcskaruha, horgolt fehér vagy szürke színben, 3—4 évesnek	10.50
Himzett, magyaros ruhácska, fehér granadinból, 3—4 évesnek	6.50
Himzett, magyaros női blúz, fehér granadinból	6.50
Festett gobelin-párna, —80, 1.—	1.20
Festett kelim-párna, szép mintákban	2.—, 2.20
Festett kelim falvédő, 80×160 cm méretben, szép mintákban	10.—
Cérna-marquisette függönyanyag 150 cm szélességben, métere	5.50
Csipkeszövet függönyanyag, 180 cm széles, métere	5.50
Csipkeszövet függönyanyag, 300 cm széles, métere	7.50
Klöpli függönyanyag, 300 cm széles, métere	16.50, 18.—, 19.50
Színes indanthren függönyanyag, 150 cm széles, métere	5.80
Függönyök készítését olcsó árban vállaljuk.	
Himzett zsúrterítő, 4 szalvétával, sárga, zöld, frész és kék színben. A terítő mérete 130×130 cm, a szalvétáké 25×25 cm	12.—
Himzett, magyaros tálcakendő, 30×30 cm méretben	3.—
Himzett, magyaros terítő, 80×80 cm méretben	9.50
Himzett, magyaros terítő, 100×100 cm méretben	12.50
Zefrjonál, ruhakötéshez és horgoláshoz, dekája	—28
Dinafonál, ruhakötéshez és horgoláshoz, dekája	—36, —38, —42
Fonárendelésnél készítési leírás adunk.	—48
Előnyomdafelszerelések, sablonok, dörzsölők, festékek olcsó árban.	

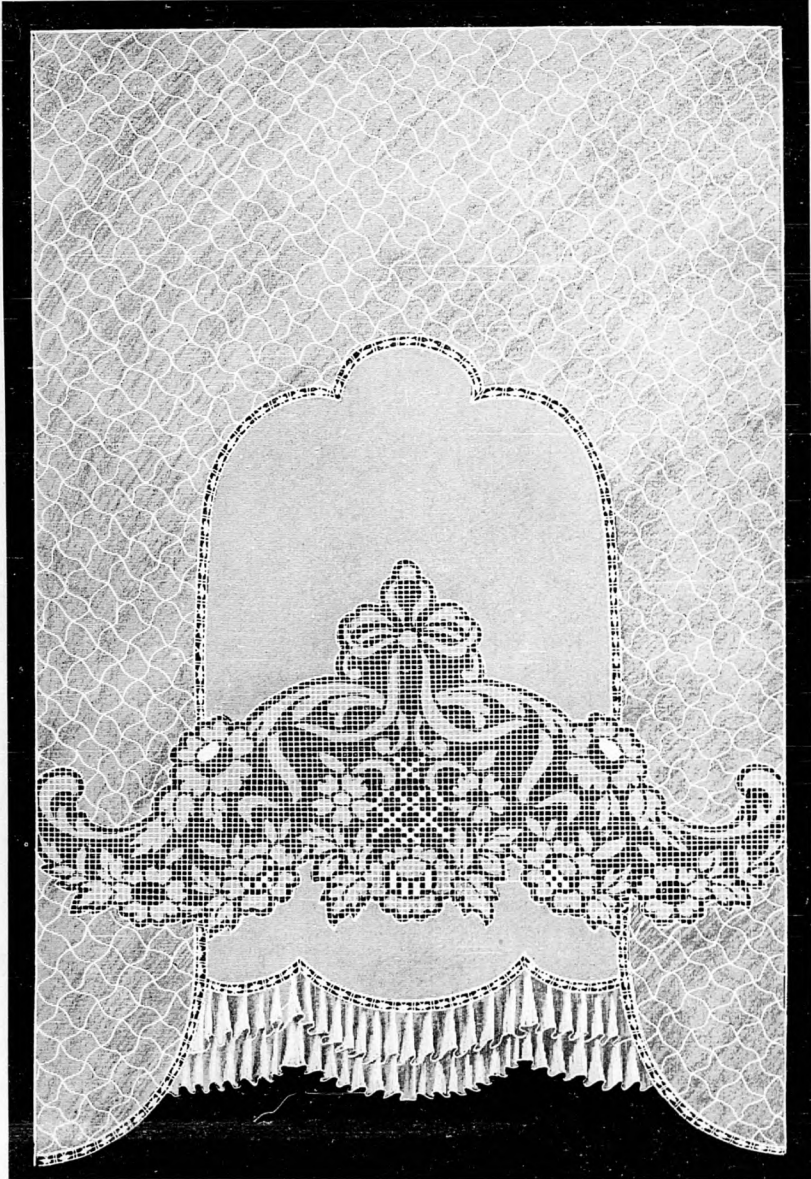
Szíveskedjenek
lapunkat ismerőseik
körében ajánlani.
Ingyenes mutatvány-
számot küldünk!

A Magyar Nők Lapja
szerkesztősége
és kiadóhivatala
B u d a p e s t, I V.,
Ferenciek-tere 7 II. 6
Telefonszám: 187-342

Magyar Nők Lapja

Recemotívval díszített sztórfüggöny. Beszerezhető a MUL Kézimunkaboltjában,
Budapest, VI., Teréz-körút 6